

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 23.4.2004
KOM(2004) 248 endelig

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Gennemførelsen af Rådets direktiv 91/271/EØF
af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand,
som ændret ved Kommissionens direktiv 98/15/EF
af 27. februar 1998**

DA

DA

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING	9
2.	HOVEDFORPLIGTELSER OG FRISTER, SOM DIREKTIVET INDEBÆRER...	11
3.	KORTLÆGNING AF FØLSOMME OMRÅDER.....	13
4.	Situationen pr. 1. januar 2002 for byområder, der udleder til følsomme områder	17
4.1.	Rensningseffektivitet i byområder påvirket af følsomme områder (kontroldata).....	20
5.	Situationen pr. 31. december 2000 i byområder, der udleder til “normale områder”	22
6.	Byområder, der berøres af fristerne 1998 og 2000	24
6.1.	Spildevandsrensning	24
6.2.	Spildevandsopsamling	24
7.	MINDRE FØLSOMME OMRÅDER.....	30
8.	Spildevandsrensning i storbyer pr. 1. januar 2002.....	31
9.	industri-spildevand udledt direkte til vandrecipienter (artikel 13).....	33
10.	Bortskaffelse af slam fra rensningsanlæg	34
11.	Situationen i de enkelte medlemsstater	36
11.1.	Belgien	36
11.1.1.	Kortlægning af følsomme områder	36
11.1.2.	Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder	36
11.1.2.1.	Rensningsniveau	36
11.1.2.2.	Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder	37
11.1.3.	Kloaknet	37
11.1.4.	Rensning i større byer > 150 000 PE	38
11.1.5.	Industri-spildevand (artikel 13)	38
11.1.6.	Spildevandsslam.....	39
11.2.	Danmark.....	41
11.2.1.	Kortlægning af følsomme områder	41
11.2.2.	Byområder på over 10 000 PE	41
11.2.2.1.	Rensningsniveau	41

11.2.2.2.Rensningseffektivitet (kontrolresultater)	42
11.2.3. Kloaknet	42
11.2.4. Rensning i større byer > 150 000 PE	42
11.2.5. Industrispildevand (artikel 13)	42
11.2.6. Spildevandsslam.....	43
11.3. Tyskland.....	44
11.3.1. Kortlægning af følsomme områder	44
11.3.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder	44
11.3.2.1.Rensningsniveau	44
11.3.2.2.Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder	44
11.3.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til “normale områder” – status pr. 31. december 2000	45
11.3.4. Kloaknet	45
11.3.4.1.Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder	45
11.3.4.2.Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”	46
11.3.5. Rensning i større byer > 150 000 PE	46
11.3.6. Industrispildevand (artikel 13)	46
11.3.7. Spildevandsslam.....	47
11.4. Grækenland	48
11.4.1. Kortlægning af følsomme områder	48
11.4.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder	48
11.4.2.1.Rensningsniveau	49
11.4.2.2.Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder	50
11.4.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til “normale områder” – status pr. 31. december 2000	51
11.4.4. Kloaknet	52
11.4.4.1.Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder	52
11.4.4.2.Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”	53
11.4.5. Rensning i større byer > 150 000 PE	53
11.4.6. Industrispildevand (artikel 13)	54

11.4.7. Spildevandsslam.....	54
11.5. Spanien.....	55
11.5.1. Kortlægning af følsomme områder	55
11.5.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder	55
11.5.2.1.Rensningsniveau	55
11.5.2.2.Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder	56
11.5.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til “normale områder” status pr. 31. december 2000	56
11.5.4. Kloaknet	56
11.5.4.1.Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder.....	56
11.5.4.2.Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”	57
11.5.5. Rensning i større byer > 150 000 PE	57
11.5.6. Mindre følsomme områder.....	58
11.5.7. Industrispildevand (artikel 13).....	59
11.5.8. Spildevandsslam.....	60
11.6. Frankrig.....	61
11.6.1. Kortlægning af følsomme områder	61
11.6.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder	61
11.6.2.1.Rensningsniveau	61
11.6.2.2.Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder	62
11.6.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til “normale områder” – status pr. 31. december 2000	62
11.6.4. Kloaknet	63
11.6.4.1.Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder kortlagt i 1994	63
11.6.4.2.Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”	63
11.6.5. Rensning i større byer > 150 000 PE	64
11.6.6. Industrispildevand (artikel 13).....	65
11.6.7. Spildevandsslam.....	66
11.7. Irland	67
11.7.1. Kortlægning af følsomme områder	67

11.7.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder	67
11.7.2.1.Rensningsniveau	67
11.7.2.2.Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder	69
11.7.3. Rensning i byområder, der udleder til “normale områder” – status pr. 31. december 2000.....	70
11.7.4. Kloaknet	70
11.7.4.1.Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder.....	70
11.7.4.2.Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”	71
11.7.5. Rensning i større byer > 150 000 PE	71
11.7.6. Industrispildevand (artikel 13).....	72
11.7.7. Spildevandsslam.....	72
11.8. Italien	73
11.8.1. Kortlægning af følsomme områder	73
11.8.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder	73
11.8.2.1.Rensningsniveau	73
11.8.2.2.Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder	74
11.8.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til “normale områder” – status pr. 31. december 2000	74
11.8.4. Kloaknet	75
11.8.4.1.Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder.....	75
11.8.4.2.Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”	75
11.8.5. Rensning i større byer > 150 000 PE	76
11.8.6. Industrispildevand (artikel 13).....	78
11.8.7. Spildevandsslam.....	78
11.9. Luxembourg	79
11.9.1. Kortlægning af følsomme områder	79
11.9.2. Byområder på over 10 000 PE	79
11.9.2.1.Rensningsniveau	79
11.9.2.2.Rensningseffektivitet (kontrolresultater)	79
11.9.3. Kloaknet	80

11.9.4. Rensning i større byer > 150 000 PE	80
11.9.5. Industrispildevand (artikel 13)	80
11.9.6. Spildevandsslam.....	80
11.10. Nederlandene	81
11.10.1. Kortlægning af følsomme områder	81
11.10.2. Byområder.....	81
11.10.2.1. Rensningsniveau.....	81
11.10.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater).....	81
11.10.3. Kloaknet	82
11.10.4. Rensning i større byer > 150 000 PE	82
11.10.5. Industrispildevand (artikel 13)	82
11.10.6. Spildevandsslam.....	83
11.11. Østrig.....	84
11.11.1. Kortlægning af følsomme områder	84
11.11.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder	84
11.11.2.1. Rensningsniveau.....	84
11.11.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater).....	84
11.11.3. Rensning i byområder, der udleder til “normale områder” – status pr. 31. december 2000.....	85
11.11.4. Kloaknet	86
11.11.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder eller de tilhørende afvandsingsområder, kortlagt af andre medlemsstater	86
11.11.4.2. Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”	86
11.11.5. Rensning i større byer > 150 000 PE	87
11.11.6. Industrispildevand (artikel 13)	87
11.11.7. Spildevandsslam.....	88
11.12. Portugal	89
11.12.1. Kortlægning af følsomme områder	89
11.12.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder	89
11.12.2.1. Rensningsniveau.....	89

11.12.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder	90
11.12.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til “normale områder” – status pr. 31. december 2000	90
11.12.4. Kloaknet	91
11.12.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder	91
11.12.4.2. Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”	91
11.12.5. Rensning i storbyer >150 000 PE	91
11.12.6. Mindre følsomme områder.....	92
11.12.7. Industrispildevand (artikel 13).....	93
11.12.8. Spildevandsslam.....	93
11.13. Finland	94
11.13.1. Kortlægning af følsomme områder	94
11.13.2. Byområder på over 10 000 PE	94
11.13.2.1. Rensningsniveau.....	94
11.13.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater).....	95
11.13.3. Kloaknet	96
11.13.4. Rensning i større byer > 150 000 PE	96
11.13.5. Industrispildevand (artikel 13).....	96
11.13.6. Spildevandsslam.....	97
11.14. Sverige	98
11.14.1. Kortlægning af følsomme områder	98
11.14.2. Byområder på over 10 000 PE	98
11.14.2.1. Rensningsniveau.....	98
11.14.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater).....	99
11.14.3. Kloaknet	100
11.14.4. Rensning i større byer > 150 000 PE	100
11.14.5. Industrispildevand (artikel 13).....	100
11.14.6. Spildevandsslam.....	100
11.15. Det Forenede Kongerige	102

11.15.1. Kortlægning af følsomme områder	102
11.15.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder	103
11.15.2.1. Rensningsniveau.....	103
11.15.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder	104
11.15.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til “normale områder” – status pr. 31. december 2000	105
11.15.4. Kloaknet	105
11.15.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder	105
11.15.4.2. Kloaknet i byer, der udleder til “normale områder” - status pr. 31. december 2000	106
11.15.5. Rensning i større byer > 150 000 PE	106
11.15.6. Mindre følsomme områder.....	107
11.15.7. Industrispildevand (artikel 13)	107
11.15.8.	107
11.15.9. Spildevandsslam.....	107
12. OVERTRÆDELSESPROCEDURER	109
13. FORESTÅENDE OPGAVER FOR KOMMISSIONEN	112
14. Sammenfatning og konklusion:	113

1. INDLEDNING

I januar 1999 offentliggjorde Europa-Kommissionen sin første beretning¹ Gennemførelsen af Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand,² ændret ved Kommissionens direktiv 98/15/EF af 27. februar 1998³. Direktivet, der hører til grundpillerne i Fællesskabets vandpolitik, har til formål at beskytte miljøet mod negative virkninger af udledning af byspildevand.

Den første beretning fra Kommissionen indeholdt en nærmere beskrivelse af forurening forårsaget af byspildevand og gjorde indledende status over medlemsstaternes gennemførelse af direktivet. I rapporten understregedes den store indsats, der er gjort af medlemsstaterne, de betydelige omkostninger, som gennemførelsen af direktivet forventes at medføre, og de forsinkelser, der forventes for en række større byer som f.eks. Bruxelles og Milano.

Kommissionens anden beretning⁴ beskrev kortlægningen af følsomme områder i nærmere enkeltheder og medlemsstaternes foranstaltninger i forhold til fristen 31. december 1998. Senest på denne dato skulle medlemsstaterne bl.a. have sørget for, at der fandtes rensningsanlæg til alle byområder med 10 000 personækvivalenter eller derover, hvor spildevandet udledes til et følsomt område. Foruden medlemsstaternes besvarelse byggede beretningen på en undersøgelsesrapport,⁵ som er udarbejdet af Kommissionens tjenestegrene og omhandler følsomme geografiske områder. Kun 13 af medlemsstaterne afgav alle de af Kommissionen anmodede oplysninger til den nævnte rapport om spildevandsrensning i følsomme områder.

Den næste milepæl i henhold til spildevandsdirektivet var 31. december 2000. Inden denne dato skulle medlemsstaterne have sørget for, at der fandtes rensningsanlæg til alle byområder med 15 000 personækvivalenter eller derover, hvor spildevandet udledes til et såkaldt ”normalt område”⁶. Inden samme dato skulle medlemsstaterne desuden sørge for overholdelse af visse krav til biologisk nedbrydeligt spildevand, der frembringes af anlæg i de fødevarerbearbejdende sektorer opført i direktivet og udledes direkte til vandrecipienten.

Denne beretning beskriver de foranstaltninger, der er indført af medlemsstaterne i forhold til fristen 31. december 2000. Desuden redegør den for de forbedringer, der er gjort frem til 2002 for byområder, der udleder til følsomme områder og er underkastet fristen den 31. december 1998. Foruden at give en ajourført status over vandrensningsinfrastrukturen gengiver beretningen oplysninger om rensningseffektiviteten af spildevandsanlæg, der udleder til følsomme områder, i det første år efter fristens udløb. Endvidere giver beretningen en oversigt

¹ KOM (1998) 775 endelig udg., 15.1.1999

² EFT L 135 af 30.5.1991, s. 40

³ EFT L 67 af 7.3.1998, s. 29

⁴ KOM (2001) 685 endelig af 21.11.2001

⁵ ”Verification of Vulnerable Zones under the Nitrates Directive and Sensitive Areas under the Urban Waste Water Treatment Directive”, Environmental Resource Management, mellem marts og juni 2000. Også benævnt ERM-rapporter.

⁶ Et ”normalt område” er et område, der hverken er kortlagt som følsomt område (jf. artikel 5 og bilag II A i Rådets direktiv 91/271/EØF), eller udgør et mindre følsomt område (jf. artikel 6 og bilag II B i Rådets direktiv 91/271/EØF). Byspildevand, der tilledes et sådant område, skal før udledning gennemgå sekundær eller tilsvarende rensning (artikel 4) eller passende rensning (artikel 7).

over spildevandsrensning i større byer samt en generel redegørelse for medlemsstaternes fremskridt med hensyn til opfyldelse af direktivet. Der er intet formelt krav om, at medlemsstaterne fremlægger beretninger om overholdelsen af direktivets frister. Kommissionen har imidlertid af egen drift besluttet at anmode medlemsstaterne om at fremlægge sådanne oplysninger for at efterprøve gennemførelsen af direktivet. Formel anmodning herom er følgelig udsendt til medlemsstaterne i december 2000 og marts 2001. I januar 2002 udsendtes påmindelser, hvori medlemsstaterne opfordredes til desuden at fremlægge ajourførte oplysninger om spildevandsbehandlingen i byområder, der udleder til følsomme områder, og i større byer, der udleder til følsomme og ikke følsomme områder.

Udkastet til beretningen blev i 2003 udsendt til medlemsstaterne til kommentering. Reaktionen og ændringsforslag modtaget inden slutningen af juni 2003 blev taget i betragtning. Derudover medtoges slutkommentarer fremsat på byspildevandsudvalgets møde den 1. og 2. september 2003. Beretningen bygger på de svar, der er indsendt af medlemsstaterne, de situationsrapporter, der skal offentliggøres af medlemsstaterne i henhold til artikel 16 i direktivet, og den undersøgelse, der er udført for Kommissionen vedrørende kortlægning af følsomme områder.

Kommissionen måtte konstatere betydelige forsinkelser i indsamlingen af oplysninger til udarbejdelse af nærværende beretning. Et år efter fristen for indgivelse af oplysninger til Kommissionen havde de fleste medlemsstater endnu ikke indsendt alle de anmodede oplysninger. Mange medlemsstater afgav først fuldstændige oplysninger, efter at Kommissionen havde varslet en overtrædelsesprocedure. Trods de retsskridt, der blev taget af Kommissionen, afgav Frankrig og Spanien stadig ikke fuldstændige oplysninger. Ud over at de ønskede oplysninger blev afgivet med lange forsinkelser, var kvaliteten af de forelagte oplysninger ofte så ringe, at det medførte yderligere forsinkelser i Kommissionens arbejde med at behandle og analysere oplysningerne.

Kommissionen følger fortsat gennemførelsesprocessen i alle medlemsstater.

2. HOVEDFORPLIGTELSER OG FRISTER, SOM DIREKTIVET INDEBÆRER

Som hovedforpligtelse kræver direktivet, at der skal være tilvejebragt kloaknet og rensningsanlæg for spildevand inden for følgende frister:

- **31. december 1998:** sidste frist for etablering af et kloaknet og system til vidtgående rensning (sekundær⁷ + tertiær⁸ behandling eller såkaldt mere vidtgående behandling i henhold til artikel 5 skal anvendes i alle byområder med over 10 000 personækvivalenter (PE)⁹, når spildevandet udledes til et følsomt område. Resultaterne af Kommissionens kontrol med overholdelsen af denne frist er indeholdt i Kommissionens anden beretning. Den forbedrede situation pr. 2002 er beskrevet i nærværende beretning.
- **31. december 2000:** sidste frist for etablering af systemer til sekundær rensning¹⁰ og kloaknet i alle byområder på over 15 000 PE, som ikke udleder spildevand til et følsomt område. Denne frist gælder også bionedbrydeligt industrispildevand, som fra anlæg i de i direktivet angivne fødevarerforarbejdende sektorer udledes direkte til vandrecipienten. Senest på denne dato skulle spildevand fra de pågældende industrielle sektorer overholde tidligere bestemmelser og/eller særlige godkendelser før udledning til vandrecipienten. Resultaterne af Kommissionens kontrol med overholdelsen af denne frist er indeholdt i nærværende beretning.
- **31. december 2005:** sidste frist for etablering af kloaknet og rensningssystem i alle byområder på mellem 2000 og 10 000 PE, som udleder spildevandet til et følsomt område og i alle byområder på mellem 2000 og 15 000 PE, som ikke udleder spildevandet til et sådant område. Mindre byområder, som i forvejen har et kloaknet, skal ligeledes have etableret et passende rensningssystem inden denne dato.

⁷ Sekundær rensning er en proces, der sædvanligvis består i biologisk rensning med efterklaring, eller en tilsvarende proces.

⁸ Ved tertiær rensning forstås sekundær rensning suppleret med rensning for kvælstof (nitrifikation/denitrifikation) og/eller phosphor og/eller eventuelle andre forureningsfaktorer af betydning for vandets kvalitet eller nærmere anvendelse: mikrobiologisk forurening, farve mv. Stk. 3 og 4 i artikel 5, og tabel 2 i bilag I (ændret ved direktiv 98/15/EF) angiver rensningskravene til spildevand, der udledes til følsomme områder, som mindste procentvise reduktion i total phosphor- og total nitrogenbelastning, og fastlægger koncentrationsstandarder for disse parametre.

⁹ Personækvivalent (PE) er en enhed for bionedbrydelig organisk forurening og udgør den gennemsnitsbelastning, som frembringes af én person i ét døgn. I direktivet er den specificeret som 60 g BOD₅ (biokemisk iltforbrug i fem døgn) pr. døgn. Byområdet størrelse, angivet i PE, svarer til den organiske belastning forårsaget af byområdet på en gennemsnitsdag i den af årets uger, hvor produktionen er størst. Den beregnes som summen af den organiske belastning, der det pågældende døgn frembringes af fast beboelse og årstidsbetinget beboelse og serviceerhverv, og den organiske belastning fra det industrispildevand, som kloaknettet skal opsamle.

¹⁰ For udledning til kystvande eller flodmundinger, der af medlemsstaterne er kortlagt som mindre følsomme, kan mindre vidtgående rensning end sekundær rensning tillades, når visse betingelser for undtagelse er opfyldt og efter aftale med Kommissionen og Rådet.

De øvrige hovedfrister og -forpligtelser, som direktivet indebærer, er følgende:

- **30. juni 1993:** direktivet skulle være afledt i national lovgivning. Senest på denne dato skulle medlemsstaterne have sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft til efterkommelse af direktivet. I Kommissionens første beretning anførtes, at mange medlemsstater var bagud med lovgivning afledt af direktivet. Alle medlemsstater har nu afledt direktivet i den nationale lovgivning, med Italien som den sidste i 1999.
- **31. december 1993:** tilladning af industrispildevand til kloaknet og rensningsanlæg for byspildevand og tilladning af visse typer biologisk nedbrydeligt industrispildevand til vandrecipienter skulle være omfattet af på forhånd fastsatte bestemmelser og/eller særlige godkendelser. Medlemsstaterne har truffet alle de nødvendige foranstaltninger til at opfylde disse forpligtelser.
- **31. december 1993:** medlemsstaterne skulle opstille et program for gennemførelse af direktivet. Alle medlemsstater har fremsendt et sådant program til Kommissionen med forskellig forsinkelse. Flere medlemsstater har endvidere sendt Kommissionen ajourføringer af oplysningerne i disse programmer. For Belgiens vedkommende har de indsendte programmer efter Kommissionens opfattelse ikke været i overensstemmelse med direktivets bestemmelser eller med det anmodede mønster for præsentationen.
- **31. december 1993:** medlemsstaterne skulle have kortlagt følsomme områder. Nedenfor er nærmere redegjort for dette grundlæggende punkt, som er afgørende for, hvilken type spildevandsrensning der skal etableres, og inden for hvilken frist det skal ske.
- **Første gang den 30. juni 1995, derefter hvert andet år:** de myndigheder og organer, som er ansvarlige for gennemførelsen i medlemsstaterne, offentliggør en situationsrapport over bortskaffelse af byspildevand og slam i deres sektor. Medlemsstaterne indsender disse rapporter til Kommissionen, så snart de er offentliggjort. I 1999 opstillede en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for medlemsstaterne og Kommissionen en model for situationsrapporten for at bistå myndighederne med udarbejdelse af rapporten og for at harmonisere de afgivne oplysninger. Kommissionen har endnu ikke modtaget situationsrapporter fra Frankrig. Endelig har størstedelen af medlemsstaterne ikke overholdt den toårige frist for revision og offentliggørelse af rapporten og fremsendelse til Kommissionen.
- **Den 31. december 1998:** bortskaffelse af slam fra rensningsanlæg for byspildevand skal være undergivet generelle regler, registrering eller godkendelse. De af Kommissionen foretagne kontroller viser, at alle medlemsstater har indført sådanne foranstaltninger i forbindelse med bortskaffelse af slam. Senest samme dato skulle endvidere bortskaffelse af slam til overfladevand ved dumpning fra skibe, udledning gennem rørledninger eller på anden måde være udfaset. Kun Spanien, Irland og Det Forenede Kongerige anvendte jævnligt denne fremgangsmåde. Det Forenede Kongerige forbød denne fremgangsmåde efter 1998 i sin afledte lovgivning. Irland har oplyst Kommissionen om, at bortskaffelse af slam til søs var tilladt efter national lov indtil den 31. december 1998, hvorefter den blev forbudt. Irland har imidlertid angivet, at bortskaffelse af slam til søs først ophørte i september 1999. Spanien har ikke til Kommissionen anmeldt at have truffet nogen foranstaltninger til at forbyde bortskaffelse af slam til overfladevande.

- Endelig henledes opmærksomheden på, at direktivet foreskriver, at tilladning af industrispildevand til kloaknet og rensningsanlæg for byspildevand er underkastet forudgående bestemmelser og/eller særlig godkendelse, og at sådanne tilladninger overvåges i overensstemmelse med direktivets særlige bestemmelser herom. Kommissionen har sammen med en ekspertgruppe udarbejdet et EDB-baseret spørgeskema til indsamling af oplysninger om overvågningen af udledning. Kommissionen udsendte i september 2000 spørgeskemaet til alle medlemsstater med anmodning om at indsamle oplysninger om den overvågning, som er foretaget i 1999 for byområder omfattet af fristen den 31. december 1998. En oversigt over resultaterne er givet senere i denne beretning.

3. KORTLÆGNING AF FØLSOMME OMRÅDER

Ifølge direktivets artikel 5 skulle medlemsstaterne senest den 31. december 1993 have kortlagt følsomme områder efter kortlægningskriterierne i bilag II.

Disse kriterier henviser til tre grupper af følsomme områder:

- ferskvandsområder, flodmundinger og kystnære vandområder, der er eutrofierede¹¹ eller som kan blive eutrofierede, hvis der ikke træffes beskyttende foranstaltninger;
- ferske overfladevande, som er bestemt til oppumpning af drikkevand, og som indeholder eller forventes at indeholde over 50 mg nitrat/l;
- områder, hvor yderligere rensning er nødvendig for at opfylde andre af Rådets direktiver, således direktiverne om fiskevande, om badevande, om skaldyrvande, om bevaring af vilde fugle og naturlige levesteder mv.

Falder et vandområde i en af disse tre grupper, er dette tilstrækkeligt grundlag for at betegne det som følsomt.

Kortlægning af et vandområde som følsomt er en nødvendig forudsætning for direktivets praktiske anvendelse. I områder, der er kortlagt som følsomme og i afvandingsområder, som bidrager til forureningen af det følsomme område, (f.eks. et vandløb, der udmunder i en flodmunding eller i et kystområde, der er kortlagt som følsomt, skulle kloak- og rensningssystemer være driftsklare senest den 31. december 1998 for alle byområder på mere end 10 000 PE. Desuden skulle vandet renses mere vidtgående end sekundær rensning. Disse rensningskrav finder ikke anvendelse i følsomme områder, når det kan godtgøres, at reduktionen af den samlede belastning med kvælstof og phosphor er mindst 75 % for hver af de to parametre.

I henhold til artikel 5, stk. 8 behøver en medlemsstat ikke at kortlægge følsomme områder, hvis den foretager mere vidtgående (tertiær) rensning på hele sit område. Fem medlemsstater har besluttet at anvende vidtgående rensning på denne måde: Danmark, Luxembourg, Nederlandene, Finland og Østrig (siden 2002).

¹¹ Ved eutrofiering forstås vands berigelse med næringsalte, især kvælstof- og/eller phosphorforbindelser, der medfører øget algevækst og udvikling af højere former for planteliv, som igen resulterer i en uønsket forstyrrelse af balancen mellem organismene i vandet og af vandets kvalitet.

Belgien (siden 2001) og Sverige anvender ikke artikel 5, stk. 8, men har kortlagt hele deres territorium som følsomt område.

Otte andre medlemsstater - Tyskland, Spanien, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Portugal og Det Forenede Kongerige¹² - har kortlagt visse vandområder som følsomme. Oprindeligt fandt kortlægningen af disse områder med større eller mindre forsinkelse sted mellem 1994 og 1999.

Nogle medlemsstater - således Spanien, Frankrig og Italien - finder, at byområderne i afstrømningsområderne omkring følsomme områder ikke nødvendigvis behøver underkastes mere vidtgående (tertiær) rensning¹³. Vedrørende dette punkt er det Kommissionens opfattelse, at nitrater og phosphater - der er de forureningsfaktorer i byspildevand, som bidrager mest til eutrofiering og dermed til, at området kortlægges som følsomt - er yderst persistente. Det betyder, at hvis disse forurenende stoffer ikke fjernes på kloakværkerne, tilføres de vandløbet og føres ned gennem afstrømningsområdet til det følsomme område, hvor de bidrager til den fortsatte øgede næringsstofforsæling. Kommissionen anser derfor undladelse af mere vidtgående rensning i byområder på mere end 10 000 PE beliggende i afstrømningsområdet for et følsomt område for ensbetydende med manglende efterkommelse af direktivet. Sådant manglende efterkommelse er særlig udtalt i følgende stater: Spanien, som ikke har tilvejebragt nogen vidtgående rensning i afstrømningsområderne for floder, hvis nedre del er kortlagt som følsomme, således Ebro og Guadalquivir; Italien, navnlig hvad angår afstrømningsområdet for Po-deltaet og de (stærkt eutrofierede) tilgrænsende kystnære vande. Desuden er Kommissionen betænkelig ved den måde, hvorpå Det forenede Kongerige fortolker og gennemfører direktivets bestemmelser om afstrømningsområder for følsomme områder.

De medlemsstater, der har besluttet ikke at indføre vidtgående rensning på hele deres område, skal mindst hvert fjerde år revidere deres liste over følsomme områder. Listen skulle derfor have været revideret senest den 31. december 1997, derefter igen senest den 31. december 2001, og så videre. Mellem 1998 og 2000 har Kommissionen ladet et konsulentfirma kontrollere de følsomme områder kortlagt af ovennævnte ti medlemsstater.¹⁴ Undersøgelsen afslører mangler i de følsomme områder kortlagt af medlemsstaterne,¹⁵ og der udpeges andre områder, som er potentielt følsomme som følge af eutrofiering, samt højt nitratindhold i overfladevande bestemt til drikkevandsforsyning. I undersøgelsen fremhæves, at en lang række medlemsstater ikke har taget tilstrækkeligt hensyn til eutrofieringsgraden af deres vande. Der er tale om Nordsøen (fra de kystnære vande i Nordfrankrig til Sverige), Østersøen

¹² I nedenstående kort er de mørkegrønne områder dem, der er kortlagt som følsomme af medlemsstaterne, mens lysegrøn farve angiver afstrømningsområder eller dele heraf, hvor medlemsstaterne anvender direktivets bestemmelser om beskyttelse af følsomme områder. Områder, hvor medlemsstaterne anvender mere vidtgående rensning i henhold til artikel 5, stk. 8, er ligeledes vist med lysegrønt.

¹³ Afstrømningsområder, som disse medlemsstater ikke har taget i betragtning, er vist med lyserødt; det gælder også afstrømningsområdet for områder, Kommissionen finder burde have været kortlagt som følsomme (se fodnote 16).

¹⁴ ERM-rapporter mellem marts 1999 og juni 2000 (se også fodnote 5).

¹⁵ Vandområder, som efter Kommissionens opfattelse burde have været kortlagt som følsomme, er på kortene vist med mørkerødt (= potentielt følsomme områder). De tilsvarende afstrømningsområder, hvor der burde have været indført vidtgående (tertiær) rensning af byspildevand, er vist med lyserødt (se også fodnote 14).

og Adriaterhavet, som alle lider under omfattende eutrofieringsproblemer. Kommissionen er i øjeblikket ved at gennemgå undersøgelsen for visse medlemsstaters vedkommende.

På grundlag af deres egne interne vurderinger, resultaterne af Kommissionens undersøgelse vedrørende følsomme områder og i nogle tilfælde som konsekvens af retslige skridt indledt af Kommissionen har mange medlemsstater i de senere år øget antal og udstrækning af de følsomme områder betydeligt. Frankrig og Det Forenede Kongerige har allerede revideret listerne over følsomme områder i henholdsvis 1999 og 1998.

Belgien kortlagde Vallonien som følsomt område i 2001, og efterfølgende er hele Belgien kortlagt som følsomt område.

Siden 2001 er hele Tyskland kortlagt som følsomt område, med Donaus afstrømningsområde som eneste undtagelse.

Grækenland kortlagde Den Saroniske Bugt og Thessaloniki-bugten som følsomme områder i 2002. De to vandområder modtager spildevandet fra Athen og Thessaloniki, som frembringer næsten halvdelen af Grækenlands spildevandsproduktion. Grækenland har endvidere meddelt, at det vil kortlægge yderligere følsomme områder.

Spanien anmeldte officielt visse uofficielle kortlægninger til Kommissionen, men kortlagde ikke flere følsomme områder.

Irland forbedrede og udvidede sine følsomme områder med søer, vandløb og flodmundinger betydeligt i 2001.

Italien indsendte kort over nylige kortlægninger af følsomme områder i august 2003, hvori der syntes at indgå visse yderligere indvande, men ikke det kritiske Adriaterhavsområde eller nogen af afstrømningsområderne for følsomme områder.

Portugal meddelte om nye kortlægninger af følsomme områder, der derefter omfatter de fleste områder, Kommissionen har anmodet kortlagt.

Østrig har besluttet at anvende mere vidtgående spildevandsrensning på hele sit område i henhold til artikel 5, stk. 8 i 2002.

Det Forenede Kongerige kortlagde en lang række yderligere følsomme områder på hele sit territorium i 2000, 2001 og 2002. Efter Kommissionens opfattelse tilbagestår imidlertid kortlægning af endnu andre vigtige vandområder.

Kommissionen påskønner meget de foranstaltninger, medlemsstaterne har iværksat i form af yderligere kortlægning af følsomme områder. Trods betydelige fremskridt i de senere år har imidlertid hverken Spanien, Grækenland, Frankrig, Irland, Italien, Portugal eller Det Forenede Kongerige efter Kommissionens opfattelse truffet alle de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med udledning af byspildevand, som bidrager til eutrofieringen langs kysterne af Atlanterhavet, Den Engelske Kanal, Nordsøen, Det Irske Hav og Middelhavet. Efter Kommissionens opfattelse bør Frankrig, Italien, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige desuden gøre mere for at reducere nitrat- og fosfatindholdet i spildevand, der tilføres følsomme områder.

Endvidere er Kommissionen opmærksom på visse medlemsstaters mangelfulde anvendelse af det tredje kriterium for kortlægning af følsomme områder. Specielt er tertiær rensning nødvendig for at beskytte en lang række badevande og skaldyrvande ved at mindske indholdet af de forureningsfaktorer i byspildevand, som kan påvirke dem. Alligevel har kun Spanien, Frankrig, Portugal, Italien og Det Forenede Kongerige taget dette kriterium i betragtning ved kortlægning af følsomme områder.

4. SITUATIONEN PR. 1. JANUAR 2002 FOR BYOMRÅDER, DER UDLEDER TIL FØLSOMME OMRÅDER

I sin anden beretning beskrev Kommissionen situationen ved udløb af fristen i 1998 for byområder, som medlemsstaterne anså for at ligge i eller udlede til afstrømningsområder, der påvirker følsomme områder (spørgsmålene omkring kortlægning af følsomme områder er gennemgået i det foregående afsnit). I januar 2002 gav Kommissionen medlemsstaterne mulighed for at afgive ajourførte oplysninger om byområder påvirket af følsomme områder med henblik på at vise hvilke fremskridt der var gjort. Visse medlemsstater gav ikke ajourførte oplysninger om situationen, men fremlagde nyere oplysninger som besvarelse af anmodningen om kontroldata for 1999. I nogle tilfælde, hvor oplysninger slet ikke blev givet eller var ufuldstændige, har Kommissionen anvendt de oprindelige data fra 1998. Nedenstående vurdering bygger på medlemsstaternes opfattelse af situationen med hensyn til kortlægning af følsomme områder (der henvises til foregående afsnit hvad angår forskellene i opfattelsen hos Kommissionen og hos medlemsstaterne på disse punkter)

Hvad angår hvilken art tertiær rensning, der er nødvendig til mindskelse eller forebyggelse af eutrofiering af recipientvandene, er både kvælstof- og phosphorudledning efter Kommissionens opfattelse årsag til eutrofiering, hvad enten det er i ferske vande, marine vande eller flodmundinger. Det er videnskabeligt dokumenteret, at hovedårsagen til eutrofiering sædvanligvis er kvælstof for kystvanden og phosphor for ferske vandes vedkommende. Videnskabelige undersøgelser viser imidlertid også, at i ferske såvel som marine vande kan både kvælstof og phosphor være begrænsende faktorer, enten tilsammen eller skiftevis, afhængigt af de pågældende algearter og årstiden. Ofte må derfor begge næringsstoffer reduceres. Hvad angår overensstemmelsen med traktaten finder Kommissionen således, der bør renses i det mindste for phosphor for at mindske eutrofieringen af ferske vande og i det mindste for kvælstof for at mindske eutrofieringen af kystnære vande og flodmundinger, medmindre der foreligger videnskabeligt bevis for det modsatte for de givne vandområder. Anlæggenes konstruktivt bestemte organiske kapacitet synes i mange tilfælde for lille til at sikre tilstrækkelig rensning af den totale nominelle spildevandbelastning fra det pågældende byområde. Når den konstruktivt bestemte organiske kapacitet er under 80 % af den totale nominelle belastning fra byområdet, anser Kommissionen det pågældende byområde for ikke at være i overensstemmelse med direktivet, da der under sådanne forhold enten er tale om overbelastning af rensningsanlæggene eller ufuldstændig opsamling af spildevandet gennem kloaknettet. Ved begyndelsen af 2002 krævede Belgien, Danmark, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Finland, Sverige og Tyskland i princippet mere vidtgående rensning af en meget stor procentdel af den samlede spildevandbelastning. Grækenland, Spanien, Italien, Portugal og Det Forenede Kongerige mente, at under 10 % af spildevandsmængden behøvede mere vidtgående rensning af hensyn til beskyttelsen af følsomme områder. Frankrig og Irland regnede med henholdsvis ca. 24 % og 86 %¹⁶.

¹⁶ Tallene er baseret på medlemsstaternes anvendelse af artikel 5 i direktivet og den andel, som spildevandsbelastningen fra byområder påvirket af følsomme områder udgør af den skønnede totalbelastning (PE), som medlemsstaterne anser for omfattet af direktivet (se oversigtstabellen i Kommissionens anden beretning, idet de rettede data for Nederlandene tages i betragtning). I disse oplysninger er der ikke taget hensyn til den aktuelle status over efterkommelsen vedrørende spildevandsrensning.

Ud over foranstaltninger vedrørende rensningsanlæg har en række medlemsstater truffet foranstaltninger til mindskelse af phosphorindholdet i rengøringsmidler. Disse foranstaltninger har utvivlsomt bidraget betydeligt til at mindske belastningen. Kommissionen påskønner enhver foranstaltning, der træffes af medlemsstaterne for at reducere forureningen ved kilden.

Tabel 4-1 viser antal af og samlet organisk belastning fra byområder, hvor medlemsstaterne besluttede at indføre mere vidtgående rensning for at beskytte følsomme områder. I alt berøres 5 495 af de tilsammen ca. 20 000 byområder omfattet af direktivet. I tallet indgår alle byområder med over 10 000 PE, der udleder til følsomme områder kortlagt af medlemsstaterne, foruden alle de af medlemsstaterne efter artikel 5, stk. 4 rapporterede byområder, hvori også byområder på under 10 000 PE indgår.

I de 12 medlemsstater, der anvender tertiær rensning til alle omfattede byområder med over 10 000 PE (artikel 5, stk. 2), var 1242 byområder omfattet af forpligtelsen til mere vidtgående rensning. 559 heraf, svarende til 42 % af den omfattede belastning, gennemførte den foreskrevne tertiære rensning og var pr. januar 2002 i overensstemmelse med direktivet. Danmark og Østrig er praktisk talt i fuld overensstemmelse med direktivet, mens det - efter Kommissionens opfattelse - i Belgien, Grækenland, Portugal, Finland og Det Forenede Kongerige er mindre end 50 % af den spildevandsbelastning, der påvirker følsomme områder, som renses tilstrækkeligt.

Tyskland, Luxembourg og Nederlandene vurderer ikke overholdelsen af rensningskravene for hvert omfattet byområde for sig, men udnytter muligheden i artikel 5, stk. 4 for at tage den procentvise nedbringelse af kvælstof- og phosphorbelastningen på hele deres område i betragtning. I begyndelsen af 2002 opnåede Tyskland og Nederlandene mere end den 75 % reduktion af phosphor, der kræves i direktivet (henholdsvis 90 % og 79 %), men er endnu ikke nået op på 75 % reduktion af kvælstof (henholdsvis 74 % og 66 %). Luxembourg skal stadig forbedre både kvælstof- og phosphorfjernelsen for at opfylde direktivet, men ønsker at vurderingen foretages for de enkelte anlæg hver for sig, indtil fuld overensstemmelse med artikel 5, stk. 4 er opnået.

De fleste medlemsstater planlægger at nå overensstemmelse med direktivet senest mellem 2005 og 2008.

En række medlemsstater forbedrede rensningssituationen i byområder påvirket af følsomme områder. En direkte sammenligning med resultaterne fra Kommissionens anden beretning ville dog ikke give et objektive billede af situationen, da mange medlemsstater har ændret deres beregningsmetode væsentligt. For eksempel er der ændret i fortolkningen af definitioner og i beregningsmetoderne, og der er tilføjet udestående følsomme områder, hvilket alt sammen har medført ændringer i de omfattede byområder. Alligevel steg den totale belastning med organisk materiale fra byområder, som tages i betragtning med henblik på tertiær rensning, fra 198 millioner personækvivalenter i 1998 til 210 millioner personækvivalenter i 2002.

Tabel 4-1: Spildevandsrensning i byområder påvirket af følsomme områder og organisk belastning –

Status pr. 1. januar 2002

Medlemsstat	Anvendte artikler ¹	Omfattede byområder		Overensstemmende rensningsniveau			Ikke overensstemmende rensningsniveau		
		Antal	Belastning [PE]	Antal	Belastning [PE]	% ²	Antal	Belastning [PE]	% ²
Belgien		186	8 952 516	72	2 566 050	29	114	6 386 466	71
Danmark	5, stk. 8	125	6 698 384	122	6 429 418	96	5	268 966	4
Tyskland ³	5, stk. 4	3 859	124 876 488	–	–	P-reduktion 90 %, N-reduktion 74 %	–	–	–
Grækenland		17	609 400	8	241 400	40	9	368 000	60
Spanien		113	5 740 260	34	1 407 984	25	79	4 332 276	75
Frankrig		348	16 728 379	143	6 086 935	36	205	10 641 444	64
Irland		28	3 362 856	12	269 478	8	16	3 093 378	92
Italien		49	3 024 094	28	2 165 493	72	16	661 748	22
Luxembourg	5, stk. 8, 5, stk. 4 ⁴	11	804 500	3	108 500	14	8	696 000	86
Nederlandene ³	5, stk. 8, 5, stk. 4	394	15 906 991	–	–	P-reduktion 79 %, N-reduktion 66 %	–	–	–
Østrig	5, stk. 8 ⁵	25	1 851 885	25	1 851 885	100	0	0	0
Portugal		27	1 372 700	5	148 500	11	22	1 224 200	90
Finland	5, stk. 8	87	6 377 300	7	429 600	7	80	5 947 700	93
Sverige		134	7 672 670	74	5 629 760	73	60	2 042 910	27
Det Forenede Kongerige		90	6 221 177	26	1 782 241	29	64	4 438 936	71
I alt		5 495	210 199 600	-	-	-	-	-	-
Medlemsstater, der ikke anvender artikel 5, stk. 4		1 242	69 416 121	559	29 117 244	42	678	40 102 024	58

¹ I henhold til artikel 5, stk. 8 behøver en medlemsstat ikke kortlægge følsomme områder i forbindelse med dette direktiv, hvis den foretager den rensning, der er fastsat i stk. 2, 3 og 4, på hele sit område.

Direktivets artikel 5, stk. 4 giver medlemsstaten mulighed for at se bort fra bestemmelserne om individuelle rensningsanlæg på over 10 000 PE i henhold til artikel 5, stk. 2 og stk. 3, når den kan dokumentere, at den samlede belastning, der tilføres et rensningsanlæg i det pågældende område, reduceres med mindst 75 % for total fosfor og 75 % for total kvælstof.

² Procentdel af den pågældende samlede organiske belastning i medlemsstaten.

³ Tyskland medtog ikke spildevandsmængden på hele sit område, men kun fra byområder under 2 000 PE I Tyskland repræsenterer spildevandet fra byområder under 2 000 PE ca. 2 % af den samlede spildevandsmængde.

⁴ Luxembourg anvender artikel 5, stk. 4, men ønsker at foretage vurderingen i henhold til artikel 5, stk. 2 og 3, indtil det har opnået fuld overensstemmelse med artikel 5, stk. 4.

⁵ Idet Østrig anvender artikel 5, stk. 8 fra og med udgangen af 2002. Den aktuelle vurdering omfatter kun byområder, der udleder til afstrømningsområder kortlagt af andre medlemsstater.

4.1. Rensningseffektivitet i byområder påvirket af følsomme områder (kontroldata)

Eksistensen af et rensningsanlæg er ingen garanti for korrekt rensningseffektivitet, da denne afhænger af, hvor effektivt anlægget drives. Kommissionen anmodede derfor om kontrolresultater fra alle omfattede anlæg for 1999. Anmodningen om oplysninger blev udsendt som elektronisk spørgeskema og pr. brev den 18. december 1999. Frankrig indsendte ingen kontroldata. Spanien indsendte visse kontroldata i maj 2003, hvilket var for sent til at de kunne indgå i nedenstående evaluering. Østrig indsendte oplysninger i 2000. For at give et første generelt øjeblikbillede af rensningseffektiviteten i form af overholdelse af kravene til BOD₅, COD samt kvælstof- og eller phosphorfjernelse blev data for anlæggene samlet på byområder. I tilfælde, hvor Kommissionen og medlemsstaten ikke havde samme opfattelse af rensningskravene, gengiver nedenstående vurdering Kommissionens fortolkning.

Bortset fra Tyskland og Nederlandene, der anvender direktivets artikel 5, stk. 4, samt Frankrig og Spanien (der ikke indsendte data rettidigt), blev kun ca. 44 % af spildevandet i de omfattede byområder - efter Kommissionens opfattelse - rensset tilstrækkeligt i direktivets forstand inden udledning. Danmark og Østrig opnåede en rensningseffektivitet, der var henholdsvis 99 % og 79 % overensstemmende. Blandt de øvrige lande lå den procentdel af spildevandet, der blev korrekt rensset, fra 4 % til 64 %.

Tabel 4-2: Rensningseffektivitet i byområder påvirket af følsomme områder (Overvågningsår 1999)

Medlemsstat	Omfattede byområder		Overvågning overensstemmende			Overvågning ikke overensstemmende		
	Antal	Belastning [PE]	Antal	Belastning [PE]	% ¹	Antal	Belastning [PE]	% ¹
Belgien	153	7 401 169	44	1 636 700	22	109	5 764 469	78
Danmark	125	6 698 384	126	6 661 882	99	1	36 502	1
Tyskland ²	3859	124 876 488	-	-	P: 90 % N: 74 %	-	-	-
Grækenland	17	609 400	2	62 400	10	15	547 000	90
Spanien ³	113	5 740 260	-	-	-	-	-	-
Frankrig ³	348	16 728 379	-	-	-	-	-	-
Irland	11	286 399	6	119 748	42	5	166 651	58
Italien	39	2863257	18	1 218 280	43	21	1 644 977	57
Luxembourg ²	11	804 500	3	108 500	13 (P: 74 % N: 30 %)	8	696 000	87
Nederlandene ²	394	15 906 991	-	-	P: 79 % N: 66 %	-	-	-
Østrig	25	1 871 885	20	1 483 665	79	5	388 220	21
Portugal	27	1 345 784	3	53 000	4	24	1 292 784	96
Finland	85	6 781 700	11	675 500	10	74	6 106 200	90
Sverige	134	7 672 670	57	4 898 360	64	77	2 774 310	36
Det Forenede Kongerige	90	6 150 957	22	1 654 160	27	68	4 496 797	73
I alt	5 443	205 899 060	-	-	-	-	-	-
Medlemsstater, der ikke anvender artikel 5, stk. 4	719	42 486105	312	18 572 195	44	407	23 913 910	56

¹ Procentdel af den omfattede samlede organiske belastning i medlemsstaten.

² Tyskland Luxembourg og Nederlandene anvender artikel 5, stk. 4, men Luxembourg ønsker at blive vurderet efter artikel 5, stk. 2, indtil det har opnået fuld overensstemmelse.

³ Frankrig og Spanien indgav ingen oplysninger om anlæggenes rensningseffektivitet.

5. SITUATIONEN PR. 31. DECEMBER 2000 I BYOMRÅDER, DER UDLEDER TIL “NORMALE OMRÅDER”

Direktivets anden hovedfrist var den 31. december 2000, som vedrørte byområder med over 15 000 personækvivalenter, der udleder spildevand til områder, der hverken er kortlagt som følsomme eller mindre følsomme områder i direktivets forstand, men er såkaldt “normale områder”. Medlemsstaterne rapporterede om rensningssituationen i disse områder efter at Kommissionen havde anmodet herom den 14. april 2001.

Vurderingen af situationen i “normale områder” omfatter også byområder, der udleder til områder, som medlemsstaterne anser for “normale områder”, men som Kommissionen finder bør være følsomme områder (nærmere redegørelse herfor i de foregående afsnit). De ni medlemsstater, der berøres af ovennævnte frist vedrørende “normale områder”, rapporterede om 2 698 byområder med en spildevandsbelastning på 261 662 171 PE

1 832 byområder, svarende til 69 % af den omfattede belastning, anvendte sekundær rensning af spildevandet pr. 31. december 2000 og var dermed i overensstemmelse med direktivet. Tyskland og Østrig opnåede fuld overensstemmelse, og Det Forenede Kongerige anvendte sekundær rensning af 89 % af spildevandsmængden. Stater som Grækenland, Irland og Portugal opnåede kun en lav grad af overensstemmelse, idet mindre end 50 % af den omfattede spildevandsbelastning modtog sekundær rensning.

Tabel 5-1: Spildevandsrensning i byområder påvirket af normale områder (> 15 000 PE) og organisk belastning – Status pr. 31. december 2000

Medlemsstat	I alt		Overensstemmende sekundær rensning			Ikke overensstemmende rensning		
	Antal	Belastning [PE]	Antal	Belastning [PE]	Belastning (%) ¹	Antal	Belastning [PE]	Belastning (%) ¹
Belgien ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Danmark ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Tyskland	126	8 264 830	126	8 264 830	100	0	0	0
Grækenland ³	90	9 081 100	187	4 307 100	47	35	4 774 000	53
Grækenland ⁴	77	8 317 800	52	4 040 300	49	25	4 277 500	51
Spanien	458	53 862 365	245	33 307 446	62	213	20 554 919	38
Frankrig	486	42 548 060	307	29 042 277	68	179	13 505 783	32
Irland	28	3 901 479	13	706 032	18	15	3 195 447	82
Italien	630	55 142 105	312	28 764 701	52	318	26 377 404	48
Luxembourg ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Nederlandene ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Østrig	181	15 189 287	181	15 189 287	100	0	0	0
Portugal	94	8 455 900	45	3 149 200	37	49	5 306 700	63
Finland ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Sverige ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Det Forenede Kongerige	618	65 980 345	551	58 816 918	89	67	7 163 427	11
I alt	2 698	261 662 171	1 832	181 280 991	69	866	80 381 180	31

¹ Procentdel af den omfattede samlede organiske belastning i medlemsstaten.

² Medlemsstaterne var ikke berørt af “normale områder” da de enten havde kortlagt hele deres territorium som følsomt eller anvendte artikel 5, stk. 8.

³ Første version, ikke taget i betragtning ved beregning af totalværdien.

⁴ Anden version efter Grækenlands revision, er taget i betragtning ved beregning af totalværdien.

6. BYOMRÅDER, DER BERØRES AF FRISTERNE 1998 OG 2000

6.1. Spildevandsrensning

I alt rapporterede medlemsstaterne 8181 byområder, svarende til en belastning på 469 269 723 personækvivalenter, der omfattes af de allerede udløbne frister i direktivet (artikel 4 og 5).

Tyskland og Nederlandene anvender artikel 5, stk. 4 og vurderer overensstemmelsen på grundlag af den procentvise nedbringelse af kvælstof og phosphor. I de øvrige 13 medlemsstater opfyldtes de pågældende bestemmelser af 2 254 ud af 3 802 byområder, der var omfattet af begge de nævnte frister. De udgjorde 64 % af den omfattede belastning.

Tabel 6-1 og 6-2 giver en oversigt over byområder, som medlemsstaterne har rapporteret er omfattet af ovenstående frister hvad angår spildevandsrensning.

6.2. Spildevandsopsamling

Ovennævnte frister vedrører foruden spildevandsrensning også bestemmelser for spildevandsopsamling (artikel 3). Kommissionen anmodede om sådanne oplysninger i ovennævnte breve og spørgeskemaer.

Hvad angår følsomme områder rapporterede medlemsstaterne om 3246 byområder, hvoraf 2855 havde et kloaknet, der var i overensstemmelse allerede før 1998 eller i begyndelsen af 2002 og som repræsenterede 91 % af belastningen fra de omfattede byområder. I stater som Danmark, Tyskland, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Sverige og Det Forenede Kongerige var kloaksystemerne i byområder, der påvirkes af følsomme områder, fuldt i overensstemmelse pr. 31. december 1998 eller 1. januar 2002. I Belgien, Spanien og Italien var spildevandsopsamlingen imidlertid utilstrækkelig i over 50 % af byområderne.

Hvad angår "normale områder", rapporterede medlemsstaterne om 2 698 byområder, svarende til 261 662 171 personækvivalenter. 1 910 byområder, svarende til 77 % af den omfattede belastning, var i overensstemmelse ved udløbet af fristen den 31. december 2000. Af de stater, der på daværende tidspunkt var påvirket af "normale områder", var Tyskland, Irland, Østrig og Det Forenede Kongerige fuldt overensstemmende, hvad angår spildevandsopsamling, mens færre end 50 % af byområderne i Italien var i overensstemmelse.

I alt rapporterede medlemsstaterne om 5 932 byområder med en belastning på 462 millioner personækvivalenter, som er omfattet af fristerne den 31. december 1998 og 2000. 4753 af disse byområder, svarende til 83 % af den omfattede belastning, blev rapporteret som værende i overensstemmelse senest pr. 1. januar 2002 henholdsvis pr. 31. december 2000.

Tabel 6-3 indeholder en oversigt over de byområder, som medlemsstaterne rapporterer er omfattet af ovenstående frister hvad angår spildevandsopsamling.

Tabel 6-1: Byområder påvirket af følsomme områder og ”normale områder” og den tilhørende organiske belastning

Medlemsstat	Befolkning (1 000 indb., i år 2000)	I alt		Normale områder (31/12/2000)			Følsomme områder (1/1/2002)		
		Antal	Belastning [PE]	Antal	Belastning [PE]	% ¹	Antal	Belastning [PE]	% ¹
Belgien ²	10 239	186	8 952 516	-	-		186	8 952 516	100.0
Danmark ²	5 330	125	6 698 384	-	-		125	6 698 384	100.0
Tyskland	82 164	3 985	133 141 318	126	8 264 830	6.2	3859	124 876 488	93.8
Grækenland ³	10 543	123	9 962 500	90	9 081 100	91.2	33	881 400	8.8
Grækenland ⁴	10 543	94	8 927 200	77	8 317 800	93.2	17	609 400	6.8
Spanien	39 442	571	59 602 625	458	53 862 365	90.4	113	5 740 260	9.6
Frankrig	59 226	834	59 276 439	486	42 548 060	71.8	348	16 728 379	28.2
Irland ⁵	3 777	44	4 672 287	28	3 901 479	83.5	28	3 362 856	72.0
Italien	57 680	679	58 166 199	630	55 142 105	94.8	49	3 024 094	5.2
Luxembourg ²	436	11	804 500	-	-		11	804 500	100.0
Nederlandene ²	15 864	394	15 906 991	-	-		394	15 906 991	100.0
Østrig	8 103	206	17 041 172	181	15 189 287	89.1	25	1 851 885	10.9
Portugal	9 998	121	9 828 600	94	8 455 900	86.0	27	1 372 700	14.0
Finland ²	5 171	87	6 377 300	-	-		87	6 377 300	100.0
Sverige ²	8 861	134	7 672 670	-	-		134	7 672 670	100.0
Det Forenede Kongerige	59 623	708	72 201 522	618	65 980 345	91.4	90	6 221 177	8.6
I alt	376 457	8 181	469 269 723	2 698	261 662 171	55.8	5 495	210 199 600	44.8

¹ Procentdel af den omfattede samlede organiske belastning i medlemsstaten.

² Medlemsstaterne var ikke berørt af ”normale” områder, da de enten havde kortlagt hele deres område som følsomt område eller anvendt artikel 5, stk. 8.

³ Første version, der ikke er taget i betragtning ved beregning af totalværdien.

⁴ Anden version, efter Grækenlands revision, der er taget i betragtning ved beregning af totalværdien.

⁵ Tolv irske byområder blev rapporteret under ”normale områder ” i 2000, men blev i 2001 kortlagt som udledende til følsomme områder og betragtes derfor også under følsomme områder i 2002. Til beregning af totalbelastningen blev byområderne kun taget i betragtning én gang.

Tabel 6-2: Oversigt over spildevandsrensning i byområder påvirket af følsomme områder og “normale områder” – Situationen henholdsvis i januar 2002 og 31. december 2000 (skæringsdato)

Medlemsstat	Følsomme områder				Normale områder				I alt			
	Antal	Belastning [PE]	Antal i overensstemmelse	Belastning i overensstemmelse (%)	Antal	Belastning [PE]	Antal i overensstemmelse	Belastning i overensstemmelse (%)	Antal	Belastning [PE]	Antal i overensstemmelse	Belastning i overensstemmelse (%)
Belgien ¹	186	8 952 516	72 (39 %)	29	-	-	-	-	186	8 952 516	72 (39 %)	29
Danmark ¹	125	6 698 384	122 (96 %)	96	-	-	-	-	125	6 698 384	122 (96 %)	96
Tyskland ²	3 859	124 876 488	-	N-red.: 90 % P-red.: 74 %	126	8 264 830	126 (100 %)	100	3 985	133 141 318	-	-
Grækenland ⁴	33	881 400	4 (12 %)	14	90	9 081 100	55 (61 %)	47	123	9 962 500	59 (48 %)	44
Grækenland ⁵	17	609 400	8 (47 %)	40	77	8 317 800	52 (68 %)	49	94	8 927 200	60 (64 %)	48
Spanien	113	5 740 260	34 (30 %)	25	458	53 862 365	245 (53 %)	62	571	59 602 625	279 (49 %)	58
Frankrig	348	16 728 379	143 (41 %)	36	486	42 548 060	307 (63 %)	68	834	59 276 439	450 (54 %)	59
Irland ⁶	28	3 362 856	12 (43 %)	8	28	3 901 479	13 (46 %)	18	44	4 672 287	17 (39 %)**	9***
Italien	49	3024 094	28 (57 %)	77	630	55 142 105	312 (50 %)	52	679	57 969 346	340 (50 %)	53
Luxembourg ^{1,2}	11	804 500	3 (27 %)	13	-	-	-	-	11	804 500	3 (27 %)	13
Nederlandene ^{1,2}	394	15 906 991	-	N-red.: 79 % P-red.: 66 %	-	-	-	-	394	15 906 991	-	-
Østrig ³	25	1 851 885	25 (100 %)	100	181	15 189 287	181 (100 %)	100	206	17 041 172	206 (100 %)	100
Portugal	27	1 372 700	5 (19 %)	11	94	8 455 900	45 (48 %)	37	121	9 828 600	50 (41 %)	34
Finland ¹	87	6 377 300	7 (8 %)	7	-	-	-	-	87	6 377 300	7 (8 %)	7
Sverige ¹	134	7 672 670	74 (55 %)	73	-	-	-	-	134	7 672 670	74 (55 %)	73
Det Forenede Kongerige	90	6 221 177	26 (29 %)	29	618	65 980 345	551 (89 %)	89	708	72 201 522	577 (81 %)	84
I alt	5 495	210 199 600	-	79	2 698	261 662 171	1 829 (68 %)	70	8181	469 269 723	-	75
MS, der ikke anvender art. 5, stk. 4	1 242	69 416 121	559 (45 %)	42	2 572	253 397 341	1 703 (66 %)	70	3 802	320 221 414	2 254 (59 %)	64

¹ Medlemsstaterne var ikke berørt af ”normale” områder, da de på daværende tidspunkt enten havde kortlagt hele deres område som følsomt område eller anvendt artikel 5, stk. 8.

² Tyskland, Luxembourg og Nederlandene anvender direktivets artikel 5, stk. 4. Luxembourg anvender artikel 5, stk. 4, men ønsker at vurderingen sker i henhold til artikel 5, stk. 2 og 3, indtil det har opnået fuld overensstemmelse med artikel 5, stk. 4.

³ Idet Østrig anvender artikel 5, stk. 8 fra og med udgangen af 2002. Den aktuelle vurdering omfatter kun byområder, der udleder til afstrømningsområder for følsomme områder kortlagt af andre medlemsstater.

⁴ Første version, som ikke er taget i betragtning ved beregning af totalværdien. Vedr. data for følsomme områder henvises til Kommissionens anden beretning.

⁵ Ved totalberegningen er den anden version, efter Grækenlands revision, taget i betragtning

⁶ Tolv irske byområder blev rapporteret under "normale områder" i 2000, men blev i 2001 kortlagt som udledende til følsomme områder og er derfor medregnet under følsomme områder i 2002. Ved beregning af totalbelastningen er byområderne kun taget i betragtning én gang.

DA

DA

Tabel 6-3: Kloaksystemer for byområder omfattet af fristerne den 31. december 1998 og den 31. december 2000 (artikel 3)

Medlemsstat	Følsomme områder 1. januar 2002				Normale områder 31. december 2000				I alt			
	Antal	Belastning [PE]	Antal overensstem- mende	% af belastning overensstem- mende	Antal	Belastning [PE]	Antal i overensstemmel- se	% af belastning overensstem- mende	Antal	Belastning [PE]	Antal i overensstemmel- se	% af belastning overensstem- mende
Belgien ¹	186	8 952 516	48 (26 %)	22	-	-	-	-	186	8 952 516	48 (26 %)	22
Danmark ¹	125	6 698 384	127 (100 %)	100	-	-	-	-	125	6 698 384	127 (100 %)	100
Tyskland ²	1 748	118 825 715	1 748 (100 %)	100	126	8 264 830	126 (100 %)	100	1874	127 090 545	1 874 (100 %)	100
Grækenland ⁴	17	609 400	14 (82 %)	74	90	9 081 100	40 (44 %)	78	107	9 690 500	54 (50 %)	78
Grækenland ⁵	17	609 400	14 (82 %)	74	77	8 317 800	49 (64 %)	87	94	8 927 200	63 (67 %)	86
Spanien	113	5 740 260	62 (55 %)	46	458	53 862 365	430 (94 %)	92	571	59 602 625	492 (86 %)	87
Frankrig	348	16 728 379	202 (58 %)	60	486	42 548 060	168 (35 %)	57	834	59 276 439	370 (44 %)	58
Irland ⁶	28	3 362 856	27(96 %)	100	28	3 901 479	28 (100 %)	100	44	4 672 287	43 (98 %)	100
Italien	49	3 024 094	16 (33 %)	47	630	55 142 105	241 (38 %)	36	679	58 166 199	257 (38 %)	37
Luxembourg ^{1,2}	11	804 500	11 (100 %)	100	-	-	-	-	11	804 500	11 (100 %)	100
Nederlandene ^{1,2}	256	15 265 763	256 (100 %)	100	-	-	-	-	256	15 265 763	256 (100 %)	100
Østrig ³	25	1 851 885	25 (100 %)	100	181	15 189 287	181 (100 %)	100	206	17 041 172	206 (100 %)	100
Portugal	27	1 372 700	22 (81 %)	82	94	8 455 900	69 (73 %)	79	121	9 828 600	91 (75 %)	79
Finland ¹	87	6 377 300	73 (84 %)	96	-	-	-	-	87	6 377 300	73 (84 %)	96
Sverige ¹	134	7 672 670	134 (100 %)	100	-	-	-	-	134	7 672 670	134 (100 %)	100
Det Forenede Kon- gerige	90	6 150 957	90 (100 %)	100	618	65 980 345	618 (100 %)	100	708	72 131 302	708 (100 %)	100
I alt	3 246	203 437 379	2 855 (88 %)	91	2 698	261 662 171	1 910 (71 %)	77	5 932	462 507 502	4 753 (80 %)	83

¹ Medlemsstaterne var ikke berørt af ”normale” områder, da de på daværende tidspunkt enten havde kortlagt hele deres område som følsomt eller anvendt artikel 5, stk. 8.

² Tyskland, Luxembourg og Nederlandene anvender direktivets artikel 5, stk. 4, Luxembourg anvender artikel 5, stk. 4, men ønsker vurderingen foretaget i henhold til artikel 5, stk. 2 og 3, indtil det har opnået fuld overensstemmelse med artikel 5, stk. 4.

³ Østrig har anvendt artikel 5, stk. 8 fra og med udgangen af 2002. Den aktuelle vurdering omfatter kun byområder, der udleder til afstrømningsområder kortlagt af andre medlemsstater.

⁴ Første version, der ikke er taget i betragtning ved beregning af totalværdien.

⁵ Anden version, efter Grækenlands revision, der er taget i betragtning ved beregning af totalværdien

⁶ Tolv irske byområder blev rapporteret under ”normale områder” i 2000, men blev i 2001 kortlagt som udledende til følsomme områder og er derfor også taget i betragtning under følsomme områder i 2002.

DA

DA

7. MINDRE FØLSOMME OMRÅDER

Direktivet pålægger medlemsstaterne at kortlægge følsomme områder, men de kan vælge at kortlægge visse kystnære vande og flodmundinger som mindre følsomme, når disse på grund af deres morfologi, hydrologi eller særlige hydrauliske betingelser kan bære udledning af byspildevand efter mindre vidtgående behandling end sekundær rensning, uden det får negativ indvirkning på miljøet.

Spanien og Portugal har kortlagt sådanne mindre følsomme områder. Kommissionen vil imidlertid påpege, at følsomme eller potentielt følsomme områder af kystnære vande og flodmundinger og de tilgrænsende vandområder ikke opfylder betingelserne for at blive kortlagt som mindre følsomme, hvis disse områder kan påvirkes af spildevandsudledning. Specielt kan som mindre følsomme områder ikke kortlægges badevande og skaldyrvande, som er særligt skrøbelige og følsomme for spildevandsudledning, eller umiddelbart tilgrænsende vandområder, som kan blive påvirket ved udledning. Kommissionen anfægter derfor visse mindre følsomme områder kortlagt på Portugals vestkyst, på Madeira, Azorerne og De Kanariske Øer, på den andalusiske kyst samt i andre regioner. For Andalusiens vedkommende er det endvidere Kommissionens opfattelse, at vandene i Middelhavet navnlig som følge af det meget begrænsede tidevandsskift ikke opfylder de hydrologiske kriterier eller hydrauliske betingelser for at blive kortlagt som mindre følsomme.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at i hvert tilfælde, hvor spildevand udledt til et mindre følsomt område påtænkes renses mindre vidtgående end med sekundær rensning, kræver det, at der indrømmes undtagelse fra direktivet. Medlemsstaten skal for Kommissionen fremlægge udtømmende undersøgelser, som viser, at sådanne udledninger ikke vil have negativ indflydelse på miljøet (artikel 6, stk. 2), og - i undtagelsestilfælde vedrørende byområder på over 150 000 PE - at mere vidtgående rensning ikke vil gavne miljøet (artikel 8, stk. 5). Kommissionen gennemgår sådanne undersøgelser og træffer passende foranstaltninger efter at have forelagt projektet for det udvalg, der er nedsat i medfør af artikel 18, samt om nødvendigt for Rådet.

I 1999 begærede Portugal undtagelse for byområdet på Estoril-kysten (720 000 PE) nær Lissabon. Kommissionen indrømmede undtagelse i oktober 2001¹⁷ og vil foretage en revurdering heraf i 2006.

Det Forenede Kongerige har ligeledes kortlagt mindre følsomme områder, men efterfølgende i 2002 trukket sine begæringer om undtagelse i henhold til artikel 6, stk. 2 tilbage.

Spanien har ikke begæret nogen undtagelse.

Som generel betragtning er det Kommissionens opfattelse, at bortset fra kysten ved Estoril skal der efter den 31. december 2000 anvendes mindst sekundær rensning i alle byområder i EU på mere end 15 000 PE, også dem, der udleder til vande kortlagt som mindre følsomme.

¹⁷ EFT L 269 af 10.10.2001, s. 14

8. SPILDEVANDSRENSNING I STORBYER PR. 1. JANUAR 2002

Ud over at vurdere graden af overensstemmelse pr. 31. december 1998 gav Kommissionen i sin anden beretning et øjebliksbillede af rensningsniveauet i alle større europæiske byer med mere end 150 000 PE til orientering og af hensyn til gennemsigtigheden. I januar 2002 gav Kommissionen medlemsstaterne mulighed for at afgive ajourførte oplysninger om de større byer for at vise de forbedringer, der havde fundet sted mellem 1998 og 2001. De vedlagte kort viser den forbedrede situation. Nogle medlemsstater reagerede ikke på Kommissionens anmodning. I disse tilfælde anvendte Kommissionen opdaterede oplysninger, som var givet i forbindelse med ovennævnte tidligere anmodninger om oplysninger. I visse tilfælde, hvor medlemsstaterne ikke havde rapporteret om store byer efter 1998, antog Kommissionen, at situationen var uændret. Hvert større bysamfund er beskrevet ved ét fælles rensningsniveau, selv om bysamfundet består af flere byområder i direktivets forstand. Østrig rapporterede om større byer også nogle, der uden at være større bycentre udgør en punktkilde på over 150 000 PE som følge af en kombination af by- og industrispildevand. Også Italien og Portugal syntes delvis at rapportere om byområder blandt deres større byer. I denne beretning dækker betegnelsen større byer derfor større bycentre og visse byområder i direktivets forstand.

Større byer er vurderet på grundlag af det foreliggende installerede rensningsniveau og følsomheden af vandrecipienten. Større byer, der udleder til et følsomt område, burde derfor have anvendt mere vidtgående rensning (kvælstof- og/eller phosphorfjernelse og/eller eventuel anden rensning som mikrobiologisk rensning) pr. 31. december 1998. Større byer, der udleder til normale områder, burde have anvendt mindst sekundær rensning pr. 31. december 2000. En række større byer, som er vurderet under "normale områder", udleder imidlertid spildevand til potentielt følsomme områder eller disses afstrømningsområder og bør derfor - efter Kommissionens opfattelse - anvende mere vidt gående rensning. Det gælder også storbyer som Paris, London, Madrid, Barcelona, Milano m.fl.

Pr. 1. januar 2002 var situationen i 556 byer med over 150 000 personækvivalenter følgende:

I "normale" områder:

309 større byer udledte spildevandet til "normale områder", og

- 232 anvendte mindst sekundær rensning.
- 67 større byer havde endnu ikke indført sekundær rensning.
 - 21 af disse byer anvendte ingen rensning, hvilket gjaldt:
 - I Italien: Milano, Foce Sarno, Imperia Foce Imperia, Medio Sarno, Misterbianco
 - I Irland: Cork
 - I Portugal: Cova da Beira, Vila Nova da Gaia
 - I Spanien: A Coruna, Barcelona, Cadiz, Donostia-San-Sebastian, Ferrol, Gijon, Suances, Tui

- I Det Forenede Kongerige: Brighton, Hastings, Kilmarnock/Irvine, Levenmouth, Torbay

- For 10 større byer modtog Kommissionen ikke tilstrækkelige oplysninger.

I følsomme områder:

247 større byer udledte spildevand til følsomme områder, og:

- 155 anvendte fuldstændig mere vidtgående rensning,
- 91 anvendte endnu ikke den nødvendige mere vidtgående rensning til hele byen
 - Fire af byerne anvendte slet ingen rensning:
 - I Belgien: Pepinster
 - I Portugal: Barreiro
 - I Spanien: Alginet
 - I Irland: Waterford
- For én by var de afgivne oplysninger utilstrækkelige

I forhold til 1998 (jf. Kommissionens anden beretning) var rensningssituationen i større byer i EU blevet væsentligt bedre i 2002. Antallet af større byer, der anvendte fuldstændig mere vidtgående rensning, var steget fra 78 til 205¹⁸. Antallet af større byer uden spildevandsrensning blev reduceret fra 37 til 26, og antallet af større byer, for hvilke der ikke foreligger tilstrækkelige oplysninger, faldt fra 134 til 11.

Efter Kommissionens opfattelse anvendte i alt 387 af 556 større bycentre i EU tilstrækkelig spildevandsrensning ved indgangen til 2002. (77 store byer var beliggende i potentielt følsomme områder og bør derfor også anvende mere vidtgående rensning end sekundær rensning).

¹⁸ Denne ekstraordinære forbedring kan delvis forklares ved, at der i 1998 ikke forelå nogen oplysninger for mange tyske store byer.

9. INDUSTRISPILDEVAND UDLEDT DIREKTE TIL VANDRECIPIENTER (ARTIKEL 13)

Ifølge direktivets artikel 13 skal medlemsstaterne sikre, at biologisk nedbrydeligt industrispildevand fra virksomheder i agro-fødevarerforarbejdende industrier (anført i bilag III), når det ikke inden udledning til vandrecipienten tilføres et byspildevandsrensningsanlæg, senest den 31. december 2000 opfylder de krav, der er fastsat af den ansvarlige myndighed eller det relevante organ. Bestemmelsen gælder kun udledninger fra virksomheder med 4 000 PE eller derover.

Følgende tabel viser den procentdel anlæg, der tilhører de pågældende industrisektorer og opfylder direktivet pr. 31. december 2000.

Tabel 9-1: Procentdel industrispildevand, der er omfattet af og opfylder bestemmelserne i artikel 13

Industrisektor	B	DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK
Mælkeforarbejdning	90	-	100	100	7	100	59	100	-	100	100	71	100	100	44
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	85	-	93	100	89	100	100	100	-	100	100	99	100	-	100
Fremstilling og tapning af alkoholfrie drikkevarer	89	-	100	100	58	100	-	-	-	-	100	100	-	-	-
Kartoffelforarbejdning	91	-	100	100	-	100	-	100	-	100	100	100	100	100	100
Kødindustri	86	-	79	100	69	100	75	100	-	100	100	94	-	-	92
Bryggerier	99	-	100	100	92	100	-	100	-	100	-	100	-	100	100
Fremstilling af alkohol og alkoholholdige drikkevarer	49	-	100	100	73	100	-	100	-	-	-	93	100	-	100
Fremstilling af foder på basis af planteprodukter	100	-	-	-	-	100	-	100	-	-	-	-	100	-	100
Fremstilling af gelatine og lim af huder, skind og ben	61	-	100	-	-	100	84	100	-	100	-	-	-	-	100
Malterier	63	-	100	-	100	100	-	100	-	-	-	100	-	-	100
Fiskeforarbejdning	0	100	100	-	0	-	100	100	-	-	100	100	-	100	28
I alt	87	100	97	100	68	100	81	100	-	100	100	94	100	100	86

Ved udgangen af 2000 var 2 576 anlæg med en samlet belastning på omkring 59 millioner PE omfattet af artikel 13¹⁹. Ca. 91 % af belastningen var i overensstemmelse med direktivet.

I Danmark, Grækenland, Frankrig, Italien, Nederlandene, Østrig, Finland og Sverige opfyldtes bestemmelserne ifølge de foreliggende oplysninger pr. 31. december 2000 af alle industrigrene, der falder ind under artikel 13. Luxembourg var ikke omfattet af industrier, der falder ind under artikel 13.

I Belgien, Tyskland, Spanien, Irland, Portugal og Det Forenede Kongerige opfyldte visse industrisektorer endnu ikke artikel 13 pr. 31. december 2000. Tyskland, Irland og Det

¹⁹ Disse oplysninger omfatter ikke Frankrig, da Frankrig ikke udleverede oplysninger om belastningen fra de pågældende industrisektorer.

Forenede Kongerige meddelte, at de udestående sektorer ville være i overensstemmelse henholdsvis pr. 2001, 2002 og senest 2003. Spanien og Portugal forventer fuld overensstemmelse af alle industrigrene senest i 2005.

10. BORTSKAFFELSE AF SLAM FRA RENSNINGSANLÆG

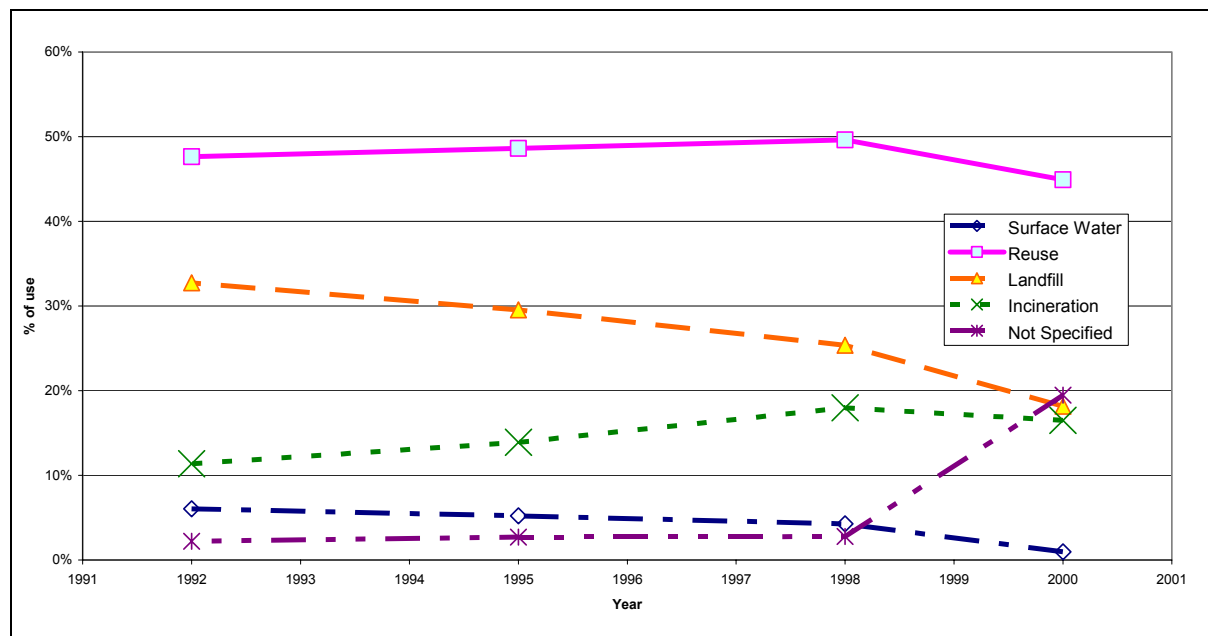
Følgende oplysninger om produktion og bortskaffelse af spildevandsslam bygger dels på medlemsstaternes situationsrapporter efter direktivets artikel 16, dels gennemførelsesprogrammerne efter artikel 17.

- Den samlede mængde slam fra byspildevandsrensningsanlæg er steget fra 5,5 millioner tons tørstof i 1992 (jf. Kommissionens første beretning, tallene er uden Italien og Sverige) til 7,0 millioner tons i 2000.
- Siden 1992 har mængden af spildevandsslam, der genbruges i landbrug og landskabsarkitektur (herunder tildækning af affaldsdepoter) udgjort ca. 50 % af den samlede slamproduktion (45 % i perioden 1999-2001).
- Den slammængde, der bortskaffes ved deponering, er faldet en smule.
- Afbrændingen af slam er næsten fordoblet fra 1992 til 2000.
- Medlemsstaterne burde have udfaset bortskaffelse af slam til overfladevand ved udgangen af 1998. Spanien og Irland har imidlertid i de senere år dumpet betydelige mængder slam i havet. Ifølge oplysninger fra 2003 standsede Irland denne praksis i 1999. Situationen i Spanien er uklar, men der synes fortsat at blive dumpet slam i havet.

Da de af medlemsstaterne indleverede oplysninger ikke var fuldstændige og der ikke kunne redegøres for 20 % af slammet, giver oplysningerne ikke mulighed for at analysere udviklingstendenserne i genbrug, deponering og afbrænding af slam.

Figur 10-1: Bortskaffelse af slam fra 1992 – 2000 i EU's medlemsstater (oplysningerne dækker ikke Sverige og Italien fra 1992 til 1998 eller Italien fra 2000)

Surface water = Overfladevand
 Landfill = Deponering
 Incineration = Afbødning
 Not specified = Ikke angivet

Tabel 10-1: Bortskaffelse og genbrug af slam i EU's medlemsstater i perioden 1999-2001*

Bortskaffelse i tusind tons tørstof pr. år	B	DK	D	EL**	E**	F**	IRL	L	NL	A	P**	S	FIN	UK	I alt	%
Genbrug	15	84	920	6	57	507	9	6	77	37	106	116	90	588	3.139	45
Deponering	32	36	230	90	360	0	17	0	64	41	71	35	60	192	1.270	18
Afbødning	25	10	460	0	74	0	0	0	195	151	0	0	0	237	1.153	17
Overfladevand	0	0	0	0	57	0	12	0	0	0	0	0	0	0	69	1
Ikke angivet	19	25	690	0	0	398	0	1	0	86	0	30	0	113	1.343	19
I alt	91	156	2300	96	1069	904	38	7	336	315	177	222	150	1130	6992	100

* medlemsstaterne gav ikke oplysninger for et og samme år, men et eller flere år mellem 1999 og 2001. Italien indsendte ingen oplysninger.

** Som kilde er anvendt gennemførelsesprogrammet i henhold til artikel 17.

11. SITUATIONEN I DE ENKELTE MEDLEMSSTATER

11.1. Belgien

I Belgien ligger ansvaret for direktivets gennemførelse hos de tre regioner: Flandern, Vallonien og hovedstadsregionen Bruxelles. Regionerne indsendte oplysninger hver for sig, men nedenstående rapport viser situationen for hele Belgien.

11.1.1. Kortlægning af følsomme områder

I 1992 og 1995 kortlagde Flandern alle sine vande, også kystnære vande, som følsomme. I 1994 kortlagde hovedstadsregionen Bruxelles Senne-floden som følsom. I 1995 kortlagde Vallonien visse flodstrækninger som følsomme. Senere, i februar 2001, kortlagde Vallonien hele sit område som følsomt. Siden 2001 har hele Belgien således været kortlagt som følsomt.

11.1.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder

11.1.2.1. Rensningsniveau

I januar 2002 var der i Belgien 186 byområder med en nominal belastning over 10 000 PE, heraf 112 i Flandern²⁰, to i hovedstadsregionen Bruxelles og 72 i Vallonien.

114 af de 186 byområder med mere end 10 000 PE anvendte mere vidtgående rensning, men heraf foretog kun 93 både fosfor- og kvælstoffjernelse. 51 byområder rensede enten slet ikke spildevandet eller rensede det helt utilstrækkeligt, herunder Bruxelles (1,1 mio. PE), Mouscron, Namur, Liège og Grimbergen.

For mindst 25 af de byområder, der anvendte mere vidtgående rensning, syntes anlæggenes konstruktivt bestemte organiske kapacitet for lille til tilstrækkelig rensning af spildevandet fra de pågældende byområder²¹. Efter Kommissionens opfattelse bør kapaciteten for disse byområder udbygges.'

I alt var 72 byområder med over 10 000 PE i overensstemmelse med direktivets bestemmelser, mens 114 byområder, der tilsammen udgjorde 71,3 % af den totale omfattede belastning, ikke var i overensstemmelse, fordi rensningsanlæg enten ikke forefandt eller havde utilstrækkelig kapacitet.

²⁰ Fem af de flamske byområder (Heusden, Poperinge, Olsene, Knokke, Ledegem), som rapporteredes i 1998, kom under 10 000 PE på grund af mindsket industriel aktivitet, tilslutning af dele af byområdet til andre byområder samt optimering af de foreliggende oplysninger om indbyggerne. De blev derfor ikke længere taget i betragtning. Endvidere er navnene på ni flamske byområder ændret, hvilket må tages i betragtning ved sammenholdelse af ældre og nyere oplysninger.

²¹ Antwerpen-Zuid, Beerse, Beersel, Brasschaat, Duffel, Edegem, Gent, Hamme, Hove, Kalmthout, Koersel, Lanaken, Lede, Leuven, Mechelen - Noord, Mol, Morkhoven, Overpelt, Pulderbos, Schilde, Sint-Truiden, Tessenderlo, Turnhout, Zelzate og Zwalm. Hvad angår de seneste oplysninger af 1. september 2003, angav Flandern-regionen, at Kommissionens beretning tog hensyn til rensningsanlæggenes rapporterede konstruktivt bestemte organiske kapacitet, men ikke den konstruktivt bestemte hydrauliske kapacitet, ifølge hvilken kontroldataene er i overensstemmelse med direktivet. De flamske myndigheder bekræftede endvidere, at rensningsanlæggene for ovenstående 24 byområder er under udbygning.

Tabel 11-1: Rensningsniveau for byområder, der udleder til følsomme områder

Belgien	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE –			
	Artikel 5			
01/01/2002	Antal	%	Nominal belastning [PE]	%
I alt	186	100.0	8 952 516	100.0
Mere vidtgående rensning	114	61.3	4 692 650	52.4
<i>men med manglende rensningstrin</i>	21	11.3	1 404 000	15.7
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	25	13.4	1 070 800	12.0
Ikke overensstemmende*	114	61.3	6 386 466	71.3
Overensstemmende	72	38.7	2 566 050	28.7

* herunder anlæg med ufuldstændig mere vidtgående rensning eller utilstrækkelig kapacitet, idet der tages hensyn til eventuel samtidig optræden af begge mangler, som f.eks. Antwerpen-Zuid, Brasschaat, Leuven og Mechelen-Nord.

11.1.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder

Rensningseffektiviteten i Belgien blev vurderet for 153 byområder med mere end 10 000 PE, som udleder til følsomme områder (113 flamske byområder, de to byområder i hovedstadsregionen Bruxelles og de 38 vallonske byområder kortlagt før 1999. Vurderingen medtager ikke de 38 byområder i følsomme områder i Vallonien, som kortlagdes efter Kommissionen anmodning om oplysninger i 2001.

Skønt 96 af ovennævnte 153 byområder anvendte mere vidtgående rensning, var kun 44 af dem i overensstemmelse med hensyn til rensningseffektivitet. 109 byområder, svarende til 78 % af den samlede nominelle belastning for de omfattede byområder, udledte spildevandet urensset eller utilstrækkeligt renset.

Tabel 11-2: Rensningseffektivitet for byområder, der udleder til følsomme områder

Belgien	Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE			
	Antal	%	Nominal belastning [PE]	%
31/12/1999				
I alt	153	100.0	7 401 169	100.0
Mere vidtgående rensning	96	62.7	4 217 900	57.0
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	27	17.6	1 176 500	15.9
Overvågning overensstemmende (medlemsstat)	44	28.8	1 636 700	22.1
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	10	6.5	515 900	7.0
Overvågning overensstemmende (EF)	44	28.8	1 636 700	22.1
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	10	6.5	515 900	7.0
Ikke overensstemmende	109	71.2	5 764 469	77.9
Overensstemmende	44	28.8	1 636 700	22.1

11.1.3. Kloaknet

I Belgien burde alle byområder med mere end 10 000 PE allerede have et kloaknet, som er i overensstemmelse med reglerne. Ved indgangen til 2002 var kloaknettet i 138 belgiske

byområder imidlertid endnu ikke i overensstemmelse med artikel 3 i direktivet. Heriblandt var store byområder som Bruxelles og Liège.

Tabel 11-3: Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Belgien	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
	Antal	%	Nominal belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	186	100.0	8 952 516	100.0
Ikke overensstemmende	138	74.2	6 943 712	77.6
Overensstemmende	48	25.8	2 008 804	22,4

11.1.4. Rensning i større byer > 150 000 PE

Da hele Belgien er kortlagt som følsomt område, skal alle større byer anvende sekundær rensning efterfulgt af tertiær rensning.

- Ved indgangen til 2002 havde kun to store byer anlæg til mere vidtgående rensning (sekundær rensning plus kvælstof- og phosphorfjernelse): Oostende og Mons.
- Gent anvendte kun tertiær rensning for en del af befolkningen.
- Fem større byer anvendte sekundær rensning: Aiseau-Presles, Antwerpen, Brügge samt Deurne og Wavre (165 000 PE).
- Fire større byer anvendte slet ingen rensning til størstedelen af deres indbyggere: Bruxelles (1,1 mio. PE), Charleroi (380 000 PE), Liège (737 500 PE) og Pepinster²² (170 000 PE).

Fra 2000 har indretninger til sekundær rensning af omkring en tredjedel af spildevandet fra Bruxelles været på plads i rensningsanlægget Bruxelles-syd. Endnu et anlæg, Bruxelles-nord, planlægges klar til drift i 2006 og skal anvende sekundær rensning efterfulgt af kvælstof- og phosphorfjernelse. Den utilfredsstillende spildevandssituation i Bruxelles er genstand for en overtrædelsesprocedure, der er indbragt for domstolen. Sagen omfatter imidlertid ikke kun Bruxelles, men også manglerne i de øvrige belgiske regioner.

11.1.5. Industrispildevand (artikel 13)

Belgien rapporterede om 99 industrianlæg, der falder ind under artikel 13 og har en samlet organisk belastning på 3 463 700 PE. 24 af disse anlæg var beliggende i regionen Vallonien og var i overensstemmelse pr. 31. december 2000. De resterende anlæg var beliggende i regionen Flandern. De flamske myndigheder meddelte, at hvad angår godkendelse var alle de pågældende anlæg rettidigt i overensstemmelse. En del af dem, svarende til ca. 13 % af de omfattede industrielle belastning, overholdt imidlertid ikke kontrolkravene og var blevet pålagt bøder.

²² Ifølge de seneste oplysninger fra regionen Vallonien af 1. september 2003 indførte Pepinster mere vidtgående rensning i august 2002.

Tabel 11-4: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13

Belgien - Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning, der er i overensstemmelse med artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	517 600	20	467 700	90	pr. 31/12/2000
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	1 160 500	19	980 900	85	pr. 31/12/2000
Fremstilling og tapning af alkoholfrie drikkevarer	193 700	6	172 100	89	pr. 31/12/2000
Kartoffelforarbejdning	258 100	10	235 000	91	pr. 31/12/2000
Kødindustri	411 400	21	355 300	86	pr. 31/12/2000
Bryggerier	605 500	13	599 400	99	pr. 31/12/2000
Fremstilling af alkohol og alkoholholdige drikkevarer	20 600	2	10 000	49	pr. 31/12/2000
Fremstilling af foder på basis af planteprodukter	6 600	1	6 600	100	pr. 31/12/2000
Fremstilling af gelatine og lim af huder, skind og ben	167 500	2	102 400	61	pr. 31/12/2000
Malterier	113 800	4	71 200	63	pr. 31/12/2000
Fiskeforarbejdning	8 400	1	0	0	pr. 31/12/2000
I alt	3 463 700	99	3 000 600	87	

11.1.6. Spildevandsslam

Der forelå oplysninger om mængden af spildevandsslam og bortskaffelse heraf for Flandern og Vallonien. Fuldstændige oplysninger for begge regioner forelå fra og med 1999.

I Flandern udgjorde den producerede mængde slam 73 490 t tørstof (DS). Syv procent heraf blev genbrugt i landbruget, 33 % blev bortskaffet ved deponering, 34 % blev afbrændt, og 26 % genbrugt eller bortskaffet på anden måde.

I Vallonien produceredes spildevandsslam svarende til 17 968 t tørstof. 53 % blev genbrugt i landbruget, 45 % blev deponeret, og 2 % blev afbrændt. I Vallonien går tendensen i bortskaffelse af slam i retning af øget genbrug i landbruget, mindsket deponering og ingen afbrænding.

Tabel 11-5: Genbrug og bortskaffelse af slam fra spildevandsrensningsanlæg.

Flandern - Spildevandsslam (1999)	Tons tørstof	%
Samlet slamproduktion	73 490	100
Landbrug	5 270	7
Deponering	24 300	33
Afbrænding	25 020	34
Andet	18 900	26

Vallonien - Spildevandsslam (1999)	Tons tørstof	%
Samlet slamproduktion	17 968	100
Landbrug	9 505	53
Deponering	8 067	45
Afbrænding	369	2
Andet	0	0

11.2. Danmark

11.2.1. Kortlægning af følsomme områder

I 1999 besluttede Danmark at anvende vidtgående (tertiær) rensning på hele sit område i henhold til direktivets artikel 5, stk. 8. Der behøver derfor ikke kortlægges følsomme område med henblik på anvendelsen af dette direktiv. Danmark anvender denne mulighed for phosphor og kvælstof.

11.2.2. Byområder på over 10 000 PE

11.2.2.1. Rensningsniveau

I 1998 havde de danske myndigheder rapporteret om 125 byområder, af hvilke allerede 123 var i overensstemmelse med direktivet.

Ifølge de opdaterede oplysninger havde Danmark 127 byområder med mere end 10 000 personækvivalenter²³. Alle byområder anvendte på dette tidspunkt mere vidtgående rensning (phosphor- og kvælstoffjernelse). For en række byområder syntes anlæggenes konstruktivt bestemte organiske kapacitet for lille til at sikre tilstrækkelig rensning af spildevandet fra det pågældende byområde. I mindst fem byområder (Attrup, Sindal, Tårnby, Thisted and Tysinge) var anlæggenes konstruktivt bestemte organiske kapacitet mindre end 80 % af den samlede nominelle belastning fra byområdet. Da alle de pågældende anlæg opfyldte de krævede emissionsnormer i 1999, var det Danmarks opfattelse, at der ikke er behov for udbygning af kapaciteten af de pågældende anlæg. Kommissionen fandt, at under de givne betingelser måtte rensningsanlæggene enten være overbelastede eller også blev ikke alt spildevand opsamlet af kloaknetten. Begge mangler ville i sidste instans kræve udbygning af de pågældende rensningsanlæg. Endelig oplyste Danmark i september 2003, at den angivne nominelle belastning for disse bysamfund var ukorrekt, og at alle anlæggene derfor var i overensstemmelse.

Tabel 11-6: Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE

Danmark	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE – Artikel 5			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	125	100.0	6 698 384	100.0
Mere vidtgående rensning	125	100.0	6 698 384	100.0
<i>men med manglende rensningstrin</i>	0	0.0	0	0.0
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	5	3.9	268 966	4.0
Ikke overensstemmende	5	3.9	268 966	4.0
Overensstemmende	122	96.1	6 429 418	96.0

²³ Ifølge oplysningerne fra Danmark kan den samlede nominelle belastning fra byområderne være forskellig fra år til år, og direktivet kræver overensstemmelse i følsomme områder på over 10 000 PE. Derfor er kun byområder med nominel belastning over 10 000 PE rapporteret til Kommissionen, hvilket forklarer ændringen i antal byområder.

11.2.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater)

I 1999 havde 126 af de 127 byområder med over 10 000 PE rensningsanlæg, som var i overensstemmelse med direktivet. Kun Kalundborg var ikke i overensstemmelse, da det ikke opfyldte normerne for COD på grund af industriel belastning fra en medicinalvirksomhed. De danske myndigheder oplyste, at problemet var blevet løst i 2002 ved installation af et anlæg til avanceret rensning af industrispildevand ved hjælp af ozon.

Tabel 11-7: Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE

Danmark	Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE			
31/12/1999	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	127	100.0	6 698 384	100.0
Mere vidtgående rensning	127	100.0	6 698 384	100.0
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	5	3.9	268 966	4.0
Overvågning overensstemmende (medlemsstat)	126	99.2	6 661 882	99.5
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	5	3.9	268 966	4.0
Overvågning overensstemmende (EF)	126	99.2	6 661 882	99.5
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	5	3.9	268 966	4.0
Ikke overensstemmende	1	0.8	36 502	0.5
Overensstemmende	126	99.2	6 661 882	99.5

11.2.3. Kloaknet

Ifølge oplysningerne fra de danske myndigheder var kloaknettet i alle byområder med nominel belastning over 10 000 PE i overensstemmelse pr. 2002.

Tabel 11-8: Kloaknet i byområder > 10 000 PE

Danmark	Byområder > 10 000 PE – Artikel 3			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	127	100.0	6 698 384	100.0
Ikke overensstemmende	0	0,0	0	0,0
Overensstemmende	127	100.0	6 698 384	100.0

11.2.4. Rensning i større byer > 150 000 PE

Fem større danske byer havde over 150 000 personækvivalenter: Ålborg, Århus, Fredericia, København og Odense. Pr. 1998 anvendte de fem byer fuldstændig mere vidtgående rensning, dvs. sekundær rensning efterfulgt af kvælstof- og phosphorfjernelse.

11.2.5. Industrispildevand (artikel 13)

I Danmark er det kun den fiskeforarbejdende industri, der udleder direkte til vandrecipienten i den i direktivets artikel 13 anvendte forstand. De tre anlæg af denne art med en total organisk

belastning på 38 358 PE var allerede i fuld overensstemmelse med direktivet inden den 31. december 2000.

Tabel 11-9: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13.

Danmark - Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning i henhold til artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Fiskeforarbejdning	38 358	3	38 358	100	inden 31/12/2000
I alt	38 358	3	38 358	100	

11.2.6. Spildevandsslam

I 1999 producerede Danmark spildevandsslam svarende til 155 621 t tørstof. Heraf blev 54 % genbrugt i landbruget, 23 % blev bortskaffet ved deponering, 6 % blev afbrændt, og 16 % blev genbrugt eller bortskaffet på anden måde.

Tabel 11-10: Genbrug og bortskaffelse af slam fra spildevandsrensningsanlæg.

Danmark - Spildevandsslam (1999)	Tons tørstof	%
Samlet slamproduktion	155 621	100
Landbrug	84 466	54
Deponering	36 313	23
Afbrænding	9 845	6
Andet	24 997	16

11.3. Tyskland

11.3.1. Kortlægning af følsomme områder

Ved udgangen af 2000 havde Tyskland kortlagt hele afstrømningsområdet for Nordsøen og Østersøen som følsomme områder. Desuden har Bayern og Baden-Württemberg kortlagt Bodensøen, visse af de bayriske søer og Øvre Donau, herunder de tilhørende afstrømningsområder, som følsomme områder. I Tyskland er det således kun nedre del af Donau, der ikke er kortlagt som følsomt område.

11.3.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder

I 2001 besluttede Tyskland at anvende direktivets artikel 5, stk. 4. Der er følgelig intet krav om, at hvert spildevandsrensningsanlæg med mere end 10 000 PE skal anvende mere vidtgående rensning. Derimod skal de tyske myndigheder godtgøre, at den procentvise reduktion af forurenende stoffer af den samlede belastning, der tilføres alle rensningsanlæg for byspildevand, der udleder til følsomme områder eller de tilhørende afstrømningsområder, er mindst 75 % for total phosphor og mindst 75 % for total kvælstof.

11.3.2.1. Rensningsniveau

Vedrørende vandrensningssituationen i begyndelsen af januar 2002 gav Tyskland oplysninger om 1 748 byområder²⁴ på mere end 10 000 PE, som udleder til følsomme områder. Den totale nominelle belastning af disse rensningsanlæg var 118 825 715 PE²⁵.

1 603 af disse byområder anvendtes mere vidtgående rensning (kvælstof- og phosphorfjernelse), svarende til 90 % af den ovennævnte belastning.

11.3.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder

For at godtgøre graden af overensstemmelsen med artikel 5, stk. 4 i direktivet fremlagde Tyskland for 2002 kontroldata for 3 859 spildevandsrensningsanlæg, idet anlæg fra 2 000 PE og opetter blev taget i betragtning. Den totale nominelle belastning af disse rensningsanlæg var 124 876 488 PE²³. De byområder under 2000 PE, der skal indgå i beregningen af den procentvise belastningsreduktion i henhold til artikel 5, stk. 4, blev ikke taget i betragtning, da der ikke forelå oplysninger. Byområder under 2000 PE repræsenterer imidlertid ca. 2 % af hele belastningen i Tyskland.

²⁴ Tyskland definerede et afstrømningsområde for et byspildevandsrensningsanlæg som et byområde. Sædvanligvis betjenes hvert byområde derfor af ét rensningsanlæg. Kun i Sachsen kan flere byområder betjenes af ét rensningsanlæg, idet de betragtes som særskilte byområder i stedet for som et samlet område. Sidstnævnte er ikke i overensstemmelse med Kommissionens fortolkning af begrebet "byområde".

²⁵ Tyskland definerede den nominelle belastning fra et byområde ved den konstruktivt betingede organiske kapacitet af det pågældende rensningsanlæg. Men til dataovervågning og efterprøvning af overensstemmelsen med artikel 5, stk. 4 forudsatte Tyskland, at alle rensningsanlæg er velkonstruerede, og beregnede den nominelle belastning som ca. 80 % af den konstruktivt bestemte kapacitet. Disse data ser således ikke ud til at afspejle den virkelige størrelse af byområderne og anlæggenes kapacitetsudnyttelse. De er derfor ikke direkte sammenlignelige med den størrelse af byområdet, der gives i andre sammenhænge (f.eks. 1999-data).

Ifølge de forelagte oplysninger opnåede Tyskland 90 % reduktion af phosphor og 74 % reduktion af kvælstof.

For 1999 indsendte Tyskland supplerende kontrolresultater for 1 785 byområder på mere end 10 000 PE, som udleder til følsomme områder. Den totale nominelle belastning fra disse byområder var 95 043 770 PE, og den totale konstruktivt bestemte organiske kapacitet var 120 548 115 PE (se fodnote 25). 82,2 % af den nominelle belastning fra disse byområder opfyldte direktivet. 17,8 % af den totale nominelle belastning var endnu ikke i overensstemmelse. Ifølge Kommissionens vurdering måtte mindst 24 anlæg anses for at have for ringe konstruktivt bestemt kapacitet til tilstrækkelig rensning af hele belastningen fra de tilsluttede byområder og burde udbygges.²⁶

11.3.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til "normale områder" – status pr. 31. december 2000

Pr. 31. december 2000 var der i Tyskland 126 byområder med over 15 000 PE i "normale områder". Alle byområderne anvendte i det mindste sekundær rensning og opfyldte dermed direktivet.

Tabel 11-11: Rensningsniveau for byområder, der udleder til "normale områder"

Tyskland	Byområder > 15 000 PE – Artikel 4			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	126	100.0	8 264 830	100.0
Ikke overensstemmende	0	0.0	0	0.0
Overensstemmende	126	100.0	8 264 830	100.0

11.3.4. Kloaknet

11.3.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Ifølge oplysningerne fra Tyskland havde alle 1 785 byområder med nominel belastning over 10 000 PE pr. 31. december 1998 et kloaknet, der var overensstemmende.

Tabel 11-12: Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Tyskland	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	1 748	100.0	118 825 715	100.0
Kloaknet ikke overensstemmende	0	0,0	0	0,0
Kloaknet overensstemmende	1 748	100.0	118 825 715	100.0

²⁶ Ifølge nyere oplysninger fra Tyskland i september 2003 viste en undersøgelse, at kun tre anlæg, "Haren", "Obere Niers" og "Heiligenhaus-Nord", er opført med utilstrækkelig kapacitet, hvoraf "Haren" opfylder bestemmelserne, "Obere Niers" stod for at blive lukket i august 2002, og "Heiligenhaus" vil blive lukket i 2004.

11.3.4.2. Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Pr. 31. december 2000 havde alle tyske byområder med nominel belastning over 15 000 PE, som udledte til “normale områder”, et kloaknet, som var overensstemmende, og opfyldte dermed direktivets artikel 3.

Tabel 11-13: Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Tyskland	Byområder > 15 000 PE - Artikel 3			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/2000				
I alt	126	100,0	8 264 830	100,0
Kloaknet ikke overensstemmende	0	0,0	0	0,0
Kloaknet overensstemmende	126	100,0	8 264 830	100,0

11.3.5. Rensning i større byer > 150 000 PE

Tyskland indsendte opdaterede oplysninger om 143 større byer med over 150 000 personækvivalenter. Pr. 31. januar 2002 var rensningssituationen i disse byer følgende.

- 129 af byerne lå i følsomme områder: 119 anvendte fuldstændig tertiær rensning (sekundær rensning efterfulgt af kvælstof- og phosphorfjernelse). Kassel, Hanau, Hagen, Lünen, Mönchengladbach og Wuppertal anvendte sekundær rensning efterfulgt af phosphorfjernelse, og de resterende fire større byer anvendte sekundær rensning (Flensburg, Homburg, Lübeck og Pinneberg).
- 14 større byer var beliggende i “normale områder”: Amberg, Augsburg, Eichenau, Erdinger Moos, Ingolstadt, Kempten, Landshut, Memmingen, Mergelstetten, München, Regensburg, Rosenheim, Straubing og Ulm. Alle disse byer anvendte mindst sekundær rensning.

11.3.6. Industrispildevand (artikel 13)

In Tyskland var 92 industrianlæg med en samlet organisk belastning på 3 525 156 PE i drift. Ved udgangen af 2000 blev 97 % af den organiske belastning rensset på tilfredsstillende måde efter kriterierne i artikel 13. De sektorer, der ikke var i overensstemmelse, ville ifølge planen blive bragt i overensstemmelse pr. 31. december 2001.

Tabel 11-14: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13

Tyskland - Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning [PE] i henhold til artikel 13 pr. 31. december 2000	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	798 500	25	798 500	100	Inden 31/12/2000
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	413 120	10	383 120	93	31/12/2001
Fremstilling og tapning af alkoholfrie drikkevarer	146 500	8	146 500	100	Inden 31/12/2000
Kartoffelbehandling	693 000	7	693 000	100	Inden 31/12/2000
Kødindustri	440 443	20	347 510	79	31/12/2001
Bryggerier	793 100	11	793 100	100	Inden 31.12.2000
Fremstilling af alkohol og alkoholholdige drikkevarer	8 800	1	8 800	100	Inden 31/12/2000
Fremstilling af gelatine og lim af huder, skind og ben	124 160	3	124 160	100	Inden 31/12/2000
Malterier	86 300	6	86 300	100	Inden 31/12/2000
Fiskeforarbejdning	21 233	1	21 233	100	Inden 31/12/2000
I alt	3 525 156	92	3 402 223	97	

11.3.7. Spildevandsslam

I 2000 produceredes i Tyskland spildevandsslam svarende til 2 300 000 t tørstof. 40 % heraf blev genbrugt i landbruget, 10 % blev bortskaffet ved deponering, 20 % blev afbrændt og 30 % genbrugt eller bortskaffet på anden måde.

Tabel 11-15: Genbrug og bortskaffelse af slam fra spildevandsrensningsanlæg

Tyskland - spildevandsslam (2000)	Tons tørstof	%
Samlet slamproduktion	2 300 000	100
Landbrug	920 000	40
Deponering	230 000	10
Afbrænding	460 000	20
Andet	690 000	30

11.4. Grækenland

11.4.1. Kortlægning af følsomme områder

Grækenland kortlagde følsomme områder i slutningen af august 1999. I alt 34 søer, vandløb, flodmundinger og kystnære vande er således kortlagt som følsomme på grund af eutrofiering. Visse bifloder til Aliakmonas-floden (Grevenitis), Axios-floden og Vozvozis-floden er ligeledes kortlagt som følsomme.

I Kommissionens kontrolundersøgelse i 2000 konkluderedes, at yderligere 16 vandområder burde have været kortlagt som følsomme på grund af eutrofiering og for at beskytte vand til drikkevandsforsyning. Deriblandt var den nedre del af Den Saroniske Bugt og Thessaloniki-bugten.

I april 2002 kortlagde de græske myndigheder ved ministeriel afgørelse Thessaloniki-bugten og den nedre del af Den Saroniske Bugt som følsomme områder. De græske myndigheder meddelte desuden, at der ville blive foretaget en revision af de følsomme områder, men endnu er ingen yderligere vandområder officielt blevet kortlagt.

Efter videre drøftelser med de græske myndigheder og supplerende oplysninger forelagt af Grækenland i februar 2002 finder Kommissionen fortsat, at de resterende 14 vandområder bør kortlægges som følsomme.

11.4.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder

Grækenland opdaterede oplysningerne om byområder, der udleder til følsomme områder, for januar 2002 og fremlagde oplysninger om 16 byområder.

Grækenland havde tidligere rapporteret om 33 byområder, der udleder til følsomme områder, men reviderede derefter sin fremgangsmåde vedrørende byområder, således at der til sidst kun var 17 byområder, der udleder til følsomme områder og derfor kræver mere vidtgående rensning. For 16 byområder²⁷, som blev evalueret i Kommissionens anden beretning, angav Grækenland, at disse ikke længere ansås for at have et indbyggertal svarende til mere end 10 000 PE. Et af disse byområder (Preveza) udleder til et ikke følsomt område ifølge nyere oplysninger fra Grækenland.

Denne ændrede fremgangsmåde førte til væsentligt bedre procentvis overensstemmelse. Kommissionen er imidlertid betænkelig ved, at en medlemsstat ændrer metode midt under gennemførelsesprocessen og rejste allerede disse betænkeligheder i sin anden beretning. De græske myndigheder forelagde i 2001 og 2002 oplysninger om spørgsmålet, som blev vurderet af Kommissionen.

Kommissionen er navnlig betænkelig ved den tilsyneladende formindskelse af byområder, der fører til, at byområder sættes til at være under 10 000 PE, som er grænsen for kravet om mere vidtgående rensning.

²⁷ Aliartos, Amphiloxia, Axioupoli Polikastro, Doxato, Eletheroupoli Kavalos, Emanouil Papas, Kalastra, Koufalia, Lagkadas, Nigrita, Orkomenos, Philippoi, Soufli, Aitoliko, Meliti og Paggaiio Kovalos

11.4.2.1. Rensningsniveau

Efter Grækenlands reorganisering af sine byområder blev kun 17 byområder, der udleder til følsomme områder, vurderet ved opgørelsen af status pr. 1. januar 2002. Ti af de 17 byområder anvendte mere vidtgående rensning.

I alt ni byområder, der udleder til følsomme områder, var endnu ikke i overensstemmelse ved indgangen til 2002:

- Arta: foretog sekundær rensning efterfulgt af kvælstoffjernelse, men phosphorfjernelse manglede²⁸.
- Didimoteicho: havde intet rensningsanlæg i januar 2002. Ifølge nyere oplysninger fra Grækenland blev et anlæg, der er dimensioneret til 15 000 PE, taget i brug i begyndelsen af 2002. Ifølge de seneste oplysninger fra september 2003 foretager anlægget kvælstof- og phosphorfjernelse.
- Drama: havde intet rensningsanlæg i januar 2002. Ifølge nyere oplysninger fra Grækenland blev et anlæg, der er dimensioneret til 60 000 PE, taget i brug i juni 2002.
- Elefsina Aspropyrgos: havde intet rensningsanlæg²⁹ på plads.
- Grevena: havde intet rensningsanlæg³⁰ på plads.
- Kilkis: havde intet rensningsanlæg³¹ på plads.
- Mesologgi: anvendte i januar 2002 kun sekundær rensning. Ifølge nyere oplysninger var anlæg til kvælstof- og phosphorfjernelse i drift ved udgangen af 2002.
- Serres: anvendte sekundær rensning og kvælstoffjernelse, men phosphorfjernelse manglede.
- Theva: havde intet rensningsanlæg pr. 1. januar 2002³²

²⁸ De græske myndigheders kommentar: Den kompetente myndighed søgte bevilling til udbygning af anlægget både med hensyn til kapaciteten og til indførelse af phosphorfjernelse.

²⁹ De græske myndigheders kommentar: Thriassio spildevandsanlægget blev givet i udbud i august 2001, og de tekniske tilbud er stadig under vurdering.

³⁰ De græske myndigheders kommentar: Et spildevandsanlæg i Grevena er i udbud, da det for nylig er blevet finansieret af samhørighedsfonden og nationale fonde. Ifølge tidsplanen skal anlægget kunne tages i brug 18 måneder efter at der er valgt kontrahent.

³¹ De græske myndigheders kommentar: Et spildevandsanlæg for Kilkis er for nylig blevet finansieret, og de tekniske dokumenter er under udarbejdelse. Specifikationerne vil foreskrive kvælstoffjernelse og biologisk og kemisk phosphorfjernelse.

³² De græske myndigheders kommentar: Et spildevandsanlæg for Theva vil blive taget i brug i juni 2002. Der er offentliggjort nye miljøbestemmelser, der forbyder udledning af spildevand til Viotikos Kifissos. Det behandlede spildevand fra anlægget vil blive genbrugt til landbrugsformål.

Disse ni byområder svarede til 60,4 % af den totale nominelle belastning fra de omfattede byområder, der udleder til følsomme områder.

Tabel 11-16: Rensningsniveau for byområder, der udleder til følsomme områder

Grækenland	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE – Artikel 5			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	17	100.0	609 400	100.0
Mere vidtgående rensning	10	58.8	343 400	56.4
<i>men med manglende rensningstrin</i>	2	11.8	102 000	16.7
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0.0	0	0.0
Ikke overensstemmende	9	52.9	368 000	60.4
Overensstemmende	8	47.1	241 400	39.6

11.4.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder

For 1999 rapporterede de græske myndigheder om rensningseffektiviteten for 17 byområder, hver på mere end 10 000 PE, som udleder til følsomme områder. Kun seks af disse byområder anvendte mere vidtgående spildevandsrensning³³. Kun byområderne Komotini og Lefkada nåede op på den foreskrevne rensningseffektivitet. 89,9 % af det spildevand, der udledtes til følsomme områder, modtog ikke den nødvendige rensning.

Tabel 11-17: Rensningseffektivitet for byområder, der udleder til følsomme områder

Grækenland	Rensningseffektivitet: for byområder > 10 000 PE			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/1999				
I alt	17	100.0	609 400	100.0
Mere vidtgående rensning	6	35.3	214 400	35.2
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0.0	0	0.0
Overvågning overensstemmende (medlemsstat)	2	11.8	62 400	10.2
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0.0	0	0.0
Overvågning overensstemmende (EF)	2	11.8	62 400	10.2
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0.0	0	0.0
Ikke overensstemmende	15	88.2	547 000	89.8
Overensstemmende	2	11.8	62 400	10.2

³³ Arta, Komotini, Livadia, Ptolemaida, Levkada og Agrinio.

11.4.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til "normale områder" – status pr. 31. december 2000

Pr. 31. december 2000 var der 91 græske byområder med en nominel belastning på over 15 000 PE, som udledte til "normale områder". I maj 2003 sendte Grækenland i forbindelse med en kommentar til udkastet til Kommissionens beretning en rettelse, der var baseret på en "nøje gennemgang af befolkningsregistre". Rettelsen bestod i følgende ændringer:

- 18 byområder blev anset for at have færre end 15 000 PE. Mange af dem var tidligere blevet rapporteret at have et betydeligt større antal personækvivalenter end 15 000. Nogle af de pågældende byområder havde endda over 30 000 PE og op til 50 000 PE. Tilsammen udgjorde disse 18 byområder, som Grækenland ikke længere anså for omfattet af fristen 2000, en spildevandsbelastning på ca. 495 500 PE. Intet af disse 18 byområder havde et kloaknet, der var i overensstemmelse, og kun fire anvendte sekundær rensning pr. 31. december 2000.
- De græske myndigheders revision fra 2003 omfattede fem byområder.³⁴, som nu anses for at have over 15 000 PE
- For 36 andre byområder angaves nye tal for den nominelle belastning; i de fleste tilfælde var den reviderede nominelle belastning fra byområdet mindre end tidligere angivet.
- Byområdet Agrinio blev anset for at udlede til et følsomt område. Grækenland gav imidlertid ingen oplysninger om Rensningsniveauet.
- Rensningsanlægget Megara blev rapporteret som uoverensstemmende pr. 31. december 2000

De græske myndigheder gav i deres bemærkninger ingen egentlig forklaring på den betydelige ændring i antallet og størrelsen af de byområder, der udleder til "normale områder", som havde fundet sted ved revisionen i 2003. Som følge af denne revision er den spildevandsbelastning, der udledes til "normale områder" og falder ind under fristen den 31. december 2000, nu 763 300 personækvivalenter mindre end de græske myndigheder rapporterede et år efter fristen.

Nedenstående vurdering er baseret på de indledende oplysninger, der blev indleveret af Grækenland om situationen i "normale områder" i 2001, og den revision, som Grækenland foretog i 2003³⁵.

³⁴ Messarias Thiras (20 000 PE eksisterende kloaknet og sekundær rensning), Argostoli (18 000 PE, eksisterende kloaknet og sekundær rensning), Chrysoupoli (16 000 PE, intet kloaknet og ingen overensstemmende rensning), Malia (15 000 PE, intet kloaknet, ingen overensstemmende rensning) og Porou-Galata (15 000 PE, intet kloaknet, ingen overensstemmende rensning)

³⁵ **Vurdering a):** Denne vurdering indbefatter de byområder, der er rapporteret af Grækenland til fristen den 31.12. 2000 i år 2001, bortset fra byområdet Agrinio (der anses for at udlede til et følsomt område - se punkt 11.4.2). Ændringen i nominel belastning i 2003 er ikke taget i betragtning i denne vurdering. Den tager til efterretning, at Rensningsniveauet for Megara ikke var i overensstemmelse den 31.12.2000. Resultaterne er vist i **Tabel 11- 18.**

Vurdering b): Situationen vurderet i henhold til den revision, der blev foretaget af de græske myndigheder i 2003. Vurderingen omfatter alle ovennævnte korrektioner, der er meddelt til Kommissionen i maj 2003. Resultaterne er vist i **Tabel 11-19.**

Ifølge Grækenlands oplysninger fra 2001 var 90 byområder med nominel belastning over 15 000 PE plus yderligere fem senere rapporterede byområder beliggende i “normale områder” ved fristen den 31. december 2000. På daværende tidspunkt anvendte 35 byområder ikke sekundær rensning og opfyldte således ikke direktivets bestemmelser. De udgjorde 52,6 % af den omfattede spildevandsbelastning.

Ifølge den græske revision i 2003 var der kun 77 byområder, der udledte til “normale områder” og repræsenterede 51 % af den omfattede belastning, 25 af dem var ikke i overensstemmelse.

Tabel 11-18: Rensningsniveau for byområder, der udleder til “normale områder” – vurdering a³⁵

Grækenland	Byområder > 15 000 PE - Artikel 4			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	90	100.0	9 081 100	100.0
Ikke overensstemmende	35	38.9	4 774 000	52.6
Overensstemmende	55	61.1	4 307 100	47.4

Tabel 11-19: Rensningsniveau for byområder, der udleder til “normale områder” – vurdering b, der er baseret på den revision, Grækenland foretog i 2003³⁵

Grækenland	Byområder > 15 000 PE - Artikel 4			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	77	100.0	8 317 800	100.0
Ikke overensstemmende	25	36.0	4 277 500	51.0
Overensstemmende	52	68.0	4 040 300	49.0

11.4.4. Kloaknet

11.4.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Pr. 1. januar 2002 var kloaknettet i tre byområder i følsomme områder ikke i overensstemmelse med direktivets artikel 3. Et af de byområder, der ikke havde et overensstemmende kloaknet, var Elefsina Aspropyrgos (nominel belastning 120 000 PE).

Tabel 11-20: Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Grækenland	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	17	100.0	609 400	100.0
Ikke overensstemmende	3	17.6	160 000	26.3
Overensstemmende	14	82.4	449 400	73.7

11.4.4.2. Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Ud fra de oplysninger, som Grækenland afgav i 2001 på anmodning af Kommissionen, var kloaknettet i 50 byområder ud af 90, der udleder til “normale områder”, ikke i overensstemmelse med artikel 3 i direktivet pr. 31. december 2000. To af de byområder, der ikke havde et overensstemmende kloaknet, var Iraklion (164 000 PE) og dele af Thessaloniki (turistområde med 130 000 PE).

I henhold til ovennævnte revision i 2003 fandt de græske myndigheder, at kloaknettet i 49 byområder ud af 77 var overensstemmende pr. 31. december 2000. Ved de græske myndigheders revision ændredes oplysningerne om kloaknettet for byområder som Aigio, Kallithea Chalidiki, Kalymnos, Korinthos-Loutraki, Nea Kalikrateia, Siteia-Crete og Tolo, der tidligere ikke ansås for overensstemmende.

Endvidere erklærede de græske myndigheder, at spildevandsopsamlingen med septiktanke på Rhodos er i overensstemmelse med direktivet.

Tabel 11-21: Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder” –

vurdering a³⁵

Grækenland	Byområder > 15 000 PE - Artikel 3			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	90	100.0	9.081.100	100.0
Ikke overensstemmende	50	55.6	1.967.500	21.7
Overensstemmende	40	44.4	7.113.600	78.3

Tabel 11-22: Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder” –

vurdering b byggende på den revision, Grækenland foretog i 2003³⁵

Grækenland	Byområder > 15 000 PE - Artikel 3			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	77	100	8 317 800	100
Ikke overensstemmende	28	36	1 093 800	13
Overensstemmende	49	64	7 224 000	87

11.4.5. Rensning i større byer > 150 000 PE

Grækenland har fem større byer med over 150 000 personækvivalenter: Athen, Thessaloniki, Iraklion, Metamorphosis og Patra.

I den anden beretning fra Kommissionen var Elefsina Aspropyrgos også med på listen over “større byer”, men i 2002 rapporterede de græske myndigheder, at dette byområde kun var på 120 000 PE. Da Aspropyrgos udleder til et følsomt område, burde det have anvendt mere vidtgående rensning (sekundær rensning efterfulgt af kvælstof- og phosphorfjernelse) allerede pr. 31. december 1998. Dette er indbragt for Domstolen som overtrædelsesprocedure.

Pr. 31. december 1998 anvendte Athen og Thessaloniki kun primær rensning eller ufuldstændig sekundær rensning. Patra og Elefsina Aspropyrgos anvendte ingen rensning. Denne situation var forbedret i 2002.

På 1. januar 2002 var situationen i storbyerne følgende:

- Athen (3 500 000 PE) udleder til et følsomt område, der blev kortlagt i april 2002. Anlæg til mere vidtgående rensning er under opførelse og vil efter oplysninger fra de græske myndigheder være færdigt ved udgangen af 2003. Spildevandssituationen ved Athen/Psittalia er genstand for en overtrædelsesprocedure (begæringen er endnu ikke henvist til Domstolen).
- Iraklion er beliggende i et "normalt område" og anvender fuld sekundær rensning efterfulgt af kvælstoffjernelse.
- Thessaloniki udleder til et følsomt område, der blev kortlagt i april 2002 og anvender sekundær rensning efterfulgt af kvælstoffjernelse.
- Metamorphosis er beliggende i et "normalt område" og anvender fuld sekundær rensning efterfulgt af kvælstoffjernelse.

11.4.6. Industrispildevand (artikel 13)

Hvad angår artikel 13, rapporterede Grækenland om 52 industrianlæg med en samlet belastning på 3 482 492 PE. Alle anlæg opfyldte direktivet pr. 31. december 2000.

Tabel 11-23: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13.

Grækenland – Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning, der er i overensstemmelse med artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	[%]	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	410 167	10	410 167	100	31/12/2000
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	2 626 567	28	2 626 567	100	31/12/2000
Fremstilling og tapning af alkoholfrie drikkevarer	77 550	3	77 550	100	31/12/2000
Kartoffelforarbejdning	32 292	2	32 292	100	31/12/2000
Kødindustri	146 149	4	146 149	100	31/12/2000
Bryggerier	112 500	2	112 500	100	31/12/2000
Fremstilling af alkohol og alkoholholdige drikkevarer	77 267	3	77 267	100	31/12/2000
I alt	3 482 492	52	3 482 492	100	31/12/2000

11.4.7. Spildevandsslam

De græske myndigheder indsendte ikke de nødvendige oplysninger om den samlede mængde spildevandsslam, der frembringes ved rensning af byspildevand. I situationsrapporten efter artikel 16 oplyste Grækenland kun, at ca. 1,5 % af spildevandsslammet genbruges i landbruget, og 98,5 % deponeres.

11.5. Spanien

11.5.1. Kortlægning af følsomme områder

Spanien kortlagde følsomme områder i 1999 og 2000, men mange af dem bestod kun i en identifikation af regionale myndigheder, der ikke var anmeldt officielt til Kommissionen af de nationale myndigheder. I løbet af 2001 og 2002 er mange følsomme områder blevet anmeldt officielt. Nogle følsomme områder er imidlertid endnu ikke officielt kortlagt. De Europæiske Fællesskabers Domstol har i maj 2003 afsagt kendelse mod Spanien om dette spørgsmål.

Bortset fra de regionale kortlægninger, for hvilke der stadig mangler officiel anmeldelse fra de nationale myndigheder, er der mange yderligere områder i Spanien, som Kommissionen finder burde kortlægges som følsomme. I alt er der yderligere 41 vandområder, som Kommissionen finder burde kortlægges. Mange heraf er vandområder med store afstrømningsområder, således floderne Ebro og Tejo.

11.5.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder

En række byområder, der var rapporteret til Kommissionens anden beretning, var af de spanske myndigheder udeladt i oplysningerne til nærværende beretning. Nogle byområder er tilsyneladende kommet ned under grænsen på 10 000 PE og derfor ikke længere taget i betragtning.³⁶ Nogle byområder er lagt sammen, og nogle udleder ifølge de spanske myndigheder ikke længere til følsomme områder. Ét sådant tilfælde er Santa Pola (125 000 PE), der ikke engang anvender biologisk rensning.

Nyere oplysninger, som de spanske myndigheder fremlagde i 2003, omfatter 33 byområder, som udleder spildevand til endnu ikke officielt kortlagte følsomme områder.

11.5.2.1. Rensningsniveau

De spanske myndigheder fremlagde ajourførte oplysninger om 113 byområder med over 10 000 PE, der udleder til følsomme områder: 57 byområder anvendte mere vidtgående rensning, svarende til 77 % af den samlede belastning. Ved redaktionens slutning var en række af Kommissionens spørgsmål til de spanske myndigheders oplysninger imidlertid fortsat ubesvarede. Kommissionen har derfor foretaget vurderingerne ved hjælp af tal oplyst af Spanien i forbindelse med den foregående anmodning om oplysninger. Tallene viser, at kun 34 byområder var i overensstemmelse, og at kun 25 % af belastningen blev rensset tilstrækkeligt. Mindst ni byområder anvendte slet ikke rensning: Alfarras-Almenar, Alginet, Almonte, Celra, Deltebre, Marines, Naut-Aran, Santoña (132 135 PE) og Sueca³⁷.

³⁶ Muro (< 10 000 PE), Sant Bartelomeu del Grau (kun industrispildevand), Campo Criptana (lagt sammen med Alcázar de San Juan), Colindres og Laredo (begge lagt sammen med Santana, Cuenca Baja del río Asón).

³⁷ I maj/september 2003 indsendte de spanske myndigheder ajourførte data i rammerne af kontroldata; de vil blive behandlet i den kommende evaluering..

Tabel 11-24: Rensningsniveau for byområder, der udleder til følsomme områder

Spanien	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE –			
	Artikel 5			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	113	100.0	5 740 260	100.0
Mere vidtgående rensning	57	50.4	2 315 967	40.3
<i>men med manglende rensningstrin</i>	23	20.4	907 983	15.8
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	ikke relevant*	ikke relevant*	ikke relevant*	ikke relevant*
Ikke overensstemmende	79	69.9	4 332 276	75.5
Overensstemmende	34	30.1	1 407 984	24.5

*ikke relevant: oplysninger foreligger ikke

11.5.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder

Spanien fremlagde ingen oplysninger om rensningseffektivitet (kontrolldata for 1999), som Kommissionen anmodede om efter direktivets artikel 15 i december 2000. For visse byområder indsendtes ufuldstændige kontrolldata i maj 2003, hvilket var for sent til at de kunne medtages i denne beretning.

11.5.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til “normale områder” status pr. 31. december 2000

Pr. 31. december 2000 fandtes der 458 byområder med en nominel belastning på over 15 000 PE, som udledte spildevandet til “normale områder”. Heraf anvendte 245 i det mindste sekundær rensning. 213 byområder anvendte ikke sekundær rensning og opfyldte dermed ikke kravene i artikel 4 i direktivet. Over 20 millioner personækvivalenter, svarende til 38,2 % af den spildevandsmængde, der udledes til “normale områder”, blev ikke rensset tilstrækkeligt. En række af de byområder, der ikke renses tilstrækkeligt, var større byer med over 150 000 PE (nærmere enkeltheder i afsnit 11.5.5).

Tabel 11-25: Rensningsniveau for byområder, der udleder til “normale områder”

Spanien	Byområder > 15 000 PE - Artikel 4			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/2000				
I alt	458	100.0	53 862 365	100.0
Ikke overensstemmende	213	46.5	20 554 919	38.2
Overensstemmende	245	53.5	33 307 446	61.8

11.5.4. Kloaknet

11.5.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Ud af 113 byområder, der udleder til følsomme områder og er omfattet af oplysningerne, havde kun 62 et kloaknet i overensstemmelse med artikel 3 i direktiv 91/271/EØF.

Tabel 11-26: Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Spanien	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	113	100.0	5 740 260	100.0
Ikke overensstemmende	51	45.1	3 126 560	54.5
Overensstemmende	62	54.9	2 613 700	45.5

11.5.4.2. Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Pr. 31. december 2000 var kloaknettet i 430 byområder ud af 458, der udleder til “normale områder”, i overensstemmelse med artikel 3 i direktivet (91,9 % af den nominelle belastning fra alle omfattede byområder). Blandt de ikke overensstemmende byområder var større byer som El Prat de Llobregat (1,7 mio. PE), La Coruña (580 000 p.e), Tui (274 000 PE), Algeciras (174 000 PE) og Ferrol (161 000 PE).

Tabel 11-27: Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Spanien	Byområder > 15 000 PE - Artikel 3			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	458	100.0	53 862 365	100.0
Ikke overensstemmende	28	6.1	4 348 128	8.1
Overensstemmende	430	93.9	49 514 237	91.9

11.5.5. Rensning i større byer > 150 000 PE

De spanske myndigheder rapporterede om 75 større byer med nominel belastning over 150 000 PE

Seks af disse byer (Alginet, Benidorm, Calvia, Castellón de la Plana, Colmenar Viejo og Palma de Mallorca) lå i følsomme områder og burde derfor anvende mere vidtgående rensning. Kun Calvia (Santa Ponça) anvendte imidlertid mere vidtgående rensning (fjernelse af kvælstof og phosphor). De andre fire større byer opfyldte ikke dette krav og var således ikke i overensstemmelse med direktivet³⁸. Alginet (180 000 PE) anvendte slet ikke rensning.

De resterende 69 større byer udleder til normale områder og burde have anvendt i det mindste sekundær rensning. Ved udgangen af december 2001 var spildevandssituationen i disse byer følgende:

³⁸ Alginet (180 000 PE): ingen rensning (mere vidtgående senest i 2005); Benidorm (347 041 PE): primær rensning (mere vidtgående senest i 2004); Castellón de la Plana (156 000 PE): primær rensning (mere vidtgående senest i 2004); Colmenar Viejo la Plana (151 996 PE): kun sekundær rensning, Palma de Mallorca II (481 450 PE): ufuldstændig sekundær rensning (ifølge senere oplysninger bliver spildevandet fra Palma de Mallorca renses i to anlæg, af hvilke det ene - Palma I (28 027 PE) –udleder til et normalt område).

- Ni anvendte mere vidtgående rensning: Almeria, León, Oviedo, Roquetas de Mar, Sestao (=Bilbao) (1,25 mio. PE), Talavera de la Reina, Vitoria-Gasteiz, Xirivella og Zaragoza (1,2 mio. PE);
- 36 anvendte sekundær rensning³⁹, herunder Cordoba (505 000 PE), Madrid (6,0 mio. PE), Malaga (978 400 PE), Murcia (833 000 PE) og Sevilla (1,28 mio. PE), Valladolid (715 300 PE)
- 16 anvendte kun primær rensning eller ufuldstændig sekundær rensning: Mostoles (882 000 PE), Alcobendas, Algeciras, Alicante (744 709 PE), Cartagena, Fuengirola, Alcala de Henares, Guadalajara, Vigo, Muro del Alcoy, Pineda del Mar, Salamanca, San Roman, Santiago de Compostela, Valencia (1,5 mio. PE), Granada (496 000 PE);

Otte anvender stadig slet ingen rensning: A Coruña, Barcelona (3,4 mio. PE), Cadiz, Donostia-San Sebastian, Ferrol, Gijon, Suances og Tui.

Efter Kommissionens opfattelse er lider mange af de spanske "normale områder" reelt af eutrofieringsproblemer eller er afvandingsområder for følsomme områder. Det betyder, at større byer og bysamfund, der udleder til sådanne områder, skal anvende mere vidtgående spildevandsrensning. Blandt dem er storbyer med over en million personækvivalenter som Barcelona, Madrid, Sevilla og andre større byer som Cordoba og Granada. For mange andre store byer og byområder savner Kommissionen i øjeblikket detaljerede oplysninger om, hvilke af dem der faktisk udleder til såkaldt potentielt følsomme områder.

To større byer, der var rapporteret med henblik på Kommissionens anden beretning, nævntes ikke yderligere, da deres spildevandsbelastning var angivet til at være mindre end 150 000 PE.⁴⁰

11.5.6. Mindre følsomme områder

Siden 1997 har Spanien i flere trin kortlagt mindre følsomme områder langs Middelhavs- og Atlanterhavskysten samt ved De Kanariske Øer. Regionen Andalusien har officielt kortlagt mindre følsomme områder langs hele kystlinjen ved anordning af marts 1999. I november 2000 meddelte de statslige spanske myndigheder til Kommissionen, at det efter samråd med regionerne kun er De Kanariske Øer, som har mindre følsomme områder. Kommissionen har imidlertid endnu ikke fået meddelelse om ophævelse af artikel 3, stk. 2 i anordningen af marts 1999, som er udstedt af regionen Andalusien og kortlægger mindre følsomme områder.

³⁹ Albacete, Badajoz, Benalmadena, Burgos, Cordoba, Elche / Elx, Elda, Estepona, Gandia, Huelva, Jaen, Jerez de la Frontera, La Llagosta, Las Palmas de Gran Canaria, Logroño, Madrid, Malaga, Marbella, Mataro, Montcada i Reixac, Murcia, Ontinyent, Palencia, Palomares del Rio, Pamplona, Sabadell, Salou, San Fernando de Henares, Sant Feliu de Llobregat, Santa Cruz de Tenerife, Sevilla, Tarragona, Terrassa, Torrevieja, Valladolid, Viladecans

⁴⁰ Lorca (298 000 PE - nu 57 000 PE på grund af frakobling af en stor industri) og Velilla de San Antonio (163 378 PE - nu 145 400 PE)

I februar 2002 meddelte de spanske myndigheder til Kommissionen, at de Canariske Øer vil blive kortlagt som mindre følsomt område efter godkendelse af vandmiljøplanen for de Canariske Øer.

I juli 2001 anmeldte Spanien hele kystområdet af den selvstyrende region Cantabrien som mindre følsomt, bortset fra Santander-bugten, der af Spanien anses for et "normalt" område. Efter Kommissionens opfattelse lider Santander-bugten under eutrofiering og burde have været kortlagt som følsomt område.

Som nævnt i kapitel 5 i denne beretning anfægter Kommissionen kortlægningen af lang række mindre følsomme områder i de Canariske Øer og Andalusien, fordi den finder, at udledning af kun primært rensset spildevand kan påvirke badevandskvaliteten mange steder i de to regioner. Endvidere er det Kommissionens opfattelse, at Andalusien ved kortlæggelsen af mindre følsomme områder har set bort fra, at udledning kan påvirke nærliggende vandområder kortlagt som følsomme, både i selve Andalusien og i Algarve-regionen i Portugal. Overordnet mener Kommissionens, at vandene i Middelhavet på grund af deres hydrodynamiske egenskaber ikke opfylder direktivets kriterier for mindre følsomme områder.

Når medlemsstaterne ønsker at tillade mindre vidtgående rensning end sekundær rensning, skal de ifølge direktivet officielt anmode Kommissionen om en undtagelse. Spanien har ikke indgivet en sådan anmodning. Det er derfor Kommissionens opfattelse, at alle byområder i Spanien på mere end 15 000 PE siden 31. december 2000 burde have foretaget mindst sekundær rensning, også ved udledning til vande, som de spanske myndigheder har kortlagt som mindre følsomme.

11.5.7. Industrispildevand (artikel 13)

I Spanien er 155 industrianlæg med en samlet organisk belastning på 9 915 785 PE omfattet af artikel 13 i direktivet. 68 % af den organiske belastning er i overensstemmelse.

De største mangler findes hos fiskeforarbejdende og mælkeforarbejdende industrier.

31. december 2005 er meddelt som den skæringsdato, efter hvilken industrianlæg i alle sektorer vil være i fuld overensstemmelse.

Tabel 11-28: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13.

Spanien – Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning, der er i overensstemmelse med artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	1 013 015	18	73 421	7	31/12/05
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	1 049 694	50	933 346	89	31/12/05
Fremstilling og tapning af alkoholfrie drikkevarer	21 981	2	12 644	58	31/12/05
Kødindustri	1 474 296	32	1 023 135	69	31/12/05
Bryggerier	529 085	6	485 421	92	31/12/05
Fremstilling af alkohol og alkoholholdige drikkevarer	5 713 413	36	4 183 781	73	31/12/05
Malterier	11 571	2	11 571	100	31/12/05
Fiskeforarbejdning	102 730	9	0	0	31/12/05
I alt	9 915 785	155	6 723 319	68	

11.5.8. Spildevandsslam

Der forelå ingen oplysninger om spildevandsslam. Som angivet andetsteds i beretningen er Kommissionen betænkelig ved, at Spanien fortsat dumper spildevandsslam til overfladevand.

11.6. Frankrig

11.6.1. Kortlægning af følsomme områder

Frankrig har kortlagt følsomme områder i 1994, og har i 1999 foretaget en revision, hvor en række yderligere følsomme områder er kortlagt (jf. Kommissionens anden beretning). Af Kommissionens undersøgelse i 1999 fremgår imidlertid, at endnu en række vandområder burde have været kortlagt som følsomme hvad angår eutrofiering. Frankrig har fortsat ikke kortlagt disse områder, som omfatter ferske vande og kystnære vande ved Artois-Picardie sækningen, Seine-bugten og den nedre del af Seinen, vandløb og kystnære vande i Bretagne, vandløb i Vendée-provinsen, Vistre-floden og strandsøen Etang de Thau. Kortlægningen af disse områder er indbragt for Domstolen som overtrædelsesprocedure.

11.6.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder

De franske myndigheders fremlæggelse af oplysninger var ikke tilfredsstillende. Oplysningerne blev indsendt med lange forsinkelser, var ufuldstændige eller manglede helt. For eksempel afventer Kommissionen stadig svar på sin anmodning af december 2000 om kontroldata for anlæg, der udleder til følsomme områder. Frankrig har ikke offentliggjort situationsrapporter som foreskrevet i artikel 16 i direktivet. Disse punkter er genstand for en verserende overtrædelsesprocedure.

På gentagne anmodninger fra Kommissionen fremlagde de franske myndigheder den 5. september 2003 oplysninger om rensningskravene til spildevand, der udledes til følsomme områder. Kommissionen medtog disse oplysninger i nedenstående vurdering, men har ikke haft mulighed for at foretage en gennemgribende efterprøvning af dem.

Frankrig indgav visse oplysninger om 348 byområder, der udleder til følsomme områder og er kortlagt som sådan i 1994, samt om 50 yderligere byområder kortlagt som følsomme i 1999. Ifølge direktivets artikel 5, stk. 7 skal sidstnævnte anvende mere vidtgående rensning senest i 2006 og er derfor vurderet under "normale områder". Det må dog påpeges, at en række af disse 50 byområder efter Kommissionens opfattelse burde have været kortlagt som følsomme områder i 1994, og derfor burde have anvendt tertiær rensning allerede fra slutningen af 1998, således f.eks. Compiègne, Corbeil, Etampes, Evry og Beauvais.

11.6.2.1. Rensningsniveau

Af de nævnte 348 byområder var 143 i overensstemmelse med direktivet, svarende til 36,4 % af belastningen fra de omfattede byområder.

205 byområder var ikke i overensstemmelse (63,6 % af belastningen). Heriblandt var en række store byer som Strasbourg, Mulhouse (Sausheim) og Montpellier. 147 af dem havde ingen form for anlæg til mere vidtgående rensning, mens 50 var delvis, men utilstrækkeligt forsynet med sådanne anlæg.

I 13 byområder syntes rensningsanlæggenes konstruktivt bestemte organiske kapacitet for lille til den fornødne rensning af spildevandet i det pågældende byområde. De byområder, hvor den konstruktivt bestemte kapacitet svarede til 80 % eller derunder af hele byområdet, var f.eks. Angoulême (i alt syv rensningsanlæg), Briey, Guenange, Louhans, Lunel, Malansac, Niedernai, Pleucadeuc, Rambouillet, Ribauville, Thonon, Trois Ponts og Vallee De L'orne.

Tabel 11-29: Rensningsniveau for byområder, der udleder til følsomme områder kortlagt i 1994

Frankrig	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE –			
	Artikel 5			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	348	100.0	16 728 379	100.0
Mere vidtgående rensning	201	57.8	8 611 268	51.5
<i>men med manglende rensningstrin</i>	50	14.4	1 950 939	11.7
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	13	3.7	805 994	4.8
Ikke overensstemmende*	205	58.9	10 641 444	63.6
Overensstemmende	143	41.1	6 086 935	36.4

*herunder anlæg med ufuldstændig mere vidtgående rensning eller utilstrækkelig kapacitet, idet der tages hensyn til eventuel samtidig optræden af begge mangler

11.6.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder

Frankrig forelagde ingen oplysninger om effektiviteten af rensningsanlæg, der udleder til følsomme områder (kontroldata for 1999), som anmodet af Kommissionen i henhold til direktivets artikel 15. Dette forhold er genstand for ovennævnte overtrædelsesprocedure vedrørende rapportering af oplysninger.

11.6.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til "normale områder" – status pr. 31. december 2000

Ved udgangen af 2000 var der i Frankrig 486 byområder med mere end 15 000 PE, som udledte til "normale områder". Heri er nu også medregnet byområder over 15 000 PE, som udleder til områder, der er kortlagt som følsomme områder senere i 1999 og i øjeblikket ikke er underkastet krav om mere vidtgående rensning.

I vurderingen indgår nu også byområder, som udleder til potentielt følsomme områder - områder, som Frankrig efter Kommissionens opfattelse burde have kortlagt som følsomme i 1994, og som allerede kræves rensset mere vidtgående og desuden er genstand for den nævnte overtrædelsessag indbragt for Domstolen. Paris er blandt disse byområder.

307 byområder, svarende til 68 % af den omfattede belastning fra over 486 byområder, var i overensstemmelse med direktivet ved udløb af fristen den 31. december 2000. 179 byområder anvendte endnu ikke sekundær rensning.

Tabel 11-30: Rensningsniveau for byområder, der udleder til ”normale områder”

Frankrig	Byområder > 15 000 PE – Artikel 4			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	486	100.0	42.548.060	100.0
Ikke overensstemmende	179	36.8	13.505.783	31.7
Overensstemmende	307	63.2	29.042.277	68.3

11.6.4. Kloaknet

11.6.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder kortlagt i 1994

Ifølge de foreliggende oplysninger var kloaknettet i mindst 69 byområder, der udleder til følsomme områder, ikke færdigudbygget. Disse byområder udgjorde 18,9 % af den omfattede belastning. For 77 byområder (20,7 % af belastningen) forelå ingen oplysninger om, hvorvidt et overensstemmende kloaksystem var på plads pr. 1. januar 2002.

Tabel 11-31: Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder kortlagt i 1994

Frankrig	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	348	100.0	16 728 379	100.0
Ingen oplysninger foreligger	77	22.1	3 458 774	20.7
Ikke overensstemmende	69	19.8	3 168 123	18.9
Overensstemmende	202	58.0	10 101 482	60.4

11.6.4.2. Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Pr. 31. december 2000 havde mindst 69 byområder med en nominel belastning på over 15 000 PE ikke et overensstemmende kloaksystem. Disse byområder svarede til 15,8 % af den omfattede belastning i “normale områder”. For andre 249 byområder blev der ikke givet tilstrækkelige oplysninger til vurdering af kloaknettets overensstemmelse.

Tabel 11-32: Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Frankrig	Byområder > 15 000 PE – Artikel 3			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	486	100.0	42 548 060	100.0
Vurdering ikke mulig	249	51.2	11 613 713	27,3
Ikke overensstemmende	69	14.2	6 740 323	15.8
Overensstemmende	168	34.6	24 194 024	56.9

11.6.5. Rensning i større byer > 150 000 PE

Frankrig forelagde oplysninger om 60 større byer med over 150 000 personækvivalenter:

- 29 af byerne var beliggende i følsomme områder og burde derfor have anvendt mere vidtgående rensning (sekundær rensning efterfulgt af kvælstof- og/eller phosphorfjernelse og/eller anden rensning):
 - Elleve større byer havde alle de foreskrevne rensningstrin: Aix en Provence, Angouleme, Besancon, Calais, Colmar, Lagny-sur-Marne, Metz, Orleans, Rennes, Thonon og Tours.
 - 17 større byer anvendte kun sekundær rensning og/eller ufuldstændig mere vidtgående rensning: Amiens, Boulogne sur Mer, Caen, Clermont-Ferrand, Dijon, Dunkerque, Evry, Le-Havre, Melun, Montpellier, Mulhouse, Nancy, Reims, Rodez, St-Etienne, Strasbourg og Troyes.
 - Arcachon anvendte kun primær rensning.
- 8 større byer var beliggende i potentielt følsomme områder og burde derfor efter Kommissionens opfattelse have anvendt mere vidtgående rensning senest i 1998;
 - Paris, Zone Centrale: (10,0 mio. PE) anvendte kun kvælstof- og phosphorfjernelse for en del af indbyggerne. Ifølge det franske informationsnet vedrørende vand (RNDE) og andre oplysninger, som Kommissionen har indsamlet gennem de sidste par år, omfattede Paris i alt fire byområder med tilsammen 13,7 mio. personækvivalenter. På grundlag af oplysningerne fra de franske myndigheder stod Kommissionen uforstående over for, hvordan Paris kunne have 3,7 mio. personækvivalenter færre end tidligere, og fandt ingen angivelse af, at denne spildevandsbelastning var taget i betragtning i andre byområder⁴¹.
 - Rouen: anvendte sekundær rensning efterfulgt af kvælstof- og phosphorfjernelse
 - Lille: anvendte kun kvælstoffjernelse til dele af befolkningen (byområdet Wattrelos - 450 000 PE - anvendte kun primær rensning)
 - Cergy: anvendte ufuldstændig kvælstoffjernelse
 - Douai og Bonneuil-en-France: anvendte sekundær rensning efterfulgt af kvælstoffjernelse
 - Versailles og Nimes anvendte sekundær rensning.
- 23 større byer var beliggende i "normale områder" og burde have anvendt mindst sekundær rensning.

⁴¹ Den 5. september 2003 oplyste de franske myndigheder, at de 13,5 mio. PE var en ansættelse, som benyttes til beregning af afgifter og repræsenterer en overvurdering af de faktiske tal.

- Fire af dem anvendte mere vidtgående rensning (kvælstof og/eller phosphorfjernelse): Angers, Annecy, Limoges og Nantes
- Ni større byer anvendte sekundær rensning: Antibes, Brest, Chambéry, Grenoble, La Rochelle, Nice, Royan, Toulon og Toulouse
- Otte større byer anvendte kun primær rensning: Bordeaux (overensstemmelse planlagt senest i 2006), Cannes (overensstemmelse planlagt senest i 2006), Frejus-St-Raphael (dato for overensstemmelse kendes ikke), Lyon (overensstemmelse planlagt senest i 2006), Marseille (overensstemmelse planlagt senest i 2005), Pau (overensstemmelse planlagt senest i 2003), Perpignan (overensstemmelse planlagt senest i 2005), Valence (overensstemmelse planlagt senest i 2002)
- To større byer anvendte ingen eller kun indledende rensning: Le Mans (sekundær rensning ikke før 2004) og Quimper (sekundær rensning ikke før 2003)

11.6.6. Industrispildevand (artikel 13)

Ifølge oplysninger fra de franske myndigheder opfyldes direktivets krav af alle udledninger fra de industrigrene, der falder ind under artikel 13 i direktivet. Alligevel er den totale organiske belastning fra disse udledninger ikke oplyst⁴².

Tabel 11-33: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13

Frankrig – Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg i henhold til artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning, der er i overensstemmelse med artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning		171		100.0	03/03/1999
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter		205		100.0	03/03/1999
Fremstilling og tapning af alkoholfrie drikkevarer		64		100.0	03/03/1999
Kartoffelforarbejdning		9		100.0	03/03/1999
Kødindustri (herunder fiskeforarbejdende industri)		510		100.0	03/03/1999
Bryggerier		64		100.0	03/03/1999
Fremstilling af alkohol og alkoholholdige drikkevarer		233		100.0	03/03/1999
Fremstilling af foder på basis af planteprodukter		439		100.0	03/03/1999
Fremstilling af gelatine og lim af huder, skind og ben		2		100.0	03/03/1999
Malterier		45		100.0	03/03/1999
I alt		1,742		100.0	

⁴² Frankrig gav ingen oplysninger, fordi direktivet ikke giver en nærmere definition af total organisk belastning.

11.6.7. Spildevandsslam

Frankrig gav oplysninger om slamproduktion og genbrug af slam i landbruget. Der forelå ikke oplysninger om andre veje for genbrug eller bortskaffelse af spildevandsslam. I 2001 produceredes spildevandsslam svarende til 913 159 t tørstof. 56 % blev genbrugt i landbruget.

Tabel 11-34: Landbrugets genbrug af slam fra spildevandsrensningsanlæg

Frankrig – Spildevandsslam	2000		2001	
	Tons tørstof	%	Tons tørstof	%
I alt	904 342	100	913 159	100
Landbrug	506 505	56	508 203	56

11.7. Irland

11.7.1. Kortlægning af følsomme områder

I 1994 kortlagde Irland fire søer som følsomme hvad angår eutrofiering: Lough Derg, Lough Leane, Lough Oughter og Lough Ree foruden seks vandløbsstrækninger: River Boyne, River Camlin, River Castlebar, River Liffey, River Nenagh og River Tullamore.

I 2001 reviderede de irske myndigheder⁴³ de følsomme områder og kortlagde 26 yderligere følsomme områder⁴⁴. Herunder Lough Muckno, Lough Monalty og Lough Ennel samt vandløb som Proules, Brosna m.fl. Derudover har Irland kortlagt en række flodmundinger. Mange områder, som Kommissionen havde anmodet kortlagt som følsomme, var medtaget i denne revision, specielt søer og floder. De irske myndigheder har dog endnu ikke kortlagt visse områder som Cork Harbour, Boyne, Lady's Island og Garavogue/Sligo, der - efter Kommissionens opfattelse - lider under eutrofieringsproblemer. Den manglende kortlægning af disse områder indgår i verserende overtrædelsesprocedurer. Kortlægningen af visse floder og flodmundinger kræver fortsat nærmere afklaring.

11.7.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder

Irland har elleve byområder på over 10 000 PE, som udleder til følsomme områder⁴⁵, som blev kortlagt i 1994.

Efter revideringen af følsomme områder i 2001 blev 16 yderligere byområder⁴⁶, hver med over 10 000 personækvivalenter, henført under følsomme områder.

De irske myndigheder er af den opfattelse, at det ifølge direktivets artikel 5, stk. 7 først er i 2008, at der kræves mere vidtgående rensning for byområder, der udleder til de nye kortlagte følsomme områder. Kommissionens holdning er, at byområderne i disse områder, som Kommissionen allerede i de foregående år anså for eutrofe og anmodede kortlagt som følsomme i 2000, burde have anvendt mere vidtgående rensning allerede i 1998. Disse områder er genstand for en verserende overtrædelsesprocedure; Irlands nyligt afgivne bemærkninger hertil er ved at blive gennemgået.

11.7.2.1. Rensningsniveau

Efter at Irland kortlagde yderligere vandområder som følsomme i 2001 under hensyntagen til deres afstrømningsområde, er antallet af omfattede byområder med flere end 10 000 personækvivalenter steget fra elleve (1998) til 28 (2001).

⁴³ Bekendtgørelse nr. 254 af 2001

⁴⁴ River Blackwater (Monaghan), River Brosna (d/s Mullingar), River Cavan, River Proules, River Barrow, River Triogue, River Nore, River Hind, River Suir, Little Brosna River, River Blackwater (Munster), Lough Ennel (Westmeath), Lough Muckno (Monaghan), Lough Monalty (Monaghan), Broadmeadow-mundingen (indre), Liffey-mundingen, Slaney-mundingen, Barrow-mundingen, Suir-mundingen (ovre), Bandon-mundingen, Lee-mundingen, øvre (Tralee), Feale-mundingen (øvre), Cashen/Feale-mundingen, Killybegs Harbour, Castletown-mundingen og Blackwater-mundingen.

⁴⁵ Athlone, Castlebar, Cavan, Killarney, Longford, Mullingar, Naas / Osberstown, Navan, Nenagh, Roscrea og Tullamore

⁴⁶ Monaghan, Carrickmacross, Athy, Carlow, Portlaoise, Kilkenny, Clonmel, Thurles, Fermoy, Swords, Dublin (Ringsend), Leixlip, Wexford, Waterford, Tralee og Dundalk

I 2002 havde ti ud af elleve byområder beliggende i disse områder, der kortlagdes i 1984, de foreskrevne anlæg til phosphorfjernelse. Kun Longford (16 000 PE) anvendte alene sekundær rensning og mangler stadig at blive udbygget med phosphorfjernelse⁴⁷. Byområdet Osberstown ansås ikke for at være i overensstemmelse med direktivet, selv om det havde anlæg til fjernelse af næringsstoffer, da rensningskapaciteten (40 000 PE) tilsyneladende var for lille til tilstrækkelig rensning af spildevandet, når den sammenholdes med den totale nominelle belastning fra byområdet (97 651 PE). Efter Kommissionens opfattelse skal Osberstowns rensningsanlæg have udvidet kapaciteten.⁴⁸

Situationen i byområderne i de følsomme områder, der blev kortlagt i 2001, men - efter Kommissionens opfattelse - burde have været kortlagt i 1994, var følgende:

- Fem byområder anvendte mere vidtgående phosphorfjernelse: Portlaoise, Monaghan, Leixlip, Carrickmacross og Clonmel. For byområderne Portlaoise (der udleder til Barrow-floden) og Clonmel (der udleder til Suir-floden) kræves desuden kvælstoffjernelse.
- Fire byområder anvendte sekundær rensning: Dundalk, Carlow, Kilkenny og Swords
- Dublin - Howth-udledningen (505 969 PE)⁴⁹ anvendte kun indledende rensning
- Syv byområder anvendte slet ingen spildevandsrensning: Dublin - Ringsend-udledningen (1,8 mio. PE), Athy (12 379 PE), Fermoy (12 960 PE), Tralee (41 680 PE), Wexford (17 000 PE), Waterford (154 000 PE), og Thurles (10 600 PE).

Dette viser, at 14⁵⁰ af de 16 omfattede byområder, der udleder til følsomme områder kortlagt i 2001, men som - efter Kommissionens opfattelse - burde have anvendt mere vidtgående rensning allerede inden udgangen af 1998, stadig ikke var i overensstemmelse med direktivet. Tilsammen repræsenterer disse byområder en nominel belastning på ca. tre millioner personækvivalenter.

⁴⁷ I en bemærkning hertil meddelte Irland den 22. september 2003, at denne oplysning er ukorrekt, og at Longford har anvendt phosphorfjernelse siden 2001 og således er i overensstemmelse med direktivet. Denne oplysning kunne ikke indgå i evalueringen, men vil blive taget i betragtning i fremtiden.

⁴⁸ Ifølge en bemærkning af 22. september 2003 er Osberstown allerede blevet udvidet til 80 000 p.e. pr. maj 2000 og anvender nu phosphorfjernelse og overensstemmende rensningseffektivitet.

⁴⁹ På udvalgsrådet den 1. september 2003 oplyste de irske myndigheder, at Dublin Howth-udledningen og Dublin Ringsend-udledningen fra september 2002 vil blive anset for ét samlet byområde. I en bemærkning anførte de irske myndigheder 22. september 2003, at kloaksystemet for Dublin - Howth-udledningen er udformet, så det ikke udleder til et følsomt område.

⁵⁰ Portlaoise (N-fjernelse mangler), Clonmel (N-fjernelse mangler), Dundalk (sekundær rensning), Carlow (sekundær rensning), Kilkenny (sekundær rensning), Swords (sekundær rensning), Dublin-Howth Outfall (primær rensning), Dublin-Ringsend (ingen rensning), Athy (ingen rensning), Fermoy (ingen rensning), Tralee (ingen rensning), Wexford (ingen rensning), Waterford (ingen rensning), Thurles (ingen rensning). I den nævnte bemærkning af 22. september 2003 meddelte de irske myndigheder, at byområderne Athey, Fermoy Tralee og Thurles anvendte sekundær rensning før udgangen af 1998.

Tabel 11-35: Rensningsniveau for byområder, der udleder til følsomme områder

Irland	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE –			
	Artikel 5			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	28	100.0	3 362 856	100.0
Mere vidtgående rensning	15	53.6	419 129	12,5
<i>men med manglende rensningstrin</i>	2	7.1	52 000	1.5
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	1	3.6	97 651	2.9
Ikke overensstemmende*	16	57.1	3 093 378	92.0
Overensstemmende	12	42.9	269 478	8.0

*Inklusive byområdet Osberstown, hvis rensningskapacitet kun svarede til 41 % af den samlede belastning.

11.7.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder

Seks af de elleve byområder med over 10 000 PE, der udledte til eksisterende følsomme områder i 1999, havde samme år overensstemmende rensningsniveau og svarede til 41,8 % af belastningen. Totalt var rensningseffektiviteten i fem byområder⁵¹ (58,2 % af spildevandsbelastningen), herunder Longford, der kun anvendte sekundær rensning, ikke i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

Tabel 11-36: Rensningseffektivitet for byområder, der udleder til følsomme områder kortlagt i 1994

Irland	Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/1999				
I alt	11	100.0	286 399	100.0
Mere vidtgående rensning	10	90.9	270 399	94.4
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	1	9.1	97 651	34.1
Overvågning overensstemmende (medlemsstat)	6	54.5	119 748	41.8
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0	0	0
Overvågning overensstemmende (EF)	6	54.5	119 748	41.8
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0	0	0
Ikke overensstemmende	5	45.5	166 651	58.2
Overensstemmende	6	54.5	119 748	41.8

⁵¹ Osberstown, Longford, Navan, Roscrea og Castlebar (blev anset for overensstemmende, da total fosfor ikke blev overvåget i 1999). Ifølge en bemærkning af 22. september 2003 er Osberstown blevet udvidet til 80 000 p.e pr. maj 2000 og anvender nu phosphorfjernelse og overensstemmende rensningseffektivitet.

11.7.3. Rensning i byområder, der udleder til "normale områder" – status pr. 31. december 2000

Ved udgangen af 2000 var der i Irland 28 byområder med mere end 15 000 PE, som udledte til "normale områder". Irland havde tidligere indsendt en liste på 35 byområder med over 15 000 PE, men syv byområder⁵² udledte faktisk til følsomme områder og blev derfor henført til disse.

13 af disse 28 byområder anvendte i det mindste sekundær rensning. 15 byområder anvendte ikke sekundær rensning (herunder størstedelen af Cork og Dublin), hvilket repræsenterede 81,9 % af den samlede spildevandsbelastning fra byområder på over 15 000 PE i "normale områder".

Nogle af byområderne, således Cork Harbour og Dublin, udledte til vandområder, der lider under eutrofiering og efter Kommissionens opfattelse burde have været klassificeret som følsomme områder i 1994 og foretaget mere vidtgående rensning siden 1998 (se ovenfor).

Tabel 11-37: Rensningsniveau for byområder, der udleder til "normale områder"

Irland	Byområder > 15 000 PE – Artikel 4			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/2000				
I alt	28	100.0	3 901 479	100.0
Ikke overensstemmende	15	53.6	3 195 447	81.9
Overensstemmende	13	46.4	706 032	18.1

11.7.4. Kloaknet

11.7.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

De fleste byområder, kortlagt af Irland i 1994 og 2001, havde allerede et kloaksystem i overensstemmelse, kun Athey, Tralee og Waterford var endnu ikke i overensstemmelse.⁵³

Tabel 11-38: Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder kortlagt i 1994 og 2001

Irland	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	28	100.0	3 362 856	100.0
Ikke overensstemmende	3	10.7	208.059	6.2
Overensstemmende	25	89.3	3 154 797	93.8

⁵² Athlone, Castlebar, Killarney, Longford, Mullingar, Navan og Osberstown,

⁵³ Ifølge den irske kommentar af 22. september 2003 var kloaksystemerne i Athey, Tralee og Waterford i overensstemmelse..

11.7.4.2. Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Ifølge supplerende oplysninger indsendt i april 2003 havde alle irske byområder med nominal belastning over 15 000 PE, som udledte til “normale områder”, et kloaknet, som opfyldte direktivets bestemmelser.

Tabel 11-39: Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Irland	Byområder > 15 000 PE – Artikel 3			
	Antal	%	Nominal belastning [PE]	%
31/12/2000				
I alt	28	100.0	3 901 479	100.0
Ikke overensstemmende	0	0,0	0	0,0
Overensstemmende	28	100.0	3 901 479	100.0

11.7.5. Rensning i større byer > 150 000 PE

Irland har fire større byer med over 150 000 personækvivalenter:

- Dundalk (180 000 PE) har indført sekundær rensning i 2000. Det er beliggende i et følsomt område (Castletown-mundingen) kortlagt i 2001.
- Dublin (2 300 000 PE) anvendte for en del af befolkningen kun primær rensning pr. 1. januar 2002. Den er ligeledes beliggende i et følsomt område, der blev kortlagt i 2001 (Liffey-mundingen). Anlæg både til sekundær rensning og til kvælstoffjernelse er nu ved at blive taget i brug
- Waterford (154 000 PE) udleder til Suir-mundingen. Byen anvendte slet ingen rensning primo januar 2002. Anlæg til sekundær rensning forventes færdigt ved udgangen af 2004.
- Cork (328 000 PE) anvendte ingen rensning i januar 2002. Sekundær rensning planlægges iværksat til udgangen af 2003. På baggrund af eutrofieringen af de kystnære vande og flodmundinger i området er det Kommissionens opfattelse, at Irland burde have kortlagt disse områder som følsomme, og at byen Cork burde have anvendt mere vidtgående rensning (kvælstof og phosphor) siden 1998.

Kommissionen har noteret sig, at Irland har kortlagt de tre ovennævnte flodmundinger som følsomme områder i 2001. Ifølge Kommissionens oplysninger om eutrofiering af disse områder, herunder Cork Harbour, skulle de have været kortlagt som følsomme allerede ved den indledende kortlægning i 1994. Derfor burde de store byer Dundalk, Dublin og Waterford efter Kommissionens opfattelse have anvendt mere vidtgående rensning (kvælstof- og phosphorfjernelse) allerede fra 1998. Det samme gælder Cork, men Irland har endnu ikke kortlagt Cork Harbour som følsomt område. Irland mener, at de nævnte tre byer falder ind under direktivets artikel 5, stk. 7 og først kræver mere vidtgående rensning i 2008, da de er kortlagt i 2001. Cork Harbour kræver ifølge Irlands fortolkning slet ikke at blive kortlagt som følsomt område og behøver derfor kun biologisk rensning. Alle de nævnte større byer er genstand for en verserende overtrædelsessag.

11.7.6. Industrispildevand (artikel 13)

Irland har 38 industrianlæg med en samlet organisk belastning på 2 784 317 PE. Den mælkeforarbejdende industri var kun i overensstemmelse med hensyn til 59 % af sin belastning. Søgsmål og arbejdsprogrammer er iværksat for de anlæg, der ikke har overholdt de foreskrevne betingelser.

Tabel 11-40: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13

Irland - Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning, der er i overensstemmelse med artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	835.716	7	492.696	59	31/12/2002
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	1.028.600	2	1.024.160	100	31/12/2002
Kødindustri	650.968	26	487.977	75	31/12/2002
Fremstilling af gelatine og lim af huder, skind og ben	141.833	2	119.338	84	31/12/2002
Fiskeforarbejdende industri	127.200	1	127.200	100	31/12/2000
I alt	2.784.317	38	2.251.371	81	31/12/2002

11.7.7. Spildevandsslam

I 1999 produceredes spildevandsslam svarende til 37 595 t tørstof fra rensningsanlæg for byspildevand på mere end 500 PE. Heraf blev 23 % genbrugt i landbruget, 45 % blev deponeret, mens 1 % blev genbrugt eller bortskaffet på anden måde. Skønt udledning af spildevandsslam til havmiljøet er forbudt (artikel 14 i direktiv 91/271/EØF; Irish Sea Act, 1981), blev 31 % af slammet fortsat bortskaffet til havs gennem hele 1999. Ifølge nyere oplysninger fra 2003 er alt spildevandsslam, der tidligere bortskaffedes til havet, siden 1999 blevet rensset og anvendt i landbruget.

Tabel 11-41: Genbrug og bortskaffelse af slam fra spildevandsrensningsanlæg

Irland - Spildevandsslam (1999)	Tons tørstof	[%]
Samlet slamproduktion	37 595	100 %
Landbrug	8 734	23 %
Deponering	16 753	45 %
Afbrænding	0	0 %
Marin	11 763	31 %
Anden eller uspecificeret	345	1 %

11.8. Italien

11.8.1. Kortlægning af følsomme områder

Italien kortlagde følsomme områder i 1999, herunder syv søer og dele af Adriaterhavskysten. I 2001 indsendte Italien et revideret kort med angivelse af en række yderligere følsomme vandområder, men har endnu ikke indsendt en officiel anmeldelse af disse områder. Desuden omfattede de ekstra kortlagt områder ikke de områder, som - efter Kommissionens opfattelse - burde have været kortlagt som følsomme på grund af eutrofiering (ERM-undersøgelse, 1999).

I sin dom af 25. april 2002 om manglende rensning af byspildevand hidrørende fra Milano fastslog De Europæiske Fællesskabers Domstol, at spildevand udledt direkte eller indirekte til et følsomt område skal renses mere vidtgående. Kommissionen finder anledning til at påpege, at dette er relevant for alle følsomme områder. De italienske myndigheder har endnu ikke taget de relevante udledninger af spildevand til afstrømningsområder for følsomme områder i betragtning. Dette er genstand for endnu en overtrædelsesprocedure.

11.8.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder

Italien indsendte ikke opdaterede oplysninger for 2002 om byområder på mere end 10 000 PE, som udleder til følsomme områder. Nyere oplysninger blev kun givet vedrørende rensningseffektiviteten i 1999 og omfattede ikke alle relevante byområder⁵⁴. Begge datakilder blev derfor lagt til grund for nedenstående vurdering. Italien afklarede ikke den manglende overensstemmelse af oplysningerne inden afslutning af redaktionen af Kommissionens beretning.

11.8.2.1. Rensningsniveau

På grundlag af ovenstående kriterier fandtes der ved begyndelsen af 2002 49⁵⁵ byområder på mere end 10 000 PE, som udledte til følsomme områder. Heraf var 28 byområder, svarende til 71,6 % af denne belastning, i overensstemmelse. I 11⁵⁶ byområder, der anvendte mere vidtgående rensning, manglede mindst ét af de foreskrevne rensningstrin (kvælstof- og/eller phosphorfjernelse og/eller et af de andre trin). For fem byområder forelå ingen præcise oplysninger om arten af mere vidtgående rensning.

En række byområder syntes at være stærkt overbelastede og burde derfor efter Kommissionens opfattelse have udvidet kapaciteten. Det var f.eks. tilfældet for Arcisate, Colico, Laveno Monbello, Lovere - Costa Volpino, Luino og Travedona Monate.

⁵⁴ For eksempel blev der ikke længere rapporteret om byområder som Ballabio, Bosisio Parini, Brenta, Cernobbio, Galbiate, Lipomo, Maslianico, Oggiono, Olginato og Tavernerio, der tilsammen udgør 350 000 PE.

⁵⁵ Italien rapporterede om 39 byområder i forbindelse med kontroldata for 1999, mens de relevante oplysninger for ti byområders vedkommende blev hentet fra de foregående datakilder fra 1998.

⁵⁶ Arcisate, Bellaria-Igea Marina, Cattolica, Coriano, Lido di Classe, Marina di Ravenna, Misano Adriatico, Orbetello-Orbetello Scalo, Rosolina Mare, Rosolina-Donada-Contarina og Savignano sul Rubicone

Tabel 11-42: Rensningsniveau for byområder, der udleder til følsomme områder

Italien	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	49	100.0	3 024 094	100.0
Mere vidtgående rensning	46	93.9	2 981 667	98.6
<i>men med manglende rensningstrin</i>	11	22.4	490 073	16.2
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	6	12,2	220 925	7.3
Ingen oplysninger foreligger (total)	5	10.2	196 853	6.5
Ikke overensstemmende*	16	32.7	661 748	21.9
Overensstemmende	28	57.1	2 165 493	71.6

* herunder anlæg med ufuldstændig mere vidtgående rensning eller utilstrækkelig kapacitet, idet der tages hensyn til eventuel samtidig optræden af begge mangler (som f.eks. Arcisate)

11.8.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder

Italien afgav oplysninger om rensningseffektiviteten i 1999 for 39 byområder med over 10 000 PE beliggende i følsomme områder. Ifølge Kommissionens fortolkning var rensningseffektiviteten for 18 byområder i overensstemmelse, mens 21 byområder eller 54.4 % af den rapporterede belastning ikke var i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

Tabel 11-43: Rensningseffektivitet for byområder, der udleder til følsomme områder

Italien	Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/1999				
I alt	39	100.0	2 863 257	100.0
Mere vidtgående rensning	39	100.0	2 863 257	100.0
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	6	15.4	220 925	7.7
Overvågning overensstemmende (medlemsstat)*	32	82.1	2 459 313	85.9
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	5	12,8	193 539	6.8
Overvågning overensstemmende (EF)*	18	46.2	1 218 280	42.5
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	4	10.3	144 289	5,0
Ikke overensstemmende	21	53.8	1 644 977	57,5
Overensstemmende	18	46.2	1 218 280	42.5

* Den afvigende vurdering skyldes forskellig fortolkning hos Italien og Kommissionen af, hvilke næringsstofparametre, der skal fjernes for at beskytte Adriaterhavet. I visse regioner i Italien anser man kvælstoffjernelse for unødvendig.

11.8.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til "normale områder" – status pr. 31. december 2000

Italien gav oplysninger om 632 byområder med over 15 000 PE i "normale områder". Ifølge Kommissionen udleder imidlertid Como og Venedig til følsomme områder. Derfor blev disse to byområder tilordnet følsomme områder og ikke taget i betragtning i den følgende vurdering.

Ifølge Kommissionens vurdering⁵⁷ opfyldte 312 byområder ud af 630 direktivet pr. 31. december 2000. 318 byområder, der udgjorde 47,8 % af den rapporterede belastning og udledte til “normale” områder, var ikke i overensstemmelse.

Kommissionen finder anledning til at påpege, at en lang række af byområderne udledte spildevand til potentielt følsomme områder, der - ifølge Kommissionens oplysninger - ikke kun bør anvende sekundær rensning, men mere vidtgående rensning på grund af eutrofiering af de omfattede recipientvande. Desuden så det ud som om de italienske myndigheder ikke rapporterede alle relevante byområder, f.eks. var der ingen rapportering om Cagliari (Sardinien).

Tabel 11-44: Rensningsniveau for byområder, der udleder til “normale områder”

Italien	Byområder > 15 000 PE - Artikel 4			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/2000				
I alt	630	100.0	55 142 105	100.0
Ikke overensstemmende	318	50.5	26 377 404	47.8
Overensstemmende	312	49.5	28 764 701	52.2

11.8.4. Kloaknet

11.8.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Af 49 byområder med mere end 10 000 PE i følsomme områder havde de 16 allerede i 1998 opfyldt artikel 3 i direktivet. Ifølge Kommissionens fortolkning havde 33 byområder tilsyneladende ikke et overensstemmende kloaknet.

Tabel 11-45: Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Italien	Byområder > 10 000 PE i følsomme områder – artikel 3			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	49	100.0	3 024 094	100.0
Ikke overensstemmende	33	67.3	1 593 903	52.7
Overensstemmende	16	32.7	1 430 191	47.3

11.8.4.2. Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Ifølge Kommissionens oplysninger⁵⁸ havde 359 ud af 632 byområder med over 15 000 PE ikke et overensstemmende kloaksystem pr. 31. december 2000. Herunder hørte store byer som

⁵⁷ Italien bedømte overensstemmelsen af byområderne efter et internt system med klassifikationerne ‘conforme’, ‘conforme’, ‘conforme con riserva’ og ‘non conforme’. Efter Kommissionens kriterier kunne kun klassifikationen ‘conforme’ anses for at opfylde direktivets krav.

⁵⁸ Italien vurderede overensstemmelsen af kloaknettet ved inddeling i forskellige klasser: “Conforme”: 90 % eller derover af byområdet har kloaksystem; “Parzialmente conforme”: Mindre end 90 % af byområdet har kloaksystem; “Conforme con riserva”: Byområdet har kloaksystem, men det vides ikke, hvor stor en procentdel af personækvivalenterne, dette betjener; “Non conforme”: Byområdet har intet kloaksystem; “Data non disponibile”: Ingen oplysninger foreligger. Efter Kommissionens kriterier kan kun klassifikationen ‘conforme’ anses for at opfylde direktivets krav.

Rom (3 166 445 PE), Milano (2 545 000 PE), Torino (1 153 000 PE), Valle del Chiampo (952 000 PE), Bari (936 480 PE) og Napoli (800 000 PE). For 30 byområder forelå ingen oplysninger til vurdering af overensstemmelsen.

Tabel 11-46: Kloaknet i byområder, der udleder til "normale områder"

Italien	Byområder > 15 000 PE - Artikel 3			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/2000				
I alt	630	100.0	55 142 105	100.0
Vurdering ikke mulig, da oplysninger mangler.	30	4.8	2 802 676	5.1
Ikke overensstemmende	359	57.0	32 244 037	58.5
Overensstemmende	241	38.3	20 095 392	36.4

11.8.5. Rensning i større byer > 150 000 PE

Da Italien ikke afgav opdaterede oplysninger om spildevandssituationen pr. 31. januar 2002 i store byer på mere end 150 000 PE, anvendte Kommissionen relevante oplysninger fra de foregående år og forudsatte, at der ikke var sket betydelige ændringer frem til udgangen af 2002. Det så ud til, at Italien også havde medregnet byområder i direktivets forstand blandt sine store byer.

På grundlag heraf kan situationen med hensyn til spildevandet fra 92 større byer beskrives således:

- Syv større byer var beliggende i et følsomt område og burde anvende mere vidtgående rensning: Cagliari, Como, Venedig, Rimini, Rimini-S.Giustina, Ravenna og Rosolina-Donada-Contarina. Ifølge de foreliggende oplysninger anvendte kun Como, Ravenna, Rimini og Rimini-S.Giustina fuldstændig mere vidtgående rensning. Venedig anvendte kun kvælstof- og phosphorfjernelse for en del af befolkningen, og Cagliari⁵⁹ anvendte kun sekundær rensning. Situation i Rosolina-Donada-Contarina var uklar⁶⁰.
- 48 større byer var beliggende i potentielt følsomme områder og burde derfor efter Kommissionens opfattelse anvende mere vidtgående rensning. Imidlertid anvendte kun Bergamo, Bolzano, Brescia, Parma, Peschiera, Pescia, San Miniato og Verona mere vidtgående rensning. Caronno Pertusella, Ranica og Santa Corce Sull'Arno anvendte ligeledes mere vidtgående rensning allerede i 1998, men blev da af ikke nævnt i indberetningerne fra Italien.

For de øvrige større byer i potentielt følsomme områder var situationen følgende:

- Milano (2 545 000 PE) anvendte stadig ingen rensning af sit spildevand. I denne forbindelse afsagde EF-domstolen dom over Italien den 26. april 2002. De

⁵⁹ Byen Cagliari blev rapporteret at anvende sekundær rensning allerede i 1998, men nævnes ikke i nyere oplysninger.

⁶⁰ Ifølge Kommissionens anden beretning repræsenterede byen Rosolina-Donada-Contarina 400 000 personækvivalenter, men ifølge kontrolldata fra 1999 havde byen kun 27 000 PE

italienske myndigheder meddelte, at tre spildevandsrensningsanlæg er under opførelse og vil være færdige senest ved udgangen af 2004.

- 29 større byer anvendte sekundær rensning eller ufuldstændig mere vidtgående rensning.⁶¹
 - Fire større byer anvendte primær rensning eller ufuldstændig sekundær rensning: Trieste, Busto Arsizio, Rho og Firenze.
 - For tre større byer var situationen uklar: Carpi Correggio, Fuceccio og Tolomezzo⁶².
- 37 større byer med over 150 000 personækvivalenter var beliggende i “normale områder” og skulle derfor anvende mindst sekundær rensning.
- 17 større byer opfylder dette krav: Livorno og Palermo anvendte mere vidtgående rensning, Porto Torres, San Benedetto del Tronto, Pescara, Caserta, Melito di Napoli, Orta di Atella, Scalea, Catanzaro, Reggio di Calabria og Sassari anvendte sekundær rensning. Ifølge de tidligere oplysninger anvendte også Acerra, Area Casertana, Area Nolana, Foce Regi Iagni og Frosinone sekundær rensning, men er udeladt i senere oplysninger.
 - Elleve større byer i “normale områder” anvendte kun primær rensning eller ufuldstændig sekundær rensning: Genova, Massa, Lucca, Rom, Latina, Taranto, Maglie, Rende, Lamezia Terme, Messina og Catania⁶³
 - Yderligere fire større byer anvendte ikke sekundær rensning, og den eventuelle rensningsniveau fremgik ikke: L’Aquila (sekundær rensning ikke før 2004), Foggia (sekundær rensning ikke før 2003), Bari (sekundær rensning ikke før 2003) og Lecce (sekundær rensning ikke før 2003).
 - Situationen i Napoli var uklar.⁶⁴

⁶¹ Merano, Trento, Udine, Cervignano del Friuli, Cartigliano, Chiampo, Lignano, Montebello Vicentino, Padova, Monza, Cinisello, Varese, Magenta, Pavia, Torino, Reggio Emilia, Modena, Ferrara, Bologna, Lugo, Poesia, Prato og Andria. Til Kommissionens anden beretning blev også Bassa Friulana, Capannori Porcari, Milano Niguarda, Milano/Peschiera/Borromeo, Pero-Milano, Robecco og San Colombano al Lambro rapporteret at anvende sekundær rensning i 1998, men nævnes derefter ikke længere i indberetningerne.

⁶² Til Kommissionens anden beretning rapporteredes Carpi Correggio og Fuceccio at anvende mere vidtgående rensning allerede i 1998, men rensningsniveauet er ikke bekræftet i senere oplysninger, og den rapporterede belastning er væsentligt mindre. Tolmezzo vil blive forsynet med sekundær rensning, men først i 2004, og den eventuelle nuværende rensning er ikke angivet.

⁶³ Ifølge de tidligere oplysninger havde Catalina 1 000 000 PE og anvendte sekundær rensning i 1998, men ifølge senere oplysninger (2000) havde den 350 000 PE og anvendte kun ufuldstændig sekundær rensning.

⁶⁴ Ifølge de tidligere givne oplysninger havde Napoli 4 488 068 PE og anvendte sekundær rensning; men ifølge senere oplysninger (2000) var belastningen 800 000 PE, og sekundær rensning var pr. 2000 ikke indført.

- Foce Sarno, Imperia Foce Imperia, Medio Sarno og Misterbianco anvendte fortsat ingen rensning af spildevandet.

Ovenstående uoverensstemmelser var ikke afklaret af de italienske myndigheder ved redaktionens slutning.

11.8.6. Industrispildevand (artikel 13)

Alle 151 italienske industrianlæg, der falder ind under artikel 13 i direktivet og repræsenterer en samlet organisk belastning på 19 497 700 PE, var allerede pr. 31. december 2000 i overensstemmelse med direktivet.

Tabel 11-47: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13.

Italien - Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning [PE] pr. 31. december 2000 i henhold til artikel 13	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	4 970 749	39	4 970 749	100	Inden 31/12/2000
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	11 135 099	58	11 135 099	100	Inden 31/12/2000
Kartoffelforarbejdning	326 667	1	326 667	100	Inden 31/12/2000
Kødindustri	1 155 636	26	1 155 636	100	Inden 31/12/2000
Bryggerier	92 925	2	92 925	100	Inden 31/12/2000
Fremstilling af alkohol og alkoholholdige drikkevarer	1 671 667	15	1 671 667	100	Inden 31/12/2000
Fremstilling af foder på basis af planteprodukter	97 107	4	97 107	100	Inden 31/12/2000
Fremstilling af gelatine og lim af huder, skind og ben	23 718	2	23 718	100	Inden 31/12/2000
Malterier	12 000	1	12 000	100	Inden 31/12/2000
Fiskeforarbejdning	12 003	3	12 003	100	Inden 31/12/2000
I alt	19 497 571	151	19 497 571	100	

11.8.7. Spildevandsslam

De foreliggende oplysninger om spildevandsslam var ufuldstændige (kilde: situationsrapport efter direktivets artikel 16).

11.9. Luxembourg

11.9.1. Kortlægning af følsomme områder

Luxembourg har besluttet at anvende mere vidtgående rensning på hele sit område i henhold til direktivets artikel 5, stk. 8. Det er derfor ikke nødvendigt at kortlægge følsomme områder. Luxembourg anvender denne mulighed med henblik på kvælstof- og phosphorfjernelse.

11.9.2. Byområder på over 10 000 PE

11.9.2.1. Rensningsniveau

Luxembourg har besluttet at anvende den mulighed, der gives i direktivets artikel 5, stk. 4 for at beregne den procentvise reduktion i den samlede belastning, der tilføres dets rensningsanlæg. Den procentvise reduktion i den samlede belastning, der tilføres alle landets rensningsanlæg, skal således være mindst 75 % for phosphor og mindst 75 % for kvælstof. Indtil artikel 5, stk. 4 er fuldt gennemført, kontrollerer Luxembourg imidlertid overensstemmelsen af hvert byområde/rensningsanlæg for sig.

Luxembourg har elleve byområder med over 10 000 personækvivalenter. I 1998, da direktivets frist for følsomme områder udløb, var kun tre af disse byområder i overensstemmelse. Denne situation er fortsat uændret.

I 2002 var otte af de elleve byområder fortsat ikke i overensstemmelse med direktivets bestemmelser på grund af manglende tertiær rensning.

Bettembourg, Diekirch, Luxembourg-Beggen, Luxembourg-Bonnevoie og Schifflange anvendte sekundær rensning efterfulgt af phosphorfjernelse, Differdange, Echternach og Mersch anvendte kun sekundær rensning. Disse byområder repræsenterede 86,5 % af spildevandsbelastningen fra Luxembourg's byområder.

Luxembourg har meddelt, at det har til hensigt at opnå overensstemmelse for disse byområder senest i 2005.

Tabel 11-48: Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE

Luxembourg	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE –			
	Artikel 5			
01/01/2002	Antal	%	Nominal belastning [PE]	%
I alt	11	100.0	804 500	100.0
Mere vidtgående rensning	8	72.7	708 500	88.1
<i>men med manglende rensningstrin</i>	5	45.4	600 000	74.6
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0.0	0	0.0
Ikke overensstemmende	8	72.7	696 000	86.5
Overensstemmende	3	27.3	108 500	13.5

11.9.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater)

Den foreskrevne mindste reduktion på 75 % for både kvælstof og phosphor er ikke blevet nået i de senere år. Kontroldata for 1999 viste en phosphorreduktion på 74 %, mens reduktionen i kvælstof kun nåede op på 30 %.

11.9.3. Kloaknet

Kloaknettet i hvert af de 11 byområder med mere end 10 000 PE var pr. 1998 i overensstemmelse med artikel 3 i direktivet

Tabel 11-49: Kloaknet i byområder > 10 000 PE

Luxembourg	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	11	100.0	804 500	100.0
Ikke overensstemmende	0	0.0	0	0.0
Overensstemmende	11	100.0	804 500	100.0

11.9.4. Rensning i større byer > 150 000 PE

I storhertugdømmet Luxembourg er den eneste by med over 150 000 PE Luxembourg (360 000 PE). Dens to rensningsanlæg anvender kun phosphorfjernelse. Den foreskrevne kvælstoffjernelse er planlagt indført til 2005.

11.9.5. Industrispildevand (artikel 13)

Luxembourg har ikke industrispildevand, som falder ind under artikel 13 i direktivet.

11.9.6. Spildevandsslam

In 1999 produceredes spildevandsslam svarende til 6 800 t tørstof. Heraf blev 83.8 % genbrugt i landbruget, 4.6 % blev bortskaffet ved deponering, og 11.6 % blev genbrugt eller bortskaffet på anden måde.

Tabel 11-50: Genbrug og bortskaffelse af slam fra spildevandsrensningsanlæg.

Luxembourg - Spildevandsslam (1999)	Tons tørstof	%
Samlet slamproduktion	6 800	100
Landbrug	5 698	83.8
Deponering	313	4.6
Andet	789	11.6

11.10. Nederlandene

11.10.1. Kortlægning af følsomme områder

Nederlandene har besluttet at anvende vidtgående rensning (fjernelse af kvælstof og phosphor) på hele sit område i henhold til artikel 5, stk. 8 i direktivet. Nederlandene behøver derfor ikke kortlægge følsomme områder med henblik på anvendelsen af direktivet.

11.10.2. Byområder

11.10.2.1. Rensningsniveau

Nederlandene besluttede at anvende artikel 5, stk. 4 i direktivet, hvorfor direktivets krav om, at hvert rensningsanlæg på mere end 10 000 PE skal anvende mere vidtgående rensning, ikke finder anvendelse på Nederlandene. De nederlandske myndigheder skal i stedet godtgøre, at den procentvise reduktion af forurenende stoffer af den samlede belastning, der tilføres alle landets rensningsanlæg, er mindst 75 % for total phosphor og mindst 75 % for total kvælstof (se kapitel 11.10.2.2).

Den foreskrevne 75 % reduktion af phosphor blev allerede nået i 1998. Nederlandene rapporterede om en reduktion på 77,4 % af P i 1999, og 78,6 % i 2000. Den foreskrevne kvælstofreduktion er imidlertid endnu ikke nået. I 1999 opnåedes en kvælstofreduktion på 63,6 %, og i 2000 65,8 %.

De nederlandske myndigheder angav, at syv vandmyndigheder, der driver 61 spildevandsrensningsanlæg, nåede en fjernelsesgrad for kvælstof på mindst 75 %. Den nominelle belastning fra disse vandmyndigheder udgjorde 17 % af den totale nominelle belastning. Derudover opnåede 116 byspildevandsrensningsanlæg, i alt svarende til 36 % af den samlede nominelle belastning fra de rapporterede byområder, den foreskrevne fjernelsesprocent for kvælstof på 75 %.

Under sin gennemgang fandt Kommissionen, at for mindst 26 af de byområder syntes anlæggenes konstruktivt bestemte organiske kapacitet ifølge de forelagte oplysninger for lille til at sikre tilstrækkelig rensning af spildevandet. Dette gjaldt således byområderne Woerden (nominel belastning 72 000 PE, konstruktivt bestemt organisk kapacitet 56 970 PE) og Noordoostpolder (nominel belastning 72 000 PE, konstruktivt bestemt organisk kapacitet 57 600 PE), som de nederlandske myndigheder anførte skulle udvides, herunder også det tilhørende kloaknet.

11.10.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater)

Til godtgørelse af overensstemmelsen med artikel 5, stk. 4 i direktivet fremlagde de nederlandske myndigheder kontroldata fra 1999 for 394 byområder med en samlet nominel belastning på 15 906 991 PE. Ifølge disse oplysninger opnåede alle byområder en phosphorreduktion på mindst 75 % (77,4 % af den samlede nominelle belastning). Kvælstofreduktionen var på samme tidspunkt 63,6 %.

For Kommissionen var det imidlertid ikke klart, om den totale nominelle belastning på 15 906 991 PE repræsenterede belastningen for hele landet, specielt da den totale nominelle belastning fra byområder offentliggjort i Kommissionens anden beretning, der var godkendt af de nederlandske myndigheder, udgjorde 17 218 000 PE. I 2003 angav Nederlandene, at de tidligere givne oplysninger ikke var korrekte, da belastningen fra industrielt spildevand, udledt direkte til overfladevande, var medregnet.

11.10.3. Kloaknet

Pr. 31. december 1998 havde alle nederlandske byområder med over 10 000 PE allerede et overensstemmende kloaksystem. Heri var medregnet de fem byområder, der blev rapporteret for første gang i 1999 (se afsnit 11.10.2.1).

Tabel 11-51: Kloaknet

Nederlandene	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	256	100.0	15 265 763	100.0
Ikke overensstemmende	0	0.0	0	0.0
Overensstemmende	256	100.0	15 265 763	100.0

De nederlandske myndigheder angav, at i 2000 var kun 1,8 % af alle husholdninger i Nederlandene uden tilslutning til et kloaksystem. Alle eksisterende kloaksystemer var tilsluttet rensningsanlæg med mindst sekundær rensning.

11.10.4. Rensning i større byer > 150 000 PE

Nederlandene har 21 større byer med over 150 000 personækvivalenter. Kun byen Haarlem foretog både kvælstof- og phosphorfjernelse. Det ene af de to rensningsanlæg⁶⁵ der betjente byen Arnhem og to af de fem anlæg⁶⁶, der betjener Rotterdam, foretog desuden kvælstof- og phosphorfjernelse. De øvrige større byer anvendte sekundær rensning efterfulgt af phosphorfjernelse.

11.10.5. Industrispildevand (artikel 13)

17 nederlandske industrianlæg, svarende til en total organisk belastning på 2 096 400 PE, var omfattet af artikel 13. 100 % af den totale organiske belastning overholdt bestemmelserne i artikel 13 allerede inden den 31. december 2000.

⁶⁵ Arnhem: Nieuwgraaf: kvælstof- og phosphorfjernelse, konstruktivt bestemt organisk kapacitet 270 000 PE (svarende til 71 % af den konstruktivt bestemte totale organiske kapacitet).

⁶⁶ Cap ad Ijssel-Groenedijk: kvælstof- og phosphorfjernelse, konstruktivt bestemt organisk kapacitet 63 000 PE; Cap ad Ijssel-Kralingsveer: kvælstof- og phosphorfjernelse, konstruktivt bestemt organisk kapacitet 324 000 PE (tilsammen svarende til 41 % af den konstruktivt bestemte totale organiske kapacitet).

Tabel 11-52: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13.

Nederlandene – Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning i henhold til artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	47 500	1	47 500	100	31/12/1985
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	126 000	2	126 000	100	31/12/1980
Kartoffelforarbejdning	1 380 000	10	1 380 000	100	31/12/1991
Kødindustri	45 000	1	45 000	100	31/12/1978
Bryggerier	450 000	2	450 000	100	31/12/1980
Fremstilling af gelatine og lim af huder, skind og ben	47 900	1	47 900	100	31/12/1978
I alt	2 096 400	17	2 096 400	100	

11.10.6. Spildevandsslam

I 2000 produceredes spildevandsslam svarende til 336 000 t tørstof. Intet heraf blev genbrugt i landbruget, 19 % blev bortskaffet ved deponering, 58 % blev afbrændt, og 23 % blev genbrugt eller bortskaffet på anden måde.

Tabel 11-53: Genbrug og bortskaffelse af slam fra spildevandsrensningsanlæg

Nederlandene – spildevandsslam (2000)	Tons tørstof	%
Samlet slamproduktion	336 000	100
Landbrug	0	0
Deponering	64 000	19
Afbrænding	195 000	58
Anden genbrug	77 000	23

11.11. Østrig

11.11.1. Kortlægning af følsomme områder

I 1996 var Østrigs standpunkt, at ingen vandområder på dets område opfyldte direktivets kriterier for at blive kortlagt som følsomt område. Dette standpunkt blev bekræftet i landets revision af følsomme områder i 1998. Kommissionens kontrolundersøgelse for 1999 viste imidlertid, at to vandløb burde have været kortlagt som følsomme på grund af risikoen for eutrofiering. De østrigske myndigheder godtgjorde, at alle foranstaltninger vedrørende spildevandsrensning i de pågældende områder allerede var foretaget, endog ud over hvad der foreskrives i direktivet. Ved udgangen af 2002 besluttede Østrig at anvende direktivets artikel 5, stk. 8 og officielt gennemføre mere vidtgående rensning på hele sit område. Der behøver derfor ikke kortlægges følsomme områder med henblik på anvendelsen af dette direktiv.

11.11.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder

11.11.2.1. Rensningsniveau

Skønt Østrig ikke kortlagde følsomme områder, rapporterede de østrigske myndigheder på grund af direktivets artikel 5, stk. 5 om spildevandsrensningen i afstrømningsområdet for Rhinen, Elben og de bayriske søer, der af Tyskland er kortlagt som følsomme områder.

I Østrig fandtes i alt 25 byområder med mere end 10 000 personækvivalenter, som udledte til følsomme områder eller til afstrømningsområderne for ovennævnte følsomme områder. 13 af disse byområder udledte til afstrømningsområdet for Rhinen (gennem Bodensøen), ét byområde udledte til afstrømningsområdet for Elben, og elleve udledte til vandløb, der udmunder i de bayriske søer, der er følsomme områder. Disse 25 byområder skal anvende mere vidtgående rensning i henhold til direktivets artikel 5, stk. 5.

Pr. 1. januar 2002 anvendte hvert af disse byområder mere vidtgående rensning (fjernelse af kvælstof og phosphor) Alle byområder var således i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

Tabel 11-54: Rensningsniveau for byområder, der udleder til følsomme områder eller de tilhørende afvandingsområder, kortlagt af andre medlemsstater

Østrig	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE –			
	Artikel 5			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	25	100.0	1 851 885	100.0
Mere vidtgående rensning	25	100.0	1 851 885	100.0
<i>men med manglende rensningstrin</i>	0	0.0	0	0.0
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0.0	0	0.0
Ikke overensstemmende	0	0.0	0	0.0
Overensstemmende	25	100.0	1 851 885	100.0

11.11.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater)

De østrigske myndigheder indsendte kontroldata vedrørende ovennævnte 25 byområder for år 2000. Efter Kommissionens opfattelse kræves som minimum kvælstoffjernelse for

spildevandsudledning til afstrømningsområdet for Nordsøen. For tilledning af spildevand til de bayriske søer anvendes mindst phosphorfjernelse.

Som følge af utilstrækkelig rensningseffektivitet i 2000 var fem byområder ikke i overensstemmelse med ovenstående rensningskrav. Disse byområder repræsenterer 20,7 % af de omfattede byområder. Vedrørende disse fem byområder fremsatte de østrigske myndigheder følgende bemærkninger:

- Going (phosphorfjernelse nødvendig) var ikke i overensstemmelse i 2000 som følge af tekniske problemer i første halvår. Dette problem er nu løst. I 2001 var phosphorfjernelsen 86 % (0,78 mg/l).
- Hohenems (kvælstoffjernelse nødvendig): På grund af forældet teknologi var det ikke muligt at opfylde direktivets krav. Anlægget er under modernisering.
- Bregenz (kvælstoffjernelse nødvendig) havde i 2000 ikke indført denitrificering. Anlæg til denitrificering er nu under etablering.
- Montafon (kvælstoffjernelse nødvendig) har anvendt kvælstoffjernelse siden 2000. Ved oversvømmelsen i august 2000 blev anlægget beskadiget. Det var derfor ikke muligt at opfylde direktivets krav.
- Walgau (kvælstoffjernelse nødvendig) gennemgik en optimeringsproces i 2000. Det var derfor ikke muligt at opfylde direktivets krav det år.

Tabel 11-55: Rensningseffektivitet for byområder, der udleder til følsomme områder eller de tilhørende afvandsingsområder, kortlagt af andre medlemsstater

Østrig	Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/2000				
I alt	25	100,0	1 871 885	100,0
Mere vidtgående rensning	25	100,0	1 871 885	100,0
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0,0	0	0,0
Overvågning overensstemmende (medlemsstat)	20	80,0	1 483 665	79,3
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0,0	0	0,0
Overvågning overensstemmende (EF)	20	80,0	1 483 665	79,3
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0,0	0	0,0
Ikke overensstemmende	5	20,0	388 220	20,7
Overensstemmende	20	80,0	1 483 665	79,3

11.11.3. Rensning i byområder, der udleder til "normale områder" – status pr. 31. december 2000

I Østrig er der 181 byområder på over 15 000 personækvivalenter, der udleder til "normale områder". Alle disse byområder anvendte mindst sekundær rensning og var således i overensstemmelse med direktivets artikel 4.

Tabel 11-56: Rensningsniveau for byområder, der udleder til “normale områder”

Østrig	Byområder > 15 000 PE –Artikel 4			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	181	100.0	15 189 287	100.0
Ikke overensstemmende	0	0.0	0	0.0
Overensstemmende	181	100.0	15 189 287	100.0

11.11.4. Kloaknet

11.11.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder eller de tilhørende afvandingsområder, kortlagt af andre medlemsstater

Pr. 31. december 1998 fandtes der et overensstemmende kloaksystem i alle østrigske byområder med over 10 000 PE, der udleder til følsomme områder eller det tilhørende afstrømningsområde i en anden medlemsstat.

Tabel 11-57: Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder eller de tilhørende afvandingsområder, kortlagt af andre medlemsstater

Østrig	Byområder > 10 000 PE –Artikel 3			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	25	100.0	1 851 885	100.0
Ikke overensstemmende	0	0.0	0	0.0
Overensstemmende	25	100.0	1 851 885	100.0

11.11.4.2. Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Alle østrigske tyske byområder med nominel belastning over 15 000 PE, som udleder til “normale områder”, havde pr. 31. december 2000 overensstemmende kloaknet og opfyldte således direktivets artikel 3.

Tabel 11-58: Kloaknet i byområder, der udleder til “normale områder”

Østrig	Byområder > 15 000 PE –Artikel 3			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	181	100.0	15 189 287	100.0
Ikke overensstemmende	0	0.0	0	0.0
Overensstemmende	181	100.0	15 189 287	100.0

11.11.5. Rensning i større byer > 150 000 PE

Østrig indsendte oplysninger om 21 større byer med over 150 000 personækvivalenter. Men i henhold til Østrigs senere bemærkninger i 2003 findes der faktisk kun tre byer med mere end 150 000 PE⁶⁷ (beregninger foretaget af Østrigs centrale statistiske kontor). De østrigske myndigheder nævnte, at ovennævnte 21 "større byer" i virkeligheden var byområder, som i visse tilfælde i stort omfang rensede industrispildevand og i mindre omfang byspildevand. Nogle af disse byområder tjente flere kommuner og blev derfor anset for ét byområde eller én større by. I denne beretning anvendes betegnelsen "større by" i alle ovennævnte tilfælde.

Situationen i de østrigske byområder med over 150 000 personækvivalenter var følgende:

- Tre større byer (Hard/Hofsteig, Dornbirn og Feldkirch) var beliggende i afstrømningsområdet for den følsomme del af Nordsøen. Pr. januar 2002 anvendte disse tre byområder mere vidtgående rensning af kvælstof og phosphor.
- 17 af de resterende 18 større byer, der udleder til et 'normalt område', anvendte ligeledes mere vidtgående rensning med kvælstof- og/eller phosphorfjernelse). Kun Graz anvendte alene sekundær rensning. Mere vidtgående rensning forventes dog at være indført inden udgangen af 2004.

11.11.6. Industrispildevand (artikel 13)

Østrig rapporterede om 18 industrianlæg, der falder ind under artikel 13 i direktivet. Den samlede organiske belastning til disse anlæg var 1 788 900 PE. Alle anlæg var i overensstemmelse med direktivet inden 2000.

Tabel 11-59: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13

Østrig – Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning, der er i overensstemmelse med artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	26 900	3	26 900	100	inden 31/12/2000
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	110 000	1	110 000	100	Inden 31/12/2000
Fremstilling og tapning af alkoholfrie drikkevarer	150 000	1	150 000	100	Inden 31/12/2000
Kartoffelforarbejdning	1 446 600	5	1 446 600	100	Inden 31/12/2000
Kødindustri	51 300	7	51 300	100	Inden 31/12/2000
Fiskeforarbejdning	4 100	1	4 100	100	inden 31/12/2000
I alt	1 788 900	18	1 788 900	100	

⁶⁷ Wien, Graz og Linz

11.11.7. Spildevandsslam

I 2000 produceredes i Østrig spildevandsslam svarende til 314 806 t tørstof. 12 % blev genbrugt i landbruget, 13 % blev deponeret, 48 % afbrændt og 27 % genbrugt eller bortskaffet på anden måde.

Tabel 11-60: Genbrug og bortskaffelse af slam fra spildevandsrensningsanlæg

Østrig – Spildevandsslam (2001)	Tons tørstof	%
Samlet slamproduktion	314.806	100
Landbrug	37.315	12
Deponering	40.831	13
Afbrænding	151.044	48
Andet	85.616	27

11.12. Portugal

11.12.1. Kortlægning af følsomme områder

I juni 1997 kortlagde Portugal officielt 41 vandområder som følsomme. De anvendte kriterier var modvirkning af eutrofiering og behov for mindskelse af den mikrobiologiske forurening for at beskytte badevande og drikkevand.

Kommissionens kontrolundersøgelse i 1999-2000 af kortlægningen af følsomme områder viste, at yderligere fire vandområder burde have været kortlagt som følsomme. Portugal anfægter resultatet af Kommissionen undersøgelse og har fremlagt detaljerede videnskabelige undersøgelser, der nu er ved at blive gennemgået af Kommissionen. For indeværende er Kommissionen fortsat af den opfattelse, at disse områder burde have været kortlagt som følsomme. Endvidere har Portugal tilkendegivet at have til hensigt at kortlægge yderligere følsomme områder, men Kommissionen har til dato ikke modtaget nogen officiel meddelelse herom fra Portugal.

11.12.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder

11.12.2.1. Rensningsniveau

Pr. 1. januar 2002 havde Portugal 27 byområder på over 10 000 PE, som udleder til følsomme områder.

Kun seks af de rapporterede byområder anvendte den foreskrevne mere vidtgående rensning (sekundær rensning efterfulgt af kvælstoffjernelse og/eller phosphorfjernelse og/eller mikrobiologisk rensning). Som følge af utilstrækkelig rensning var 21 byområder ikke i overensstemmelse. Endvidere så de ud til, at Faros rensningsanlæg var stærkt overbelastede. Den konstruktivt bestemte totale kapacitet var 99 000 PE, men den nominelle belastning af byområderne var 155 000 PE. Derfor anses byområderne Faro ikke for at være i overensstemmelse. De portugisiske myndigheder meddelte, at rensningsanlægget Faro-Noroeste ville blive udbygget. I alt var 22 byområder, svarende til 89,2 % af den totale nominelle belastning, ikke i overensstemmelse.

Af disse ikke overensstemmende byområder anvendte følgende ingen spildevandsrensning pr. januar 2002: Curia e Tamengos (20 000 PE) Pedro do Sul/Vouzela (15 000 PE), Bacia da Rib. de Caster (18 000 PE), Bacia da Rib. de Lage (17 000 PE), Barreiro/Moita/Palhais (239 000 PE), Moita (48 100 PE), Seixal (80 000 PE) og Lamego (15 000 PE).

Tabel 11-61: Rensningsniveau for byområder, der udleder til følsomme områder

Portugal	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE – Artikel 5			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	27	100.0	1 372 700	100.0
Mere vidtgående rensning	6	22.2	303 500	22.1
<i>men med manglende rensningstrin</i>	0	0.0	0	0.0
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	1	3.7	155 000	11.3
Ikke overensstemmende	22	81.5	1 224 200	89.2
Overensstemmende	5	18.5	148 500	10.8

11.12.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder

Kun tre af de 27 omfattede byområder var fuldt i overensstemmelse med direktivets bestemmelser⁶⁸. De 24 byområder, der ikke anvendte overensstemmende rensning (eller slet ingen rensning) udgjorde 96,1 % af belastningen fra de omfattede byområder.

Tabel 11-62: Rensningseffektivitet for byområder, der udleder til følsomme områder

Portugal	Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/1999				
I alt	27	100.0	1 345 784	100.0
Mere vidtgående rensning	7	25.9	293 000	21.8
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	1	3.7	155 000	11.5
Overvågning overensstemmende (MS)*	3	11.1	53 000	3.9
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	-	0	-
Overvågning overensstemmende (EF)*	3	11.1	53 000	3.9
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	-	0	-
Ikke overensstemmende	24	88.9	1 292 784	96.1
Overensstemmende	3	11.1	53 000	3.9

*Nogle af rensningsanlæggene foretog ikke den foreskrevne mikrobiologiske rensning og blev derfor anset for ikke at anvende ”mere vidtgående rensning”. Kontrolldata for BOD5 og COD for anlæggene var i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

11.12.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til ”normale områder” – status pr. 31. december 2000

Pr. 31. december 2000 var der 94 større byer på over 15 000 personækvivalenter, der udledte til ”normale områder”, herunder mindre følsomme områder. Heraf anvendte kun 45 mindst sekundær rensning. 62,8 % af den samlede belastning fra de omfattede byområder var ikke i overensstemmelse med artikel 4 i direktivet.

⁶⁸ Olhão Nascente, Quinta do Lago og Amarante

Tabel 11-63: Rensningsniveau for byområder, der udleder til "normale områder"

Portugal	Byområder > 15 000 PE - Artikel 4			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	94	100.0	8 455 900	100.0
Ikke overensstemmende	49	52.1	5 306 700	62.8
Overensstemmende	45	47.9	3 149 200	37.2

11.12.4. Kloaknet

11.12.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Ifølge de foreliggende oplysninger havde fem byområder stadig ikke et overensstemmende kloaknet og ansås derfor for ikke at være i overensstemmelse med artikel 3 i direktivet. De fem byområder var: Fuzeta (ingen oplysninger foreligger), Feira-Bacia da Rib, de Caster, Feira-Bacia da Rib, de Lage, Quinta do Conde og Armação de Pera/Albufeira.

Tabel 11-64: Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Portugal	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	27	100.0	1 372 700	100.0
Ikke overensstemmende	5	18.5	249 800	18.2
Overensstemmende	22	81.5	1 122 900	81.8

11.12.4.2. Kloaknet i byområder, der udleder til "normale områder"

Pr. 31. december 2000 var 25 af de 94 byområder med mere end 15 000 PE i "normale områder" ikke i overensstemmelse med artikel 3 i direktivet. På listen over byområder uden et overensstemmende kloaknet var store byområder som Cova da Beira (160 000 PE) og Costa de Aveiro (315 000 PE).

Tabel 11-65: Kloaknet i byområder, der udleder til "normale områder"

Portugal	Byområder > 15 000 PE - Artikel 3			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	94	100.0	8 455 900	100.0
Ikke overensstemmende	25	26.6	1 799 600	21.3
Overensstemmende	69	73.4	6 656 300	78.7

11.12.5. Rensning i storbyer >150 000 PE

Portugal har 13 større byer med over 150 000 personækvivalenter. Pr. 1. januar 2002 var spildevandssituationen i de 13 større byer følgende:

- Tre byer var beliggende i følsomme områder:
 - Faro, der anvendte mere vidtgående rensning (mikrobiologisk rensning), Aveiro (315 000 PE), der kun anvendte primær rensning,⁶⁹ og Barreiro (239 800 PE), der slet ikke anvendte rensning.
- De større byer Loures, Cova da Beira (Covilhã/Fundão) og Alcanena udledte til potentielt følsomme områder, og skal derfor efter Kommissionens opfattelse anvende mere vidtgående rensning (sekundær rensning efterfulgt af kvælstof- og phosphorrensning og/eller eventuel anden rensning):
 - Af disse byer anvendte kun Alcanena fuldstændig mere vidtgående rensning, mens Loures kun anvendte mere vidtgående rensning til en del af befolkningen.
 - Cova da Beira (160 000 PE) anvendte slet ingen rensning.
- De resterende større byer var beliggende i “normale områder”:
 - Nogle af dem anvendte dog også tertiær rensning. Setúbal og Vilamoura (Quarteira). Lissabon og Porto anvendte ufuldstændig mere vidtgående rensning.
 - To større byer/byområder anvendte kun indledende eller primær rensning: Costa do Estoril (720 000 PE) og Matosinhos (287 000 PE). For Estoril-kysten, der er beliggende i et mindre følsomt område, blev der indrømmet undtagelse af Kommissionen i 2001. For Matosinhos foreligger ingen undtagelse.
 - Vila Nova de Gaia (200 000 PE) anvendte ingen spildevandsrensning

11.12.6. Mindre følsomme områder

I 1997 kortlagde de statslige portugisiske myndigheder samtlige kystnære vande som mindre følsomme, bortset fra vandene ved Algarve. De regionale myndigheder på Azorerne og Madeira anser ligeledes alle deres kystvande for mindre følsomme.

I 2001 blev Portugal indrømmet undtagelse for byområdet Costa do Estoril (720 000 PE) i henhold til artikel 8, stk. 5 i direktivet, nær Lissabon. Denne undtagelse giver mulighed for mindre vidtgående rensning af spildevandet end biologisk rensning på grund af de særlige hydrodynamiske betingelser i det pågældende kystområde og forudsætter, at Kommissionen tager situationen op til fornyet vurdering i 2006.⁷⁰ Byområdet Costa de Estoril opfylder ikke bestemmelserne i Kommissionens beslutning om undtagelsen.

Vedrørende de øvrige portugisiske kystvande meddelte Portugal at det ville ophæve kortlægningen som mindre følsomme, bortset fra kystvandene ved Azorerne og Madeira. Dette har dog endnu ikke officielt fundet sted.

⁶⁹ Portugal er af den opfattelse, at Aveiro skal anses for at udlede til et mindre følsomt område (Atlantehavskysten).

⁷⁰ Kommissionens beslutning af 8. oktober 2001 om en undtagelse til Portugal med hensyn til rensning af byspildevand ved Estoril-kysten (2001/720/EF). EFT L 269/14 af 10.10.2001

Kommissionen kan ikke tilslutte sig den nuværende portugisiske kortlægning af mindre følsomme områder, da Kommissionen finder, at visse af de af de portugisiske myndigheder kortlagte områder ikke opfylder direktivets kriterier i betragtning af risikoen for forurening af en lang række badevande og skaldyrvande. Kommissionen er af den opfattelse, at alle portugisiske byområder på over 15 000 PE bortset fra Estoril-kysten burde have anvendt mindst sekundær rensning pr. 31. december 2000, herunder de, der udleder til de mindre følsomme områder kortlagt af de portugisiske myndigheder.

11.12.7. Industrispildevand (artikel 13)

I Portugal er 92 industrianlæg med en samlet organisk belastning på 3 479 201 PE omfattet af direktivets artikel 13. 94 % af den samlede organiske belastning var allerede i overensstemmelse. Full overensstemmelse med artikel 13 meddeltes at ville blive nået pr. 31. december 2005.

Tabel 11-66: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13.

Portugal - Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning, der er i overensstemmelse med artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	494 017	26	349 867	71	31/12/2005
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	928 072	16	923 295	99	31/12/2004
Fremstilling og tapning af alkoholfrie drikkevarer	6 000	1	6 000	100	31/12/1995
Kartoffelforarbejdning	32 460	1	32 460	100	31/12/1994
Kødindustri	675 149	33	634 283	94	31/12/2003
Bryggerier	1 180 637	4	1 180 637	100	01/09/1999
Fremstilling af alkohol og alkoholholdige drikkevarer	141 958	9	131 978	93	31/12/2003
Malterier	12 500	1	12 500	100	01/09/1999
Fiskeforarbejdning	8 408	1	8 408	100	31/12/1994
I alt	3 479 201	92	3 279 428	94	

11.12.8. Spildevandsslam

I 2000 udgjorde Portugals produktion af spildevandsslam 177 456 t tørstof. Der forelå ingen oplysninger om genbrug eller bortskaffelse af slammet.

11.13. Finland

11.13.1. Kortlægning af følsomme områder

Finland har besluttet at anvende mere vidtgående rensning på hele sit område i henhold til direktivets artikel 5, stk. 8. Det behøver derfor ikke kortlægge følsomme områder med henblik på anvendelsen af dette direktiv.

Ifølge Kommissionens anden beretning om gennemførelsen foreskriver de finske myndigheder phosphorfjernelse for alle byområder på over 10 000 PE, men ikke kvælstoffjernelse. Da phosphor og kvælstof imidlertid er årsag til eutrofiering i Østersøen, er Kommissionen fortsat af den opfattelse, at tertiær rensning for både phosphor og kvælstof er afgørende i byområder på over 10 000 PE, der udleder til afvandingsområderne for Østersøen. De oplysninger, der er afgivet af de finske myndigheder om dette spørgsmål, er nu ved at blive gennemgået.

11.13.2. Byområder på over 10 000 PE

11.13.2.1. Rensningsniveau

Pr. 2002 anvendte alle de 87 bysamfund rapporteret af Finland mere vidtgående rensning, men for størstedelens vedkommende kun phosphorfjernelse. Som følge af ovennævnte krav om phosphor- og kvælstoffjernelse i alle byområder med mere end 10 000 PE, der udleder til Østersøens afstrømningsområder, ansås kun elleve byområder for at være i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

Desuden syntes den konstruktivt bestemte organiske kapacitet i mindst 39 byområder⁷¹ for lille til den fornødne rensning af spildevandet. Dette gælder også visse store byområder som Pori Luotsinmäki (nominel belastning: 222 000 PE, konstruktivt bestemt organisk kapacitet: 167 000 PE), Helsinki (nominel belastning: 1 131 000 PE, konstruktivt bestemt organisk kapacitet: 738 000 PE), og Tampere - Viinikanlahsi (nominel belastning: 463 000 PE, konstruktivt bestemt organisk kapacitet: 242 000 PE).

Desuden stemte oplysningerne om Finlands byområder og rensningsanlæg ikke helt overens med de oplysninger, der er afgivet til besvarelse af tidligere anmodninger fra Kommissionen.⁷²

⁷¹ Äänekoski, Alavus - kp, Espoo, Haapavesi, Helsinki, Jyväskylä, Kaarina, Karis - Pinjainen, Kemi, Kemijärvi - Kp, Kempele, Kokkola, Kotka - Sunila, Kouvola, Kuusamo, Lahti, Laihia, Lapinlahti, Lempäälä, Lieksa, Mäntsälä, Oulu, Paimio, Pargas, Pieksämäki, Pori Luotsinmäki, Porvoo - Hermansö, Riihimäki, Rovaniemi, Sahalahti, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tampere - Rahola, Tampere - Viinikanlahsi, Ulvila, Uusikaupunki, Valkeakoski, Varkaus og Ylistaro. Ifølge nyere oplysninger fra de finske myndigheder af juli og september 2003 er størrelsen af den konstruktivt bestemte kapacitet oplyst til Kommissionen baseret på ældre talmateriale, som ikke er pålideligt.

⁷² De finske myndigheder havde ved redaktionens afslutning ikke afklaret de betydelige ændringer i byområder, der havde fundet sted fra 1998 til 2002: På den ene side blev en række byområder (13), der var rapporteret i 1998, ikke længere rapporteret i 2002, og da belastningen fra byområderne var delvis usammenlignelig, var det tilsyneladende ikke kun et spørgsmål om navne. På den anden side rapporteredes om 15 yderligere byområder. De finske myndigheder har i deres bemærkninger fra juli og september 2003 forklaret de fleste uoverensstemmelser i deres oplysninger og angivet, at de skyldes

Tabel 11-67: Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE

Finland	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE –			
	Artikel 5			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	87	100.0	6 377 300	100.0
Mere vidtgående rensning	87	100.0	6 377 300	100.0
<i>men med manglende rensningstrin</i>	35	87.4	5 730 700	89.9
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	39	44.8	4 183 100	65.6
Ikke overensstemmende*	35	87.4	5 730 700	89.9
Overensstemmende	7	8.0	429 600	6.7

* herunder anlæg med ufuldstændig mere vidtgående rensning eller utilstrækkelig kapacitet, idet der tages hensyn til eventuel samtidig optræden af begge mangler (relevant i 35 tilfælde)

11.13.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater)

Finland fremlagde oplysninger om kontrolresultater fra 1999 for 85 byområder. Heri indgik ingen oplysninger om kvælstoffjernelse, da de finske myndigheder ikke anser kvælstoffjernelse for nødvendig ved spildevandudledning. Efter Kommissionens opfattelse er fjernelse af både phosphor og kvælstof relevant for byområder på over 10 000 PE, der udleder i afvandsområderne for Østersøen. Ifølge Kommissionens fortolkning opfyldte 74 byområder derfor ikke kravene til rensningsniveau (kvælstof- og/eller phosphorfjernelse) og blev anset for ikke at være i overensstemmelse med direktivet.

Desuden var der i oplysningerne fra 1999 en række uoverensstemmelser med oplysningerne for 2002⁷³.

73

ændringer i beregningerne af nominel belastning. Disse bemærkninger indkom imidlertid flere måneder for sent til at blive taget i betragtning i de denne vurdering.

F.eks. var der følgende uoverensstemmelser de finske myndigheders oplysninger for 1999 (kontroldata) og 2002 (opdaterede oplysninger om rensningsniveau):

Belastningen fra en lang række andre byområder blev rapporteret som lavere i 2002 end i 1999. Samlet var den rapporterede nominelle belastning i 2002 404 400 PE mindre end i 1999 (se også punkt 1.1.2.1). Følgende ni byområder, som rapporteredes for 1999, var udeladt i 2002-oplysningerne: Kristiina, Kyrö, Mariehamn, Parainen, Pieksämäi, Pietarsaari, Säskylä, Tam-misaari og Ylivieska.

På den anden side var følgende 12 byområder opført på 2002-listen, men ikke på 1999-listen: Alavus kp, Ekenäs Skeppsholmen, Hanko I ke-skuspuhdistamo, Ilmajoki kk, Karis Pinjainen, Kemijärvi Kp, Nurmijärvi Klaukkala, Ou-tokumpu kp, Paimio, Pargas, Pieksämäi og Pietarsaari.

To byområder var lagt sammen mellem 1999 til 2002: I november 2001 blev rensningsanlægget i Porvoo (Kokonniemi) lukket. Efterfølgende er spildevandet blevet rensat i Porvoo (Hermansö). Imidlertid er den samlede belastning for Porvoo Hermansö betydelig mindre end de to tidligere byområder tilsammen.

I bemærkningerne fra juli 2003 forklarede de finske myndigheder de fleste af uoverensstemmelserne i deres oplysninger; se ovenstående fodnote.

Tabel 11-68: Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE

Finland	Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/1999				
I alt	85	100.0	6 781 700	100.0
Mere vidtgående rensning	84	98.8	6 757 100	99.6
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	36	42.4	4 613 150	68.0
Overvågning overensstemmende (MS)	71	83.5	5 442 050	80.2
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	29	34.1	3 842 000	56.7
Overvågning overensstemmende (EF)	11	12.9	675 500	10.0
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	3	3.5	343 800	5.1
Ikke overensstemmende	74	87.1	6 106 200	90.0
Overensstemmende	11	12.9	675 500	10.0

11.13.3. Kloaknet

I 2002 rapporterede de finske myndigheder 73 kloaksystemer som overensstemmende. For de følgende 14 byområder forelå der i 2002 ingen oplysninger om, hvorvidt kloaksystemet var i overensstemmelse med direktivet eller ikke, selv om de finske myndigheder i 1998 anså alle kloaksystemer i alle rapporterede byområder for allerede at være overensstemmende: Alavus, Ekenäs - Skeppsholmen, Haapavesi, Hanko, Ilmajoki, Karis - Pinjainen, Kemijärvi, Lempäälä, Lieksa, Mäntsälä, Nurmijärvi - Klaukkala, Outokumpu, Pargas og Toholampi.

Tabel 11-69: Kloaknet i byområder > 10 000 PE

Finland	Byområder > 10 000 PE – Artikel 3			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	87	100.0	6 377 300	100.0
Ingen oplysninger	14	16.1	269 200	4.2
Overensstemmende	73	83.9	6 108 100	95.8

11.13.4. Rensning i større byer > 150 000 PE

Pr. 1. januar 2002 havde Finland otte større byer med over 150 000 personækvivalenter. Alle disse byer anvendte mere vidtgående rensning med hensyn til phosphorfjernelse: Espoo, Helsinki, Jyväskylä, Lahti, Pori, Rovaniemi, Tampere og Turku. Imidlertid er det Kommissionens opfattelse, at kvælstofrensning mangler i disse byer, da de er beliggende i afstrømningsområdet for Østersøen.

Desuden finder Kommissionen, at rensningsanlæggene for byspildevand i alle større byer undtagen Turku havde for lille konstruktivt bestemt kapacitet til den fornødne rensning af alt det producerede spildevand.

11.13.5. Industrispildevand (artikel 13)

Hvad angår udledning af industrispildevand, der falder ind under artikel 13, rapporterede Finland om elleve industrianlæg med en total belastning på 409 930 PE. Alle elleve anlæg var pr. 31. december 2000 i overensstemmelse med direktivet.

Tabel 11-70: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13.

Finland – Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning, der er i overensstemmelse med artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	11 230	1	11 230	100	inden 31/12/2000
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	14 100	2	14 100	100	Inden 31/12/2000
Kartoffelforarbejdning	265 500	5	265 500	100	Inden 31/12/2000
Fremstilling af alkohol og alkoholholdige drikkevarer	6 000	1	6 000	100	Inden 31/12/2000
Fremstilling af foder på basis af planteprodukter	113 100	2	113 100	100	Inden 31/12/2000
I alt	409 930	11	409 930	100	

11.13.6. Spildevandsslam

For Finland forelå ingen oplysninger om spildevandsslam (kilde: situationsrapport efter artikel 16).

11.14. Sverige

11.14.1. Kortlægning af følsomme områder

I 1994 kortlagde Sverige alle sine vande som følsomme. I juni 1998 bekræftede Sverige denne kortlægning over for Kommissionen og anførte, at kriteriet var eutrofiering, og at arten af den nødvendige mere vidtgående rensning afhænger af det pågældende vandområde. Sverige angav, at tertiær rensning for phosphor er nødvendig for alle byområder på over 10 000 PE for at modvirke eutrofiering og eutroferingsrisiko for ferske vande, flodmundinger og kystnære vande. Sverige anser imidlertid kun de kystnære vande i Nordsøen og Østersøen fra den norske grænse til Norrtälje kommune, herunder de kystnære vande ved Öland og omkring Gotland, for at være følsomme for kvælstof. Kommissionen er af den opfattelse, at tertiær rensning for både kvælstof og phosphor efter direktivet er ubetinget nødvendig for alle byområder på over 10 000 PE, som er beliggende i afstrømningsområder som fører til Østersøen. Derudover mener Kommissionen, at udledningen fra byområder i den sydlige centrale del ligeledes bidrager til forureningen af de pågældende følsomme områder (for nærmere enkeltheder henvises til Kommissionens anden beretning). Kommissionen forfølger aktivt disse betænkeligheder og vurderer de oplysninger, som Sverige har fremsendt om emnet.

11.14.2. Byområder på over 10 000 PE

11.14.2.1. Rensningsniveau

Sverige har 134 byområder på over 10 000 personækvivalenter. Da spildevandet fra flere byområder⁷⁴ renses på to eller flere rensningsanlæg, er antallet af rensningsanlæg (143) forskelligt fra antallet af byområder (134).

Alle 134 byområder anvendte mere vidtgående rensning for phosphor; kvælstoffjernelse blev kun anvendt for 74 byområder. For mange byområder og/eller rensningsanlæg er den anførte belastning for 1998 og 1999 forskellig. Det gælder større byer som Falkenberg, Göteborg, Helsingborg, Kristianstad og Malmö, men også mange andre byområder. De svenske myndigheder har forklaret, at forskellene dels skyldes til- eller frakobling af industriel udledning, dels ændrede beregningsmetoder for belastningen fra byområderne.⁷⁵

Da det er Kommissionens opfattelse, at udledning af kvælstof og phosphor begge er ansvarlige for marin eutrofiering, og da udledning til ét kystområde føres videre til de tilgrænsende kystområder, burde alle svenske byområder på over 10 000 PE have anvendt kvælstofrensning pr. 31. december 1998. Derfor anses 60 byområder for ikke at være i overensstemmelse med direktivet.

⁷⁴ Karlskrona, Ludvika, Malmö, Örnsköldsvik, Stockholm og Sundswall

⁷⁵ Denne beretnings oplysninger om nominal belastning fra byområder bygger på måling af indgående BOD-belastning, som ofte er genstand for fornyet beregning..

Tabel 11-71: Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE

Sverige	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE –			
	Artikel 5			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	134	100.0	7 672 670	100.0
Mere vidtgående rensning	134	100.0	7 672 670	100.0
<i>men med manglende rensningstrin</i>	60	44.8	2 042 910	26.6
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0.0	0	0.0
Ikke overensstemmende	60	44.8	2 042 910	26.6
Overensstemmende	74	55.2	5 629 720	73.4

11.14.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater)

I 1999 var resultaterne af overvågningen af rensningsanlæg for byspildevand i 57 byområder i overensstemmelse med direktivets forskrifter. De resterende 77 byområder, der udgjorde 36,2 % af den samlede nominelle belastning af de omfattede byområder, var ikke i overensstemmelse på grund af manglende kvælstoffjernelse eller dårlig rensningseffektivitet i 1999.

Tabel 11-72: Rensningseffektivitet for byområder > 10 000 PE

Sverige	Rensningseffektivitet:			
	for byområder > 10 000 PE			
31/12/1999	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	134	100.0	7 672 670	100.0
Mere vidtgående rensning	134	100.0	7 672 670	100.0
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0.0	0	0.0
Overvågning overensstemmende (medlemsstat)	116	86.6	6 923 370	90.2
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0.0	0	0.0
Overvågning overensstemmende (EF)	57	42.5	4 898 360	63.8
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	0	0.0	0	0.0
Ikke overensstemmende	77	57.5	2 774 310	36.2
Overensstemmende	57	42.5	4 898 360	63.8

11.14.3. Kloaknet

Pr. 31. december 1998 havde alle svenske byområder med over 10 000 PE allerede et overensstemmende kloaksystem og opfyldte således direktivets artikel 3.

Tabel 11-73: Kloaksystemer for byområder > 10 000 PE

Sverige	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	134	100.0	7 672 670	100.0
Ikke overensstemmende	0	0.0	0	0.0
Overensstemmende	134	100.0	7 672 670	100.0

11.14.4. Rensning i større byer > 150 000 PE

Sverige har otte byer med flere end 150 000 PE, af hvilke seks - Göteborg, Helsingborg, Lidingö, Malmö, Stockholm og Uppsala - anvendte mere vidtgående rensning med kvælstof- og phosphorfjernelse. Linköping og Örebro anvendte kun phosphorfjernelse.

11.14.5. Industrispildevand (artikel 13)

Sverige fremlagde oplysninger om syv industrianlæg med en samlet organisk belastning på 1 855 000 PE, som var i overensstemmelse pr. 31. december 2000.

Tabel 11-74: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13.

Sverige – Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning, der er i overensstemmelse med artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	210 000	1	210 000	100	inden 31/12/2000
Kartoffelforarbejdning	700 000	2	700 000	100	Inden 31/12/2000
Bryggerier	200 000	1	200 000	100	inden 31/12/2000
Fiskeforarbejdning	745 000	3	745 000	100	Inden 31/12/2000
I alt	1 855 000	7	1 855 000	100	

11.14.6. Spildevandsslam

Ifølge den svenske situationsrapport efter artikel 16 i direktivet produceredes der i 2000 spildevandsslam svarende til 222 420 t tørstof 21 % blev genbrugt i landbruget, 32 % blev brugt i landskabsarkitektur (herunder tildækning af lossepladser), 34 % blev deponeret, og ca. 8 % blev genbrugt på anden måde eller midlertidigt opbevaret Intet slam blev afbrændt.

Tabel 11-75: Genbrug og bortskaffelse af slam fra spildevandsrensningsanlæg.

Sverige - spildevandsslam (2000)	Tons tørstof	%
Samlet slamproduktion	222 420	100
Landbrug	45 664	21
Genbrug i landskabsarkitektur	70 459	32
<i>heraf tildækning af deponeringsanlæg</i>	<i>15 730</i>	<i>7</i>
Deponering	76 344	34
Afbrænding	0	0
Midlertidig opbevaring	17 440	8
Andre anvendelser (til dels mængder, som opbevares midlertidigt)	11 293	5
Ikke beskrevet bortskaffelse (forskellen mellem den samlede mængde spildevandsslam og summen af de rapporterede anvendelser)	1 219	1

11.15. Det Forenede Kongerige

11.15.1. Kortlægning af følsomme områder

Det Forenede Kongerige foretog en indledende kortlægning af følsomme områder i 1994 og 1995, baseret på eutrofiering. I denne sammenhæng kortlagdes 33 ferskvandsområder i England og Wales, tre i Skotland og to i Nordirland. I 1997, 1998 og 2000 blev 51 yderligere vandområder kortlagt i England, Wales og Skotland, og desuden blev tre af de følsomme vandområder udvidet. De pågældende vandområder blev kortlagt på grund af eutrofiering, men delvis også som beskyttelse mod nitrat i vand til udvinding af drikkevand. I de senere revisioner i 2001 og 2002 kortlagdes yderligere følsomme områder:

- I England: yderligere 32 vandområder med henvisning til eutrofiering, fem med henvisning til beskyttelse mod nitrat, og 180 til beskyttelse af badevande. I alt er 300 følsomme områder kortlagt i England
- I Wales er kortlagt yderligere 24 vandområder til beskyttelse af badevande, og fem på grund af eutrofiering. I alt er kortlagt 29 følsomme områder i Wales.
- I Skotland er kortlagt yderligere ni vandområder til beskyttelse af badevande. I alt er kortlagt 13 følsomme områder i Skotland.
- I Nordirland: yderligere tre vandområder med henvisning til eutrofiering. I alt er kortlagt fem følsomme områder i Nordirland.

Det Forenede Kongerige har kortlagt 347 følsomme områder. De britiske myndigheder mener, at de i overensstemmelse med kravene i direktivet har kortlagt vandområder som følsomme, når udledningen fra rensningsanlæg for byområder på mere end 10 000 PE har medført eller kan medføre eutrofiering af vandområdet, eller, for overfladevand til drikkevandsforsyning, overskrider grænsen for nitratindhold. De britiske myndigheder anfører, at når et vandområde er kortlagt, anvendes mere vidtgående rensning af indirekte eller direkte udledning fra de pågældende rensningsanlæg i det afstrømningsområde for sådanne områder, der bidrager til deres forurening. Desuden har de britiske myndigheder angivet, at de har kortlagt følsomme områder der, hvor der kræves mere end sekundær rensning for at opfylde kravene i badevandsdirektivet.

De britiske myndigheder har imidlertid også påpeget, at efter deres opfattelse har det hydrologiske afstrømningsområde ikke betydning, da kun virkningen af relevant spildevandsudledning er omfattet af direktivet. Afstrømningsområdet for følsomme vandområder betragtes derfor ikke som følsomt område.

Kommissionen fortolker i princippet ikke afstrømningsområder for følsomme områder som følsomme eller eutrofe, og officiel udpegning af afstrømningsområder er ikke nødvendig. Ifølge artikel 5, stk. 5 i direktivet er sådan udledning fra byspildevandsrensningsanlæg i følsomme områders relevante afstrømningsområder, som bidrager til forureningen af disse områder, omfattet af stk. 2, 3 og 4. Kommissionens opfattelse er, at mere vidtgående rensning derfor skal anvendes i det mindste for alle byområder med mere end 10 000 PE, der udleder i et afstrømningsområde for et følsomt område. Oplysningerne fra Det Forenede Kongeriges myndigheder giver ikke Kommissionen mulighed for at konstatere, om der kræves mere

vidtgående rensning for alle eller kun en del af de byområder, der udleder til afstrømningsområdet opstrøms for et følsomt område.

Oplysningerne fra Det Forenede Kongeriges myndigheder giver ikke Kommissionen mulighed for at konstatere, om der kræves mere vidtgående rensning for alle eller kun en del af de byområder med mere end 10 000 PE, der udleder til afstrømningsområdet opstrøms for et følsomt område.

Efter Kommissionens opfattelse burde en række vandområder i Det Forenede Kongerige kortlægges som følsomme på grund af deres eutrofe karakter eller risikoen for at de kan blive eutrofe, men er endnu ikke kortlagt af Det Forenede kongeriges myndigheder. De pågældende vandområder er Themsen, Wash-floden, Humber-floden, Deben- og Colne-mundingerne, vandene ud for Southampton samt kystvandene ved det nordlige Wales, det nordvestlige England og det sydvestlige Skotland. Den manglende kortlægning af disse områder er genstand for en verserende overtrædelsesprocedure. Desuden finder Kommissionen det videnskabeligt dokumenteret, at Bann-mundingen, Carlingford Lough, Outer Belfast Lough og Lough Foyle i Nordirland er eutrofe og burde have været kortlagt som følsomme, hvilket Det Forenede Kongerige endnu ikke har gjort.

11.15.2. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til følsomme områder

De britiske myndigheder afgav oplysninger om 90 byområder på over 10 000 PE, der udleder til følsomme områder. Disse byområder er alene dem, der påvirker følsomme områder kortlagt i 1994, og repræsenterer ifølge de nuværende oplysninger ca. 52 % af belastningen fra byområder (>10 000 PE), der udleder til følsomme områder kortlagt i 1994 og 1998. De britiske myndigheder gav ikke oplysninger om byområder, der påvirker følsomme områder kortlagt i 1997, 1998 og 2002, da disse områder i henhold til direktivet først behøver opfylde kravene til mere vidtgående rensning syv år efter at de er kortlagt.

11.15.2.1. Rensningsniveau

Efter Kommissionens opfattelse anvendte kun 26 af ovennævnte 90 byområder alle de nødvendige rensningstrin (kvælstof- og/eller phosphorfjernelse)⁷⁶. For mindst otte af de rensningsanlæg, der anvendte mere vidtgående rensning, syntes den konstruktivt bestemte organiske kapacitet for lille til at sikre tilstrækkelig rensning af alt spildevandet fra det pågældende byområde. Disse rensningsanlæg burde efter Kommissionens opfattelse have udvidet kapaciteten. I 2003 meddelte de britiske myndigheder, at anlæggene i otte af disse byområder er under udbygning eller vil blive udbygget⁷⁷.

De britiske myndigheder mener selv, at 88 ud af 90 rensningsanlæg, der udleder til følsomme områder kortlagt i 1994, i 2002 opnåede den fornødne rensningsniveau (98 %) afhængigt af den lokale situation, dvs. phosphor- og/eller kvælstoffjernelse. Denne vurdering deles imidlertid ikke af Kommissionen.

⁷⁶ Kommissionens vurdering tager hensyn til udledninger til afstrømningsområdet for potentielt følsomme områder, som i visse tilfælde kræver kvælstoffjernelse foruden phosphorfjernelse. For byområdet Cleland i Skotland (15 000 PE) blev der fundet en fejl i beregningen, men det var for sent at rette fejlen med henblik på denne beretning. Den vil blive taget i betragtning i fremtidige vurderinger.

⁷⁷ Ballymena, Banbridge, Bullays Hill, Moygasal, Seagoe, Tandragree og Tullagharley.

Tabel 11-76: Rensningsniveau for byområder, der udleder til følsomme områder, kortlagt i 1994

Det Forenede Kongerige	Rensningsniveau for byområder > 10 000 PE – Artikel 5			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
01/01/2002				
I alt	90	100.0	6 221 177	100.0
Mere vidtgående rensning	88	97.8	6 197 077	99.6
<i>men med manglende rensningstrin</i>	61	67.8	4 403 467	70.8
<i>men med utilstrækkelig rensningskapacitet</i>	8	8.9	346.827	5.6
Ikke overensstemmende*	64	71.1	4 438 936	71.4
Overensstemmende	26	28.9	1 782 241	28.6

* herunder anlæg med ufuldstændig mere vidtgående rensning eller utilstrækkelig kapacitet, idet der tages hensyn til eventuel samtidig optræden af begge mangler (for syv anlægs vedkommende var der tale om begge mangler). Vurderingen medtager ved en fejltagelse desuden Cleland (nominel belastning: 15 000 PE), som kun kræver phosphorfjernelse og er i overensstemmelse hvad angår rensningsniveau. Denne fejl vil blive rettet i fremtidige vurderinger.

11.15.2.2. Rensningseffektivitet (kontrolresultater) i følsomme områder

I 1999 anvendtes mere vidtgående rensning kun i 68 af de rapporterede 90 byområder med over 10 000 PE, der udleder til følsomme områder⁷⁸. 22 af dem opnåede den fornødne rensningseffektivitet for alle relevante parametres vedkommende. 68 af byområderne var - efter Kommissionens fortolkning - ikke i overensstemmelse med direktivet med hensyn til rensningseffektivitet i 1999.

Tabel 11-77: Rensningseffektivitet for byområder, der udleder til følsomme områder kortlagt i 1994

Det Forenede Kongerige	Rensningseffektivitet: for byområder > 10 000 PE			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/1999				
I alt	90	100.0	6 150 957	100.0
Mere vidtgående rensning	68	75.6	5 119 548	83.2
<i>men utilstrækkelig kapacitet</i>	11	12.2	372 647	6.1
Overvågning overensstemmende (Medlemsstaten)*	58	64.4	4 793 043	77.9
<i>men kapaciteten utilstrækkelig</i>	8	8.9	273 785	4.5
Overvågning overensstemmende (EF)*	22	24.4	1 654 160	26.9
<i>men kapaciteten utilstrækkelig</i>	2	2.2	27 260	0.4
Ikke overensstemmende	68	75.6	4 496 797	73.1
Overensstemmende	22	24.4	1 654 160	26.9

⁷⁸ Anlæggene i 20 byområder er mellem 1999 og 2002 udbygget til mere vidtgående rensning hvad angår phosphorfjernelse, men endnu ikke kvælstoffjernelse: Arborfield, Bicester, Bracknell, Camberley, Chertsey, Cholsey, Fleet, Hartley Wintney, High Wycombe, Maidenhead, Pangbourne, Princes Risborough, Ross on Wye, Sandhurst, Silchester, Slough, Thame, Weybridge, Windsor og Wokingham.

* Forskellen mellem medlemsstaternes og Kommissionens fortolkning af overensstemmelse skyldes forskellig opfattelse af, hvilket næringsstof der skal fjernes (phosphor alene eller sammen med kvælstof). Kommissionens vurdering indbefatter afstrømningsområder for potentielt følsomme områder.

11.15.3. Spildevandsrensning i byområder, der udleder til "normale områder" – status pr. 31. december 2000

Det Forenede Kongerige har forelagt en liste over 685 byområder med mere end 15 000 PE. Der skelnes heri ikke mellem byområder i følsomme områder og byområder i "normale områder". Med henblik på nedenstående vurdering af "normale områder" blev listen derfor beskåret med de 67 byområder, der også var rapporteret under "følsomme områder" (kortlagt i 1994 - jf. afsnit 11.15.2). Disse 685 byområder omfatter også dem, der er beliggende i såkaldt potentielt følsomme områder - områder, der efter Kommissionens opfattelse burde have været kortlagt som følsomme og er eller vil blive genstand for retslige skridt fra Kommissionen.

Pr. 31. december 2000 var der i Det Forenede Kongerige 618 (685 minus 67, se foregående punkt) byområder, der udleder til "normale områder" med over 15 000 PE. Heraf anvendte 67 ikke sekundær rensning og opfyldte således ikke artikel 4. Samlet var imidlertid 89,2 % af belastningen allerede i overensstemmelse med direktivet. I 2003 meddelte de britiske myndigheder, at overensstemmelsen ved udgangen af 2002 var øget til næsten 98 %, men fremlagde ikke dokumentation herfor.

Tabel 11-78: Rensningsniveau for byområder, der udleder til "normale områder"

Det Forenede Kongerige	Byområder > 15 000 PE - Artikel 4			
31/12/2000	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	618	100.0	65 980 345	100.0
Ikke overensstemmende	67	10.8	7 163 427	10.9
Overensstemmende	551	89.2	58 816 918	89.1

11.15.4. Kloaknet

11.15.4.1. Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder

Pr. 1. januar 2002 var kloaksystemet i de 90 byområder, for hvilke der blev givet oplysninger (se afsnit 11.15.2) i overensstemmelse med artikel 3 i direktivet.

Tabel 11-79: Kloaknet i byområder, der udleder til følsomme områder kortlagt i 1994

Det Forenede Kongerige	Byområder > 10 000 PE - Artikel 3			
01/01/2002	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
I alt	90	100.0	6 221 177	100.0
Ikke overensstemmende	0	0,0	0	0,0
Overensstemmende	90	100.0	6 221 177	100.0

11.15.4.2. Kloaknet i byer, der udleder til "normale områder" - status pr. 31. december 2000

Med henblik på nedenstående vurdering af kloaknet i "normale områder" blev de forelagte 685 byområder reduceret med 67 byområder, der også var rapporteret under følsomme områder.

Pr. 31. december 2000 havde alle byområder med nominel belastning over 15 000 PE et kloaknet, som var i overensstemmelse, og opfyldte således direktivets artikel 3.

Tabel 11-80: Kloaknet i byområder, der udleder til "normale områder"

Det Forenede Kongerige	Byområder > 15 000 PE - Artikel 3			
	Antal	%	Nominel belastning [PE]	%
31/12/2000				
I alt	618	100.0	65 980 345	100.0
Ikke overensstemmende	0	0,0	0	0,0
Overensstemmende	618	100.0	65 980 345	100.0

11.15.5. Rensning i større byer > 150 000 PE

Pr. 1. januar 2002 var der i Det Forenede Kongerige 89 større byer med mere end 150 000 personækvivalenter:

- Ti af byerne var beliggende i følsomme områder og burde derfor anvende mere vidtgående rensning: Coventry, Milton Keynes, Bedford, Corby, Oxford, Reading, Swindon, Wellingborough, Northampton og Rickmansworth. Det var imidlertid kun Coventry og Milton Keynes, der anvendte den fornødne vidtgående rensning. De resterende større byer i følsomme områder var ikke overensstemmende, da de ikke anvendte kvælstoffjernelse.
- 68 større byer, der var anført under "normale områder", anvendte sekundær rensning. Blandt dem var London (10 mio. PE), Birmingham (2 mio. PE) og Glasgow (1,6 mio. PE). Kommissionen finder imidlertid, at mange af disse byer, således London, burde anvende tertiær rensning, da de udleder til et område, der efter Kommissionens opfattelse burde have været kortlagt som følsomt område.
- Seks større byer anvendte kun primær rensning, eller anvendte kun sekundær rensning til en del af byområdet: Cardiff (84 % af belastningen renses ikke, 16 % underkastes sekundær rensning), Dundee (34 % renses ikke, sekundær rensning anvendes til ca. 66 % af belastningen og foretages af byområdet Tay), Eastburne (kun primær rensning), Dover/Folkstone (kun primær rensning), Worthing (kun primær rensning) og Sandown (kun primær rensning).

Fem større byer anvendte ingen rensning⁷⁹: Brighton, Hastings, Kilmarnock/Irvine, Levenmouth og Torbay.

⁷⁹ De britiske myndigheder forelagde i september 2003 nye oplysninger, hvori de angav, at nogle af de byområder, der ikke anvendte nogen form for rensning ved indgangen til 2002, i mellemtiden havde forbedret forholdene: udledningen fra Brighton bliver nu rensset primært, Hastings/Bexhill har anvendt

De britiske myndigheder meddelte, at anlæggene i følgende større byer i 2002 var udbygget med sekundær rensning: Cardiff, Eastburne, Dover/Folkstone, Kilmarnock/Irvine, Levenmouth, Sandown og Worthing.

11.15.6. Mindre følsomme områder

Det Forenede Kongerige kortlagde i 1994 og 1995 49 kystnære vandområder og flodmundinger som mindre følsomme i England, ni i Wales, 24 i Skotland og tre i Nordirland, med henblik på at udlede byspildevand med mindre end sekundær rensning. Det Forenede Kongerige ophævede trinvis kortlægningen af de mindre følsomme områder. Siden juli 2002 har det Forenede Kongerige ikke haft nogen ”mindre følsomme områder”.

11.15.7. Industrispildevand (artikel 13)

Det Forenede kongerige rapporterede om 99 industrianlæg med en samlet organisk belastning på 6 273 037 PE. I 2000 opfyldte 86 % af den organiske belastning artikel 13. Fuld overensstemmelse planlægges opnået i december 2003.

Tabel 11-81: Industrispildevand hvad angår direktivets artikel 13

Det Forenede Kongerige Industrisektor	Samlet organisk belastning med industrispildevand fra anlæg vedrørende artikel 13 [PE]	Antal anlæg	Samlet organisk belastning, der var i overensstemmelse med artikel 13 pr. 31. december 2000 [PE]	%	Dato for fuld overensstemmelse
Mælkeforarbejdning	1 464 380	30	644 880	44	12/2003
Fremstilling af frugt- og grønsagsprodukter	1 144 564	9	1 144 564	100	12/2000
Kartoffelforarbejdning	302 037	3	302 037	100	12/2000
Kødindustri	623 348	18	573 348	92	12/2001
Bryggerier	94 000	1	94 000	100	09/1997
Fremstilling af alkohol og alkoholholdige drikkevarer	1 930 727	23	1 930 727	100	12/2000
Fremstilling af foder på basis af planteprodukter	476 000	3	476 000	100	12/2000
Fremstilling af gelatine og lim af huder, skind og ben	13 315	1	13 315	100	12/2000
Malterier	206 666	9	206 666	100	12/2000
Fiskeforarbejdning	18 000	2	5 000	28	02/2001
I alt	6 273 037	99	5 390 537	86	

11.15.8. Spildevandsslam

I 2000 produceredes spildevandsslam svarende til 1 130 066 t tørstof. 52 % heraf blev genbrugt i landbruget, 17 % blev bortskaffet ved deponering, 21 % blev afbrændt, og 10 % blev genbrugt eller bortskaffet på anden måde.

sekundær rensning siden marts 2003; 51 % af Torbay (der omfatter Brixham og Paignton) blev sekundært rensset fra august 2002, 49 % (Torquay) forventes at indføre sekundær rensning i marts 2004.

Tabel 11-82: Genbrug og bortskaffelse af slam fra spildevandsrensningsanlæg

Det forenede Kongerige - spildevandsslam (2000)	Tons tørstof	%
Samlet slamproduktion	1 130 066	100
Landbrug	587 634	52
Deponering	192 111	17
Afbrænding	237 314	21
Andet	113 007	10

12. OVERTRÆDELSESPROCEDURER

I henhold til artikel 226 af den konsoliderede udgave af Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab kan Kommissionen indlede en overtrædelsesprocedure mod den medlemsstat, som ikke har overholdt sine forpligtelser i henhold til direktivet.

Siden 1994 har Kommissionen i rammerne af overtrædelsesprocedurer efter Traktatens artikel 226 afgivet 34 begrundede udtalelser, som vedrørte spildevandsdirektivet, enten alene eller sammen med andre direktiver. 15 sager (herunder EF-domstolens sag C-236/99 – Belgien/Bruxelles, C-161/95 – Grækenland, C-297/95 – Tyskland, og C-302/95 –Italien) var allerede lukket på grund af forbedret gennemførelse hos de pågældende stater.

Pr. 17. juli 2003 verserede 16 sådanne overtrædelsesprocedurer mod medlemsstaterne alene på grundlag af spildevandsdirektivet. I andre tre overtrædelsesprocedurer var spildevandsdirektivet inddraget sammen med andre direktiver, således badevandsdirektivet, skaldyrsdirektivet m.fl.

To af de 16 verserende sager er endt med, at EF-domstolen har afsagt kendelse mod den pågældende medlemsstat: Italien/Milano (den 25. april 2002) og Spanien (den 15. maj 2003).

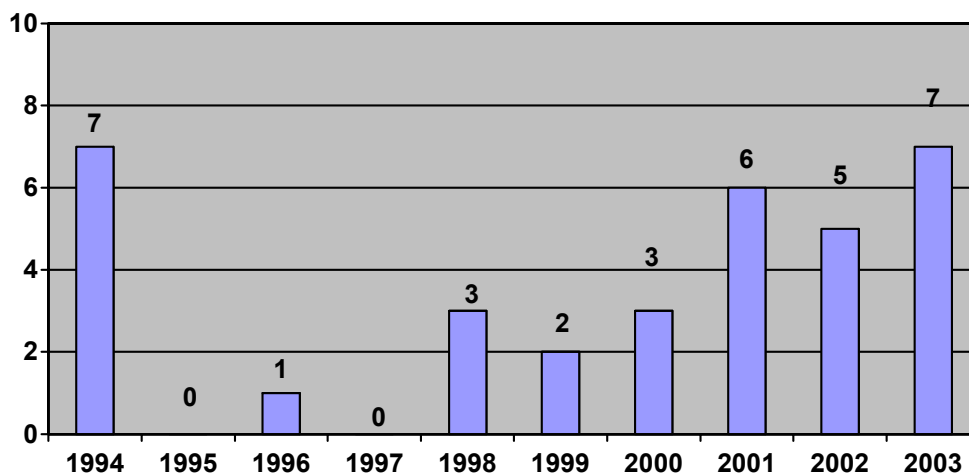
Pr. 17. juli 2003 verserede fire sager for retten, nemlig mod Belgien, herunder Bruxelles by, Frankrig, Grækenland og Spanien.

I den ene sag, mod Grækenland/Athen, er der truffet beslutning om indbringelse for domstolen, men dette har endnu ikke fundet sted. Ni sager befandt sig på et trin svarende til en begrundet udtalelse (E, EL, F, IRE, I, NL, P, UK (2)).

I yderligere 18 sager forelå der endnu ikke en begrundet udtalelse.

Det må understreges, at situationen med hensyn til overtrædelsesprocedurer ændrer sig meget hurtigt, og at ovenstående fremstilling af de trufne retlige skridt kun er et øjebliksbillede gældende på en bestemt dato (17. juli 2003).

Figur 12-1: Åbningsskrivelser med begrundede udtalelser afgivet af Europa-Kommissionen i perioden 1994-2001

Kommissionen indledte de verserende overtrædelsesprocedurer enten på grundlag af klager fra europæiske borgere eller ex officio. Sager, som Kommissionen har indledt ex officio, vedrører hovedsagelig manglende gennemførelse i større byer, kortlægning af følsomme områder og udledning til sådanne områder, samt rapporteringsforpligtelser. Aktuelt forberedes overtrædelsesprocedurer vedrørende fristen den 31. december 2000, som omfatter byområder i "normale områder".

Nedenstående to tabeller sammenfatter for hver medlemsstat situationen pr. juli 2003 med hensyn til gennemførelsesprocessen og de overtrædelsesprocedurer, som verserer for domstolen vedrørende spildevanddirektivet.

Tabel 12-1: Status af overtrædelsesprocedurerne vedrørende Rådets direktiv 91/271/EØF om rensning af byspildevand A-Sager for retten, status den 17. juli 2003

MS	Antal	Overtrædelse	Status
B	C-027/03	Manglende infrastruktur, artikel 3 og 5 Manglende gennemførelsesprogrammer, artikel 17	Indbringelse for retten 23/01/2003
E	C-419/01	Kortlægning af følsomme områder, artikel 5	Domsafsigelse 15/05/2003
E	C-416/02	Manglende infrastruktur i Vera, Almeria, artikel 5	Indbringelse for retten 19/11/2002
EL	C-119/02	Manglende infrastruktur i Elefsina	Indbringelse for retten 03/04/2002
EL	2000/2014	Manglende infrastruktur i Athen	Indbringelse for retten endnu ikke indbragt
F	C-280/02	Kortlægning af følsomme områder Manglende infrastruktur	Indbringelse for retten 18/07/2001
I	C-396/00	Manglende infrastruktur, artikel 4, stk. 5, i Milano	Dom 25/04/2002

Tabel 12-2: Hovedforpligtelserne i spildevandsdirektivet (91/271/EØF) og medlemsstaternes gennemførelse heraf pr. 17. juli 2003

Medlemsstat	B	DK	D	EL	ES	F	IR	I	L	NL	Ö	P	SF	S	UK
National lovgivning på plads.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Gennemførelsesprogrammer anmeldt	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Kortlægning af følsomme områder	•+	•+	+	+	+	+	+	+	•+	•+	•+	+	•+	+	+
Kortlægning af mindre følsomme områder (valgfrit)					+							+			+ ¹
Generel overensstemmelse af kloaknet og rensning i følsomme områder (frist 1998)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Overtrædelsesprocedure for manglende overholdelse af 1998-fristen vedrørende individuelle byområder															
Kloaknettets generelle overensstemmelse og rensning i 'normale' områder (frist 2000). Vurdering pågår															
Rensningseffektivitet i planer vedrørende spildevandsrensning. Vurdering pågår															
Tidligere bestemmelser eller individuelle godkendelser med henblik på industriel udledning	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bortskaffelse af spildevandsslam reguleret	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rapporteringspligt opfyldt	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

+ = er udført, men ikke nødvendigvis godkendt af Kommissionen

• = hele territoriet kortlagt som følsomt, eller mere vidtgående rensning anvendes på hele territoriet (artikel 5, stk. 8)

1 = Det Forenede Kongerige har ophævet alle sine mindre følsomme områder pr. i 2002

Skriveret: Overtrædelsesprocedure verserer (ud over RO). Herunder situationer hvor en handling er udført ukorrekt.

13. FORESTÅENDE OPGAVER FOR KOMMISSIONEN

Kommissionen er begyndt at kontrollere rensningseffektiviteten af anlæg fra byområder omfattet af fristen den 31. december 2000. Kommissionen fremlægger resultaterne heraf i den næste beretning om gennemførelsen af direktivet.

Fremover vil Kommissionen også anmode om opdatering af oplysninger, der tidligere er indsamlet i relation til 1998- og 2000-fristerne, for at følge forløbet af og forbedringerne i direktivets gennemførelse i medlemsstaterne. Efter 2005 vil den efterprøve overensstemmelsen af små og mellemstore byområder med mere end 2000 personækvivalenter, der falder ind under fristen den 31. december 2005. Kommissionen vil ligeledes efterprøve gennemførelsen af direktivet i de nye medlemsstater.

I samarbejde med medlemsstaterne har Kommissionen oprettet en database over spildevandsrensning, som indeholder alle oplysninger om gennemførelsen af spildevandsdirektivet. Databasen vil lette den fremtidige rapportering for medlemsstaterne og Kommissionen og vil medvirke til at give et klart billede af spildevandsrensningen i EU. Kommissionen vil om nødvendigt opdatere og udvide databasen.

Rapporteringsforpligtelserne i henhold til spildevandsdirektivet vil desuden så vidt muligt blive integreret i rapporteringskravene i vandrammedirektivet som led i et initiativ, der skal føre til opstilling af et samlet informations- og rapporteringssystem for al vandlovgivning.

Overtrædelsesprocedurer, betingelser knyttet til udbetalinger fra EU's regionale fonde og pres på beslutningstagerne gennem stigende offentlig bevågenhed vil fortsat være de midler, hvormed Kommissionen vil tilskynde til bedre gennemførelse af direktivet.

- Situationen vil blive overvåget, og ethvert svigt i efterkommelse af direktivets forskrifter vil medføre indledning af overtrædelsesprocedurer. Dette vil således ske, hvis en medlemsstat ikke forsyner Kommissionen med de oplysninger, den har brug for til kontrol af tidsfristernes overholdelse.
- Bevilling og udbetaling af fællesskabsstøtte under strukturfondene og samhørighedsfonden forudsætter nøje overholdelse af direktivets forskrifter, navnlig hvad angår rensningsniveauet for spildevandet og anlæggenes drift, efter at de er opført. I denne forbindelse har Kommissionens tjenester udarbejdet en guideline for anvendelsen af direktiv 91/271/EØF om rensning af byspildevand og finansiering fra strukturfonde, navnlig anvendelsen i forbindelse med overtrædelsesprocedurer. Denne guideline blev udsendt til medlemsstaterne i sommeren 2003.
- Opmærksomheden må i højere grad rettes mod beslutningstagerne og lokale og regionale myndigheder og organisationer for at øge bevidstheden og tilskynde dem til at handle på en måde, som på deres niveau vil føre til bedre overensstemmelse med direktivet. Det kan gøres ved at skabe øget forståelse i offentligheden, ved at udnytte kommunikationsnettet mellem beslutningstagerne i mindre og større byer og ved at afholde tosidige møder mellem medlemsstaterne og Kommissionen, hvortil regionale og lokale repræsentanter indbydes.

Det er desuden væsentligt at yde teknisk bistand til små og mellemstore byområder for at hjælpe dem med at efterkomme direktivet inden fristen i 2005. De involverede kommuner og

lokalmyndigheder, som er ansvarlige for de nødvendige investeringer, er ofte mindre gunstigt stillede end storbyerne, når det kommer til at vælge et passende spildevandsrensningsanlæg og lade det opføre. Kommissionen ønsker at øge støtten til udvikling af egnet rensningsteknologi til små og mellemstore byområder. Denne proces er allerede påbegyndt med workshopper og med udsendelsen af en tematisk vejledning om emnet, og vil blive fortsat med tilsvarende aktiviteter. Gennem LIFE-programmet vil Kommissionen desuden fortsætte sin støtte til forsøgs- og demonstrationsprojekter, der sigter mod udvikling af nye teknologier til spildevandsrensning.

Kommissionen er opmærksom på den betydelige udfordring, som det vil indebære for de kommende nye medlemsstater at skulle opfylde direktivets krav. De kommende nye medlemsstater har alle anmodet om en overgangsperiode for gennemførelse af direktivet. I de kommende år vil Kommissionen fortsat støtte programmer for teknisk og administrativ bistand. Desuden vil fællesskabsstøtten til de nødvendige investeringer blive fortsat, navnlig gennem ISPA og i fremtiden gennem struktur fonden og samhørighedsfonden.

14. SAMMENFATNING OG KONKLUSION:

Spildevandsrensning og vandkvalitet i europæiske vande

Nordsøen, Østersøen og en betydelig del af Middelhavet lider under alvorlige eutrofieringsproblemer, og indtil 40 % af de europæiske vandløb og søer viser symptomer på eutrofiering. Ved siden af diffus forurening fra landbrugskilder er spildevandsudledning den næstvigtigste forureningskilde hvad angår eutrofiering af vandområder. Den totale kvælstofmængde i byspildevand kan bidrage med indtil 50 % af den samlede virkning (EEA rapport nr. 4, "Nutrients in European ecosystems", 1999).

Forskellige dele af EU-lovgivningen sigter ligesom med hav- og flodkonventioner mod bekæmpelse af eutrofieringsproblemet i europæiske vande.

Da spildevandsdirektivet har været i kraft i over ti år, er der allerede gjort en betydelig indsats til bekæmpelse af forureningen. Indsatsen til spildevandsrensning et har således resulteret i betydelig bedre vandkvalitet af de ferske vande. For eksempel er BOD₅-niveauet i europæiske vandløb mindsket 20-30 % siden 90-erne, phosphorkoncentrationen er faldet 30-40 %, og ammoniumkoncentrationen ca. 40 %. Trods bestræbelserne på at mindske kvælstofudledningen fra byspildevand er den samlede kvælstofkoncentration i europæiske vandløb fortsat høj. Dette afspejler kvælstofpåvirkningen fra landbruget, men også utilstrækkelig kvælstoffjernelse i spildevandsrensningsanlæg (EEA datablad "E8 – urban waste water treatment" og EEA "Miljøsignaler", 2002).

Eutrofiering af marine og kystnære vande er derfor fortsat et alvorligt problem. I de 15 år frem til 2000 er der ikke set nogen positiv tendens i sommerkoncentrationen af "chlorofyl a" som indikator for eutrofieringen (EEA "Miljøsignaler" 2002).

Forbedringer og fortsatte udfordringer i gennemførelsen af spildevandsdirektivet

Siden 1998, da den første hovedfrist var udløbet, har medlemsstaterne gjort en betydelig indsats, og spildevandsrensningen er forbedret i mange stater.

- Der er navnlig sket væsentlige forbedringer med hensyn til **kortlægning af følsomme områder**, der kræver særlig beskyttelse af vandområder på grund af eutrofiering, men også badevandsområder osv. Mange medlemsstater har været mindre restriktive end tidligere med hensyn til at kortlægge følsomme områder. Dette vil fremover få positiv indvirkning på vandkvaliteten i EU. Medlemsstaterne anser nu 38 % af det frembragte spildevand, der falder ind under direktivets område, for at blive udledt til følsomme områder. Imidlertid er en lang række områder, som Kommissionen mener lider under eutrofiering, stadig ikke kortlagt af medlemsstaterne. Desuden ser nogle medlemsstater fortsat bort fra, at utilstrækkeligt rensset spildevand transporteres via flodbækkener og medfører forurening af de nedstrøms liggende dele af vandløb eller marine vande. De har derfor stadig ikke indført de nødvendige foranstaltninger til at bekæmpe vandforureningen fra en lang række byområder. Medlemsstaterne har også undervurderet rensningsbehovet for storbyer som Paris, London, Madrid, Milano m.fl.

I mange medlemsstater er der sket visse betydelige fremskridt med hensyn til **spildevandsinfrastrukturen i følsomme områder** og de tilhørende afstrømningsområder. Siden 1998 har Danmark, Tyskland og Østrig allerede været tæt på overensstemmelse eller i overensstemmelse med direktivet. Men bortset fra Tyskland og Nederlandene, der anvender artikel 5, stk. 4 og allerede i 2002 havde nået en høj grad af overensstemmelse, har endnu kun ca. 42 % af de byområder, der udleder til følsomme områder, indført den nødvendige mere vidtgående rensning; 58 % af spildevandet herfra blev udledt uden den nødvendige rensning.

- Kontroldata om rensningsanlæggenes effektivitet i 1999 viste, at i medlemsstater, der ikke anvender artikel 5, stk. 4, var anlæggenes faktiske effektivitet ikke i overensstemmelse i mere end 50 % af de vurderede byområder.

Når rensningsinfrastrukturen og anlæggenes utilstrækkelige effektivitet tages i betragtning, kan over 50 % af det spildevand, der i hele EU udledes til følsomme områder, stadig antages at være utilstrækkeligt rensset.

- Kontrollen af overholdelsen af 2000-fristen for større byområder i "normale områder" gav et mere gunstigt billede af situationen i mange medlemsstater. Da "normale" områder ikke kræver særlig beskyttelse, er kun sekundær rensning nødvendig i sådanne områder. Ved udgangen af 2000 var anlæg til sekundær rensning på plads til ca. 69 % af det spildevand, der produceredes i normale områder. Grækenland, Irland og Italien anvendte sekundær rensning til mindre end 50 % af den spildevandsbelastning, der omfattedes af fristen.
- For spildevandsrensningen i større byer viste Kommissionens kontrolundersøgelse, at situationen var blevet betydeligt bedre siden 1998, og at 387 af de 556 større byer med mere end 150 000 personækvivalenter rensede spildevandet tilstrækkeligt til at opfylde direktivet. Antallet af større byer uden spildevandsrensning blev reduceret fra 37 til 25, men omfatter stadig store byer, som Donostia-San Sebastian, Cadiz, Cork, Milano, Barreiro, Brighton m.fl.

- For kloaksystemerne i Europa tegner der sig i øjeblikket følgende billede: Medlemsstaterne har rapporteret, at mellem 91 % og 77 % af de omfattede byområder i henholdsvis følsomme områder og “normale områder” har kloaknet, der er i overensstemmelse. Næsten halvdelen af medlemsstaterne rapporterede, at 100 % af byområderne i følsomme områder er i overensstemmelse hvad angår kloaksystemerne. I Belgien, Spanien og Italien blev mindre end 50 % af spildevandet i følsomme områder opsamlet tilstrækkeligt gennem kloaknettet. I “normale områder” havde kun Italien en overensstemmelsesprocent på under 50 %. Kommissionen støtter sig aktuelt på oplysningerne fra medlemsstaterne og har ikke verificeret disse oplysninger uafhængigt.

Når det tages i betragtning, at effektiviteten på rensningsanlæggene er utilstrækkelig og at en stor procentdel af spildevandet ikke en gang opsamles, må spildevandssituationen i Europa stadig anses for stærkt utilfredsstillende.

- Spildevand fra visse sektorer i fødevarerindustrien, der falder ind under direktivets område, udgør en belastning på omkring 59 millioner personækvivalenter. Medlemsstaterne rapporterer om en overensstemmelsesprocent for den industrielle udledning på 68 % og ofte 100 %. I Øjeblikket må Kommissionen bygge sine resultater på oplysninger fra medlemsstaterne uden uafhængigt at have verificeret situationen med hensyn til industrispildevand.
- Da øget spildevandrensning medfører øget produktion af spildevandsslam og dermed problemet med at bortskaffe dette, har Kommissionen ønsket at fremlægge et billede af udviklingen inden for slamproduktion og -bortskaffelse. I 2000 produceredes spildevandsslam svarende til i alt syv millioner tons tørstof. Der er ikke sket store ændringer inden for genbrug af slam, men afbrændingen af slam er siden 1992 næsten fordoblet. Men da medlemsstaterne ikke nærmere har kunnet redegøre for bortskaffelsen af 20 % af slammet, tillod oplysningerne ikke en detaljeret analyse.
- EU's nuværende jordpolitik anlægger en helhedsbetragtning for jorden. Spørgsmålet om spredning af slam på jorden og navnlig revisionen af lovforslaget om slambortskaffelse er derfor blevet integreret i Kommissionens løbende temastrategi for jord og vil blive nærmere genstand for denne.
- Medlemsstaternes samarbejde med Kommissionen er blevet stærkt forbedret hvad angår dataoverførsel. Det sker dog stadig, at frister ikke overholdes, og at de afgivne oplysninger er ufuldstændige eller af ringe kvalitet. I nogle tilfælde har medlemsstaterne simpelthen undladt at give de ønskede oplysninger. Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne arbejde videre på at forbedre dataoverførsel og -rapportering.

Investeringer

Spildevandsdirektivet er den mest omkostningsintensive lovgivning på miljøområdet som følge af sine strenge krav om etablering af infrastruktur til spildevandsrensning i byområder. Da medlemsstaterne ikke har pligt til at afgive oplysninger om investeringer, var de af Kommissionen modtagne oplysninger ikke fuldstændige nok til at blive fremlagt her. I Kommissionens undersøgelse vedrørende “investeringer og beskæftigelse i sammenhæng med EU's politik for luft, vand og affald” (2000) anslås det, at der er investeret ca. 152 mia. Euro i infrastruktur i spildevandssektoren i perioden 1990-2010. Europa-Kommissionen yder en støtte til gennemførelsen af spildevandsdirektivet i medlemsstaterne og ansøgerlandene på ca. 5 mia. Euro årligt.

Konklusion

Ovenstående resultater viser, at trods de stedfundne forbedringer sker gennemførelsen af direktivet for de fleste medlemsstaters vedkommende stadig med store forsinkelser. Kommissionen er betænkelig ved gennemførelsessituationen, således som den er beskrevet i denne beretning, og ønsker at tilskynde medlemsstaterne til at fremskynde de nødvendige investeringer til efterkommelse af direktivet.

Nogle medlemsstater, nemlig Danmark, Tyskland, Østrig og med visse begrænsninger også Nederlandene, har vist, at vellykket gennemførelse af spildevandsdirektivet er mulig og resulterer i en betydelig forbedret tilstand af vandområderne.

Kommissionen vil fortsat kontrollere efterkommelsen af de forpligtelser, direktivet pålægger, navnlig fristen den 31. december 2005, og den kommende gennemførelse af direktivet i de nye medlemsstater.

Da byspildevand hører til de vigtigste forureningspåvirkninger af det akvatiske miljø, vil vellykket gennemførelse af spildevandsdirektivet få stor betydning for gennemførelsen af vandrammedirektivet og for den fremtidige vandkvalitet i alle EU's medlemsstater.

For ansøgerlandene repræsenterer direktivet en ganske særlig udfordring, og i mange medlemsstater skal der ske betydelige forbedringer. Gennemførelse af direktivet vil således fortsat byde på betydelige udfordringer for størstedelen af Europa. Desuden vil både vandrensning og vandgenbrug til sikring af sundhed og beskyttelse af miljøet få øget betydning på grund af de hyppigere oversvømmelser og tørker, der følger med klimaændringerne.